

Uradni list

Evropske unije

L 156

Slovenska izdaja

Zakonodaja

Letnik 61

19. junij 2018

Vsebina

I Zakonodajni akti

UREDBE

- ★ Uredba (EU) 2018/841 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o vključitvi emisij toplogrednih plinov in odvzemov zaradi rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva v okvir podnebne in energetske politike do leta 2030 ter spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 in Sklepa št. 529/2013/EU ⁽¹⁾ 1
- ★ Uredba (EU) 2018/842 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o zavezujočem letnem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov za države članice v obdobju od 2021 do 2030 kot prispevku k podnebnim ukrepom za izpolnitev zavez iz Pariškega sporazuma ter o spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 ⁽¹⁾ 26

DIREKTIVE

- ★ Direktiva (EU) 2018/843 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive (EU) 2015/849 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma ter o spremembi direktiv 2009/138/ES in 2013/36/EU ⁽¹⁾ 43
- ★ Direktiva (EU) 2018/844 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive 2010/31/EU o energetske učinkovitosti stavb in Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti ⁽¹⁾ 75

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP.

Akti z rahlo natisnjenimi naslovi so tisti, ki se nanašajo na dnevno upravljanje kmetijskih zadev in so splošno veljavni za omejeno obdobje.

Naslovi vseh drugih aktov so v mastnem tisku in pred njimi stoji zvezdica.

I

(Zakonodajni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) 2018/841 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 30. maja 2018

o vključitvi emisij toplogrednih plinov in odvzemov zaradi rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva v okvir podnebne in energetske politike do leta 2030 ter spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 in Sklepa št. 529/2013/EU

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 192(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Evropski svet je v svojih sklepih z dne 23. in 24. oktobra 2014 o okviru podnebne in energetske politike do leta 2030 podprl zavezujoč cilj najmanj 40 % zmanjšanja domačih emisij toplogrednih plinov v celotnem gospodarstvu do leta 2030 v primerjavi z letom 1990, ta cilj pa je bil znova potrjen v sklepih Evropskega sveta z dne 17. in 18. marca 2016.
- (2) V sklepih Evropskega sveta z dne 23. in 24. oktobra 2014 je navedeno, da bi bilo treba cilj zmanjšanja emisij za vsaj 40 % doseči skupno na ravni Unije na stroškovno najučinkovitejši način, in sicer z zmanjšanjem emisij v okviru sistema Evropske unije za trgovanje z emisijami (EU ETS) iz Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ za 43 %, v sektorjih, ki v ETS niso vključeni, pa za 30 % do leta 2030 v primerjavi z letom 2005, pri čemer naj bi se prizadevanja porazdelila na podlagi relativnega BDP na prebivalca.

⁽¹⁾ UL C 75, 10.3.2017, str. 103.

⁽²⁾ UL C 272, 17.8.2017, str. 36.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 17. aprila 2018 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 14. maja 2018.

⁽⁴⁾ Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L 275, 25.10.2003, str. 32).

- (3) S to uredbo Unija uresničuje del svojih zavez iz Pariškega sporazuma ⁽¹⁾, sprejetega na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC). Pariški sporazum je bil 5. oktobra 2016 s Sklepom Sveta (EU) 2016/1841 ⁽²⁾ sklenjen v imenu Unije. Zaveza Unije k zmanjšanju emisij v celotnem gospodarstvu je bila določena v načrtovanem nacionalno določenem prispevku, ki so ga Unija in njene države članice 6. marca 2015 z namenom sklenitve Pariškega sporazuma predložile sekretariatu UNFCCC. Pariški sporazum je začel veljati 4. novembra 2016. Unija bi morala v skladu s Pariškim sporazumom še naprej zmanjševati emisije toplogrednih plinov in povečevati odvzeme.
- (4) V Pariškem sporazumu je med drugim določen dolgoročen cilj v skladu s ciljem, da se dvig globalne temperature omeji precej pod 2 °C nad predindustrijsko ravniyo in da se nadaljujejo prizadevanja, da dvig temperature ne preseže 1,5 °C nad predindustrijsko ravniyo. Gozdovi, kmetijska zemljišča in mokrišča bodo imeli pri doseganju tega cilja osrednjo vlogo. Pogodbenice v Pariškem sporazumu priznavajo tudi temeljno prednostno nalogo ohranjanja prehranske varnosti in izkoreninjanja lakote v okviru trajnostnega razvoja in prizadevanj za odpravo revščine ter vidike sistemov proizvodnje hrane, na katere podnebne spremembe še posebej negativno vplivajo; pogodbenice tako krepijo odpornost na podnebne spremembe in razvoj z nizkimi emisijami toplogrednih plinov na način, ki ne ogroža proizvodnje hrane. Da bi pogodbenice dosegle cilje iz Pariškega sporazuma, bi morale okrepiti skupna prizadevanja. Pogodbenice bi morale pripraviti, sporočiti in ohranjati zaporedne nacionalno določene prispevke. Pariški sporazum nadomešča pristop v okviru Kjotskega protokola iz leta 1997, ki se po letu 2020 ne bo več uporabljal. Pariški sporazum tudi poziva k ravnotežju med antropogenimi emisijami po virih in odvzemi toplogrednih plinov po ponorih v drugi polovici tega stoletja ter pogodbenice poziva k ukrepanju za ohranjanje in povečanje, kolikor je to ustrezno, ponorov in zbiralnikov toplogrednih plinov, vključno z gozdovi.
- (5) Sektor raba zemljišč, sprememba rabe zemljišč in gozdarstvo (LULUCF) ima potencial zagotavljanja dolgoročnih koristi za podnebje ter s tem prispevanja k doseganju cilja Unije za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in dolgoročnih podnebnih ciljev iz Pariškega sporazuma. Prav tako sektor LULUCF zagotavlja biomateriale, ki lahko nadomestijo fosilno ali ogljično intenzivne materiale, in ima zato pomembno vlogo pri prehodu na gospodarstvo z nizkimi emisijami toplogrednih plinov. Odvzemi prek LULUCF so reverzibilni, zato bi jih bilo treba obravnavati kot ločen steber v okviru podnebne politike Unije.
- (6) V sklepih Evropskega sveta na zasedanju 23. in 24. oktobra 2014 so bili pojasnjeni različni cilji kmetijskega sektorja in sektorja raba zemljišč, katerih potencial za blažitev posledic podnebnih sprememb je nižji, prav tako pa bi bilo treba priznati tudi potrebo po zagotovitvi skladnosti ciljev Unije na področju prehranske varnosti in podnebnih sprememb. Evropski svet je Komisijo pozval, naj preuči, kateri so najboljši načini za spodbujanje trajnostnega povečanja proizvodnje hrane, ob hkratni optimizaciji prispevka tega sektorja k zmanjševanju in sekvestraciji toplogrednih plinov, vključno s pogozdovanjem, ter naj takoj, ko bodo tehnični pogoji to omogočali, v vsakem primeru pa do leta 2020, oblikuje politiko za vključitev LULUCF v okvir za zmanjševanje izpustov toplogrednih plinov za leto 2030.
- (7) Prakse trajnostnega upravljanja v sektorju LULUCF lahko prispevajo k blažitvi podnebnih sprememb na več načinov, zlasti z zmanjševanjem emisij ter vzdrževanjem in povečevanjem ponorov in zalog ogljika. Da bi bili ukrepi, katerih cilj je zlasti povečanje sekvestracije ogljika, učinkoviti, je bistvena dolgoročna stabilnost in prilagodljivost skladišč ogljika. Poleg tega lahko prakse trajnostnega upravljanja ohranjajo produktivnost, sposobnost obnavljanja in vitalnost sektorja LULUCF ter tako spodbujajo ekonomski in socialni razvoj, obenem pa zmanjšujejo ogljični in ekološki odtis tega sektorja.
- (8) Razvoj trajnostnih in inovativnih praks in tehnologij, vključno s kmetijsko-ekološkimi in kmetijsko-gozdarskimi praksami, lahko poveča vlogo sektorja LULUCF v zvezi z blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje ter okrepi produktivnost in odpornost tega sektorja. Ker so za sektor LULUCF značilni dolgi časovni okviri za donose, so dolgoročne strategije pomembne za povečanje sredstev za raziskave na področju razvoja trajnostnih in inovativnih praks in tehnologij ter naložb vanje. Naložbe v preventivne ukrepe, kot so prakse trajnostnega razvoja, lahko zmanjšajo tveganja, povezana z naravnimi motnjami.

⁽¹⁾ UL L 282, 19.10.2016, str. 4.

⁽²⁾ Sklep Sveta (EU) 2016/1841 z dne 5. oktobra 2016 o sklenitvi Pariškega sporazuma, sprejetega na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja, v imenu Evropske unije (UL L 282, 19.10.2016, str. 1).

- (9) Evropski Svet je v svojih sklepih z dne 22. in 23. junija 2017 ponovno poudaril, da so Unija in njene države članice zavezane agendi za trajnostni razvoj do leta 2030, katere namen je med drugim zagotoviti, da je gospodarjenje z gozdovi trajnostno.
- (10) Pomembni so ukrepi za zmanjšanje krčenja in degradacije gozdov ter spodbujanje trajnostnega gospodarjenja z gozdovi v državah v razvoju. Svet je v zvezi s tem v svojih sklepih z dne 21. oktobra 2009 in 14. oktobra 2010 ponovno opozoril na cilje Unije za zmanjšanje bruto obsega krčenja tropskega gozda za vsaj 50 % do leta 2020 v primerjavi s sedanjimi ravni in za zaustavitev svetovnega izgubljanja gozdnih površin najpozneje do leta 2030.
- (11) V Sklepu št. 529/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ so bila določena pravila za obračunavanje emisij in odvzemov iz sektorja LULUCF, kar je prispevalo k razvoju politik v smeri vključitve sektorja LULUCF v zavezo Unije za zmanjšanje emisij. Ta uredba bi morala temeljiti na veljavnih pravilih za obračunavanje ter jih posodobiti in izboljšati za obdobje od leta 2021 do leta 2030. V njej bi bilo treba določiti obveznosti držav članic pri izvajanju navedenih pravil za obračunavanje, prav tako pa bi bilo treba določiti, da države članice zagotovijo, da sektor LULUCF kot celota ne bo ustvarjal neto emisij ter bo dolgoročno pomagal doseči cilj povečanja ponorov. Ta uredba ne bi smela določati obveznosti obračunavanja ali poročanja za zasebne stranke, vključujoč kmete in gozdarje.
- (12) Sektor LULUCF, vključno s kmetijskimi zemljišči, ima neposreden in znaten vpliv na biotsko raznovrstnost in ekosistemske storitve. Zato je pomemben cilj politik, ki vplivajo na ta sektor, zagotovitev skladnosti s cilji strategije Unije na področju biotske raznovrstnosti. Sprejeti bi bilo treba ukrepe za izvajanje in podpiranje dejavnosti v tem sektorju, povezane z blažitvijo ter prilagajanjem. Zagotoviti bi bilo tudi treba skladnost med skupno kmetijsko politiko in to uredbo. Vsi sektorji bi morali pravično prispevati k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov.
- (13) Mokrišča so učinkoviti ekosistemi za skladiščenje ogljika. Zato bi z njihovo zaščito in obnavljanjem lahko zmanjšali emisije toplogrednih plinov v sektorju LULUCF. V zvezi s tem bi bilo treba upoštevati izboljšane smernice Medvladnega odbora za podnebne spremembe (IPCC) za nacionalne evidence toplogrednih plinov iz leta 2006 v zvezi z mokrišči.
- (14) Da bi zagotovili prispevek sektorja LULUCF k uresničevanju cilja Unije za zmanjšanje emisij za vsaj 40 % in dolgoročnemu izpolnjevanju cilja iz Pariškega sporazuma, je potreben robusten sistem obračunavanja. Za natančno pridobitev obračunov emisij in odvzemov v skladu s smernicami IPCC za nacionalne evidence toplogrednih plinov iz leta 2006 (v nadaljnjem besedilu: smernice IPCC) bi bilo treba uporabiti letno sporočene vrednosti na podlagi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ za kategorije rabe zemljišč in spremembo med kategorijami rabe zemljišč ter s tem poenostaviti pristopa na podlagi UNFCCC in Kjotskega protokola. Glede na smernice IPCC bi bilo treba zemljišče, spremenjeno v drugo kategorijo rabe zemljišč, obravnavati kot da je v postopku prehoda v navedeno kategorijo za privzeto vrednost 20 let. Države članice bi lahko od te privzete vrednosti odstopale le pri pogozdenih zemljiščih in le v omejenih okoliščinah, ki so utemeljene v okviru smernic IPCC. Spremembe smernic IPCC, ki jih sprejme Konferenca pogodbenic UNFCCC ali Konferenca pogodbenic v vlogi skupščine pogodbenic Pariškega sporazuma, bi morale biti ustrezno upoštevane pri zahtevah glede poročanja iz te uredbe.
- (15) V mednarodno dogovorjenih smernicah IPCC je navedeno, da se lahko emisije iz izgorevanja biomase v energetskem sektorju obračunajo kot nič, pod pogojem, da se take emisije obračunajo v sektorju LULUCF. V Uniji se emisije iz izgorevanja biomase obračunajo kot nič na podlagi člena 38 Uredbe Komisije (EU) št. 601/2012 ⁽³⁾ in določb Uredbe (EU) št. 525/2013, torej bi bila skladnost s smernicami IPCC dosežena le, če bi bile take emisije natančno navedene tudi v tej uredbi.

⁽¹⁾ Sklep št. 529/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o pravilih za obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in gozdarstvom, ter informacijah o ukrepih v zvezi s temi dejavnostmi (UL L 165, 18.6.2013, str. 80).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o mehanizmu za spremljanje emisij toplogrednih plinov in poročanje o njih ter za sporočanje drugih informacij v zvezi s podnebnimi spremembami na nacionalni ravni in ravni Unije ter o razveljavitvi Sklepa št. 280/2004/ES (UL L 165, 18.6.2013, str. 13).

⁽³⁾ Uredba Komisije (EU) št. 601/2012 z dne 21. junija 2012 o spremljanju emisij toplogrednih plinov in poročanju o njih v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 181, 12.7.2012, str. 30).

- (16) Emisije in odvzemi iz gozdnih zemljišč so odvisni od več naravnih okoliščin, dinamičnih značilnosti gozdov, povezanih s starostjo, ter preteklih in sedanjih načinov gospodarjenja, ki se bistveno razlikujejo med državami članicami. Z uporabo izhodiščnega leta ne bi bilo mogoče upoštevati teh dejavnikov in iz tega izvirajočih cikličnih vplivov ali medletnih variacij emisij in odvzemov. Ustrezna pravila za obračunavanje bi morala namesto tega določiti uporabo referenčnih vrednosti, da se izključijo učinki naravnih lastnosti in lastnosti, značilnih za posamezno državo. Pri referenčnih vrednostih za gospodarjenje z gozdovi bi bilo treba upoštevati vsa neravnovesja v starostni strukturi gozda, pri čemer naj ne bi po nepotrebnem omejevali intenzivnosti gospodarjenja z gozdovi v prihodnosti, s ciljem, da se ohranijo ali povečajo ponori ogljika na dolgi rok. Glede na posebne zgodovinske okoliščine Hrvaške bi lahko pri njihovih referenčnih vrednostih za gospodarjenje z gozdovi upoštevali tudi zasedbo ozemlja in vojne ter povojne razmere, ki so imele vpliv na gospodarjenje z gozdovi v referenčnem obdobju. Ustrezna pravila za obračunavanje upoštevajo načela trajnostnega gospodarjenja z gozdovi, kot so bila sprejeta na ministrski konferenci o varstvu gozdov v Evropi (v nadaljnjem besedilu: Forest Europe).
- (17) Države članice bi morale Komisiji predložiti nacionalne načrte za obračunavanje na področju gozdarstva, vključno z referenčnimi vrednostmi za gospodarjenje z gozdovi. Ker UNFCCC ali Kjotski protokol ne določata mednarodnega pregleda, bi bilo treba vzpostaviti postopek pregleda, da se zagotovi preglednost in izboljša kakovost obračunavanja v kategoriji „gozdna zemljišča, s katerimi se gospodari“.
- (18) Komisija bi se morala pri ocenjevanju nacionalnih načrtov za obračunavanje na področju gozdarstva, vključno z referenčnimi vrednostmi za gospodarjenje z gozdovi iz teh načrtov, opreti na dobro prakso in izkušnje iz strokovnih pregledov v okviru UNFCCC, tudi kar zadeva sodelovanje strokovnjakov iz držav članic. Komisija bi morala zagotoviti vključenost strokovnjakov iz držav članic v tehnično ocenjevanje, da se preveri, ali so bile predlagane referenčne vrednosti za gospodarjenje z gozdovi določene v skladu z merili in zahtevami iz te uredbe. Rezultate tehničnega ocenjevanja bi bilo treba v vednost poslati Stalnemu odboru za gozdarstvo, ustanovljenemu z Odločbo Sveta 89/367/EGS ⁽¹⁾. Komisija bi se prav tako morala posvetovati z deležniki in civilno družbo. Nacionalne načrte o obračunavanju na področju gozdarstva bi bilo treba objaviti v skladu z zadevno zakonodajo.
- (19) Povečana trajnostna raba pridobljenih lesnih proizvodov lahko emisije znatno omeji na podlagi učinka nadomestitve in poveča odvzeme toplogrednih plinov iz ozračja. S pravili za obračunavanje bi bilo treba zagotoviti, da države članice v svojih obračunih LULUCF natančno in pregledno odrazijo spremembe v skladišču ogljika pri zalogi pridobljenih lesnih proizvodov, ko takšne spremembe nastopijo, da bi prepoznali in spodbudili okrepljeno uporabo pridobljenih lesnih proizvodov z dolgim življenjskim ciklom. Komisija bi morala zagotoviti smernice v zvezi z vprašanji glede metodologije obračunavanja pridobljenih lesnih proizvodov.
- (20) Naravne motnje, kot so požari v naravi, napadi žuželk in bolezni, skrajni vremenski pojavi in geološke motnje, ki so izven nadzora države članice in ta nanje bistveno ne more vplivati, lahko povzročijočasne emisije toplogrednih plinov v sektorju LULUCF ali reverzibilnost prejšnjih odvzemov. Ker je lahko reverzibilnost tudi posledica odločitev v zvezi z gospodarjenjem, kot so odločitve o sečnji ali zasajevanju dreves, bi morala ta uredba zagotoviti, da se bo reverzibilnost odvzemov, ki jo povzroči človek, vedno natančno upoštevala v obračunih LULUCF. Poleg tega bi morala ta uredba državam članicam zagotoviti omejeno možnost, da iz svojih obračunov LULUCF izključijo emisije zaradi motenj, ki so izven njihovega nadzora. Vendar način, na katerega države članice uporabljajo te določbe, ne bi smel povzročiti neupravičenega premajhnega obračunavanja.
- (21) Države članice bi morale imeti na podlagi nacionalnih preferenc možnost izbire ustreznih nacionalnih politik za izpolnitev svojih zavez v sektorju LULUCF, vključno z možnostjo, da emisije iz ene kategorije zemljišč uravnovesijo z odvzemi iz druge kategorije zemljišč. Moralo bi jim biti tudi dovoljeno, da v obdobju od leta 2021 do leta 2030 seštevajo neto odvzeme. Prenosi drugim državam članicam bi še naprej morali biti omogočeni kot dodatna možnost, države članice pa bi morale imeti možnost uporabe dodeljenih letnih emisij, določenih na podlagi Uredbe (EU) 2018/842 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾, da se zagotovi skladnost s to uredbo. Z uporabo prilagodljivosti, določenih v tej uredbi, ne bo ogrožena splošna raven ambicij v zvezi s cilji zmanjšanja toplogrednih plinov v Uniji.

⁽¹⁾ Odločba Sveta 89/367/EGS z dne 29. maja 1989 o ustanovitvi Stalnega odbora za gozdarstvo (UL L 165, 15.6.1989, str. 14).

⁽²⁾ Uredba (EU) 2018/842 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o zavezujočem letnem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov za države članice v obdobju od 2021 do 2030 kot prispevku k podnebnim ukrepom za izpolnitev zavez iz Pariškega sporazuma ter o spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 (glej stran 26 tega Uradnega lista).

- (22) Če se z gozdovi gospodari trajnostno, se običajno ustvarjajo ponori, kar prispeva k blažitvi podnebnih sprememb. V referenčnem obdobju od leta 2000 do leta 2009 so povprečni sporočeni odvzemi po ponorih iz gozdnih zemljišč, s katerimi se gospodari, na leto akumulirali v povprečju 372 milijonov ton ekvivalenta CO₂ v celotni Uniji. Države članice bi morale zagotoviti ohranjanje in povečanje, kot je ustrezno, ponorov in zbiralnikov, vključno z gozdovi, da se uresniči namen Pariškega sporazuma in izpolnijo ambiciozni cilji Unije v zvezi z zmanjšanjem toplogrednih plinov do leta 2050.
- (23) Odvzemi iz gozdnih zemljišč, s katerimi se gospodari, bi se morali obračunati na podlagi prihodnjih referenčnih vrednosti za gospodarjenje z gozdovi. Predvideni prihodnji odvzemi po ponorih bi morali biti zasnovani na ekstrapolaciji praks gospodarjenja z gozdovi in intenzivnosti iz referenčnega obdobja. Zmanjšanje ponorov glede na referenčno vrednost bi se moralo obračunavati kot emisije. Upoštevati bi bilo treba posebne nacionalne okoliščine in prakse, kot npr. intenzivnost sečnje, ki je nižja od običajne, ali staranje gozdov med referenčnim obdobjem.
- (24) Države članice bi morale imeti na voljo nekoliko prilagodljivosti, da začasno povečajo intenzivnost sečnje v skladu s praksami trajnostnega gospodarjenja z gozdovi, ki so skladne s ciljem iz Pariškega sporazuma, pod pogojem, da skupne emisije v Uniji ne presežejo skupnih odvzemov v sektorju LULUCF. V okviru te prilagodljivosti bi bilo treba vsem državam članicam dodeliti osnovni znesek kompenzacije, izračunan na podlagi faktorja, izraženega kot odstotek njihovega sporočenega ponora v obdobju od leta 2000 do leta 2009, da bi s tem kompenzirale emisije iz gozdnih zemljišč, s katerimi se gospodari, in ki so bile obračunane. Zagotoviti bi bilo treba, da imajo države članice možnost kompenzacije samo do tiste točke, pri kateri njihovi gozdi niso več ponori.
- (25) Države članice z zelo visoko stopnjo gozdnosti v primerjavi s povprečjem Unije in zlasti manjše države članice z zelo visoko stopnjo gozdnosti so pri vzpostavljanju ravnovesja z emisijami v drugih obračunskih kategorijah zemljišč bolj odvisne kot ostale države članice od gozdnih zemljišč, s katerimi se gospodari, zato bi bile bolj prizadete in njihov potencial za povečanje gozdnosti bi lahko bil omejen. Odstotek kompenzacijskega faktorja bi bilo zato treba povečati na podlagi gozdnosti in površine, tako da bi bil državam članicam z zelo majhno površino in visoko stopnjo gozdnosti v primerjavi s povprečjem Unije dodeljen najvišji odstotek kompenzacijskega faktorja za referenčno obdobje.
- (26) Svet je v svojih sklepih z dne 9. marca 2012 priznal posebnosti gozdnatih dežel. Te posebnosti zadevajo predvsem omejene možnosti za vzpostavljanje ravnovesja emisij z odvzemi. Finska se kot najbolj gozdnata država članica in država s posebnimi geografskimi okoliščinami sooča s posebnimi težavami v zvezi s tem. Zato bi bilo treba Finski odobriti omejeno dodatno kompenzacijo.
- (27) Zaradi spremljanja napredka držav članic pri izpolnjevanju obveznosti iz te uredbe ter zaradi zagotavljanja, da so informacije o emisijah in odvzemih pregledni, točni, dosledni, popolni in primerljivi, bi morale države članice Komisiji sporočiti ustrezne podatke iz evidenc o toplogrednih plinih v skladu z Uredbo (EU) št. 525/2013, preverjanja skladnosti v okviru te uredbe pa bi morala te podatke upoštevati. Država članica, ki namerava uporabiti prilagodljivost glede gozdnih zemljišč, s katerimi se gospodari, določenih v tej uredbi, bi morala v poročilo o skladnosti vključiti znesek kompenzacije, ki ga namerava uporabiti.
- (28) Evropska agencija za okolje bi morala v skladu s svojim letnim delovnim programom Komisiji po potrebi pomagati pri sistemu letnega poročanja o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov, oceni informacij o politikah in ukrepih ter nacionalnih projekcij, oceni načrtovanih dodatnih politik in ukrepov ter preverjanjih skladnosti, ki jih je Komisija izvedla na podlagi te uredbe.
- (29) Za zagotovitev ustreznega obračunavanja transakcij na podlagi te uredbe, vključno z uporabo prilagodljivosti in sledenjem skladnosti, in za spodbujanje večje uporabe lesnih proizvodov z dolгим življenjskim ciklom bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte v zvezi s tehničnim prilagajanjem opredelitev pojmov, vključno z minimalnimi vrednostmi za opredelitev gozdov, sezname toplogrednih plinov in skladišč ogljika, določanjem referenčne vrednosti za gospodarjenje z gozdovi za obdobje od leta 2021 do leta 2025 oziroma od leta 2026 do leta 2030, dodajanjem novih kategorij pridobljenih lesnih proizvodov, pregledom metodologije in zahtev glede informacij v zvezi z naravnimi motnjami, da se odrazijo spremembe smernic IPCC, ter obračunavanjem transakcij v registru Unije. Potrebne določbe v zvezi z obračunavanjem transakcij bi bilo treba združiti v enoten instrument, ki združuje določbe glede obračunavanja na podlagi Uredbe (EU) št. 525/2013, Uredbe (EU) 2018/842, te uredbe in Direktive 2003/87/ES. Zlasti je

pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ⁽¹⁾. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

- (30) Komisija bi morala v okviru svojega rednega poročanja na podlagi Uredbe (EU) št. 525/2013 oceniti tudi rezultate spodbujevalnega dialoga v okviru UNFCCC (v nadaljnjem besedilu: dialog Talanoa), ki bo potekal leta 2018. To uredbo bi bilo treba pregledati leta 2024 in nato vsakih pet let, da se oceni njeno splošno delovanje. Pregled bi se moral opirati na rezultate dialoga Talanoa in pregleda globalnega stanja na podlagi Pariškega sporazuma. Okvir za obdobje po letu 2030 bi moral biti v skladu z dolgoročnimi cilji in zavezami, sprejetimi v okviru Pariškega sporazuma.
- (31) Za zagotovitev učinkovitega, preglednega in stroškovno učinkovitega sporočanja in preverjanja emisij in odvzemov toplogrednih plinov ter vseh drugih informacij, ki so potrebne za oceno izpolnjevanja zavez držav članic, bi bilo treba v Uredbo (EU) št. 525/2013 vključiti zahteve glede poročanja.
- (32) Da se spodbudi zbiranje podatkov in izboljša metodologija, bi bilo treba evidentirati in sporočiti rabo zemljišč s pomočjo geografskega sledenja vsakemu zemljišču v skladu z nacionalnimi sistemi za zbiranje podatkov in sistemi za zbiranje podatkov Unije. Za zbiranje podatkov bi bilo treba čim boljše izkoristiti že obstoječe programe in raziskave Unije in držav članic, vključno s statističnim popisom uporabe in pokritosti tal (LUCAS) ter programom Unije za opazovanje in spremljanje Zemlje Copernicus in evropskim satelitskim navigacijskim sistemom Galileo. Upravljanje podatkov, vključno z deljenjem podatkov za poročanje, ponovno uporabo in razširjanje, bi moralo biti v skladu z zahtevami, določenimi v Direktivi 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾.
- (33) Uredbo (EU) št. 525/2013 bi bilo treba ustrezno spremeniti.
- (34) Sklep št. 529/2013/EU bi bilo treba še naprej uporabljati za obveznosti obračunavanja in poročanja za obračunsko obdobje od 1. januarja 2013 do 31. decembra 2020. Za obračunska obdobja od 1. januarja 2021 bi bilo treba uporabljati to uredbo.
- (35) Sklep št. 529/2013/EU bi bilo treba ustrezno spremeniti.
- (36) Ker ciljev te uredbe, zlasti določitve zavez držav članic za sektor LULUCF, ki prispevajo k doseganju ciljev Pariškega sporazuma in uresničevanju cilja Unije za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za obdobje od leta 2021 do leta 2030, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinkov lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba določa zaveze držav članic glede sektorja raba zemljišč, sprememba rabe zemljišč in gozdarstvo (LULUCF), ki prispevajo k doseganju ciljev Pariškega sporazuma in uresničevanju cilja Unije za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za obdobje od leta 2021 do leta 2030. Ta uredba prav tako določa pravila za obračunavanje emisij in odvzemov v zvezi z LULUCF in preverjanje izpolnjevanja teh zavez s strani držav članic.

⁽¹⁾ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

⁽²⁾ Direktiva 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2007 o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti (INSPIRE) (UL L 108, 25.4.2007, str. 1).

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta uredba se uporablja za emisije in odvzeme toplogrednih plinov, ki so navedeni v oddelku A Priloge I k tej uredbi, sporočeni na podlagi člena 7 Uredbe (EU) št. 525/2013 ter ki nastanejo v kateri koli od naslednjih obračunskih kategorij zemljišč na ozemljih držav članic:

(a) v obdobjih od leta 2021 do leta 2025 in od leta 2026 do leta 2030:

- (i) pogozdena zemljišča: raba zemljišč, sporočena kot njivske površine, travinje, mokrišča, naselja ali druga zemljišča, spremenjena v gozdna zemljišča;
- (ii) zemljišča, kjer je bil gozd izkrčen: raba zemljišč, sporočena kot gozdna zemljišča, spremenjena v njivske površine, travinje, mokrišča, naselja ali druga zemljišča;
- (iii) njivske površine, s katerimi se gospodari: raba zemljišč, sporočena kot:
 - njivske površine, ki ostanejo njivske površine,
 - travinje, mokrišča, naselja ali druga zemljišča, spremenjena v njivske površine, ali
 - njivske površine, spremenjene v mokrišča, naselja ali druga zemljišča;
- (iv) travinje, s katerimi se gospodari: raba zemljišč, sporočena kot:
 - travinje, ki ostane travinje,
 - njivske površine, mokrišča, naselja ali druga zemljišča, spremenjena v travinje, ali
 - travinje, spremenjeno v mokrišča, naselja ali druga zemljišča;
- (v) gozdna zemljišča, s katerimi se gospodari: raba zemljišč, sporočena kot gozdna zemljišča, ki ostanejo gozdna zemljišča;

(b) od leta 2026 naprej: mokrišča, s katerimi se gospodari: raba zemljišč, sporočena kot:

- mokrišča, ki ostanejo mokrišča,
- naselja ali druga zemljišča, spremenjena v mokrišča, ali
- mokrišča, spremenjena v naselja, ali druga zemljišča.

2. Država članica lahko v obdobju od leta 2021 do leta 2025 v okvir svoje zaveze na podlagi člena 4 te uredbe vključi emisije in odvzeme toplogrednih plinov, navedenih v oddelku A Priloge I k tej uredbi, sporočene na podlagi člena 7 Uredbe (EU) št. 525/2013, in ki nastanejo na njenem ozemlju v obračunski kategoriji zemljišč „mokrišča, s katerimi se gospodari“. Ta uredba se uporablja tudi za takšne emisije in odvzeme, ki jih vključi država članica.

3. Kadar namerava država članica na podlagi odstavka 2 v okvir svoje zaveze vključiti kategorijo mokrišč, s katerimi se gospodari, o tem uradno obvesti Komisijo do 31. decembra 2020.

4. Komisija lahko po potrebi in ob upoštevanju izkušenj z uporabo izboljšanih smernic IPCC oblikuje predloge za odložitev obveznega obračunavanja za mokrišča, s katerimi se gospodari, za nadaljnjih pet let.

Člen 3

Opredelitev pojmov

1. V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „ponor“ pomeni kateri koli proces, dejavnost ali mehanizem, s katerim se iz ozračja odvzamejo toplogredni plini, aerosoli ali predhodniki toplogrednih plinov;

- (2) „vir“ pomeni kateri koli proces, dejavnost ali mehanizem, pri katerem se v ozračje izpuščajo toplogredni plini, aerosoli ali predhodniki toplogrednih plinov;
- (3) „skladišče ogljika“ pomeni celoto ali del biogeokemične strukture ali sistema na ozemlju države članice, v katerem je shranjen ogljik, kateri koli predhodnik toplogrednega plina, ki vsebuje ogljik, ali kateri koli toplogredni plin, ki vsebuje ogljik;
- (4) „zaloga ogljika“ pomeni maso ogljika, shranjenega v skladišču ogljika;
- (5) „pridobljeni lesni proizvod“ pomeni kakršen koli proizvod iz lesa posekanih dreves, ki so bila odstranjena s sečišča;
- (6) „gozd“ pomeni zemljišče, opredeljeno z minimalnimi vrednostmi za velikost površine, zastornost z drevjem ali enakovredno stopnjo zarasti in višino dreves, ki se lahko doseže v času zrelosti na mestu rasti dreves, kot je za vsako državo članico določeno v Prilogi II. Gozd vključuje območja z drevesi, vključno s skupinami mladih naravno rastočih dreves, ali nasade, ki še niso dosegli minimalnih vrednosti zastornosti z drevjem, enakovredne stopnje založenosti ali minimalne višine dreves, kot je določeno v Prilogi II, vključno s katerim koli območjem, ki je običajno del gozda, vendar na njem začasno ni dreves zaradi človeških posegov, kot je sečnja, ali naravnih vzrokov, vendar za katero se lahko pričakuje, da bo ponovno pogozdeno;
- (7) „referenčna vrednost za gospodarjenje z gozdovi“, izražena v tonah ekvivalenta CO₂ na leto, pomeni oceno povprečnih letnih neto emisij ali odvzemov iz gozdnih zemljišč, s katerimi se gospodari, na ozemlju države članice v obdobjih od leta 2021 do leta 2025 in od leta 2026 do leta 2030 na podlagi meril iz te uredbe;
- (8) „razpolovna doba“ pomeni število let, potrebnih za zmanjšanje količine ogljika, shranjenega v kategoriji pridobljenih lesnih proizvodov, za polovico njegove prvotne vrednosti;
- (9) „naravne motnje“ pomeni kateri koli neantropogeni dogodek ali okoliščino, ki povzroči znatne emisije v gozdovih in na pojav katerih zadevna država članica ne more vplivati, ter njihovih vplivov na emisije država članica tudi po njihovem pojavu objektivno ne more znatno omejiti;
- (10) „takojšnja oksidacija“ pomeni metodo obračunavanja, pri kateri se predvideva, da se celotna količina ogljika, shranjenega v pridobljenih lesnih proizvodih, izpusti v ozračje ob sečnji.

2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 16 za spremembo ali črtanje opredelitev pojmov iz odstavka 1 tega člena oziroma dodajanje novih opredelitev pojmov, tako da se navedeni odstavek prilagodi znanstvenemu razvoju ali tehničnemu napredku ter zagotovi skladnost med temi opredelitvami pojmov in morebitnimi spremembami ustreznih opredelitev pojmov v smernicah IPCC, ki jih sprejme Konferenca pogodbenic UNFCCC ali Konferenca pogodbenic v vlogi skupščine pogodbenic Pariškega sporazuma.

Člen 4

Obveznosti

Za obdobji od leta 2021 do leta 2025 in od leta 2026 do leta 2030 vsaka država članica ob upoštevanju prilagodljivosti iz členov 12 in 13 zagotovi, da emisije ne presegajo odvzemov, kar se izračuna kot vsota skupnih emisij in skupnih odvzemov na njenem ozemlju v vseh obračunskih kategorijah zemljišč iz člena 2, kakor se obračunajo v skladu s to uredbo.

Člen 5

Splošna pravila za obračunavanje

1. Vsaka država članica pripravi in vodi obračune, ki točno prikazujejo emisije in odvzeme iz obračunskih kategorij zemljišč iz člena 2. Države članice zagotovijo, da so njihovi obračuni in drugi podatki na podlagi te uredbe točni, popolni, dosledni, primerljivi in pregledni. Države članice emisije označijo s pozitivnim znakom (+), odvzeme pa z negativnim znakom (-).

2. Države članice preprečijo dvojno štetje emisij ali odvzemov, zlasti z zagotovitvijo, da se emisije in odvzemi ne obračunavajo v več kot eni obračunski kategoriji zemljišč.
3. Kadar se raba zemljišča spremeni, države članice 20 let po datumu takšne spremembe spremenijo kategorizacijo gozdnega zemljišča, njivske površine, travinje, mokrišča, naselja in drugega zemljišča iz takšnega zemljišča, spremenjenega v drugo vrsto zemljišča, v takšno zemljišče, ki ostane zemljišče iste vrste.
4. Države članice v svoje obračune za vsako obračunsko kategorijo zemljišč vključijo vse spremembe zalog ogljika v skladiščih ogljika, navedenih v oddelku B Priloge I. Države članice se lahko odločijo, da v obračune ne vključijo sprememb zalog ogljika za skladišča ogljika, pod pogojem, da skladišče ogljika ni vir. Vendar pa se ta možnost, da se spremembe zalog ogljika ne vključijo v obračune, ne uporablja v zvezi s skladišči ogljika v nadzemni biomasi, odmrlem lesu in pridobljenih lesnih proizvodih v obračunski kategoriji zemljišč „gozdna zemljišča, s katerimi se gospodari“.
5. Države članice vodijo popolno in natančno evidenco vseh podatkov, ki so bili uporabljeni pri pripravi obračunov.
6. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 16 za spremembo Priloge I, da se odrazijo spremembe smernic IPCC, ki jih sprejme Konferenca pogodbenic UNFCCC ali Konferenca pogodbenic v logi skupščine pogodbenic Pariškega sporazuma.

Člen 6

Obračunavanje za pogozdena zemljišča in zemljišča, kjer je bil gozd izkrčen

1. Države članice obračunajo emisije in odvzeme iz pogozdenih zemljišč in zemljišč, kjer je bil gozd izkrčen, kot skupne emisije in skupne odvzeme za vsako posamezno leto v obdobjih od leta 2021 do leta 2025 in od leta 2026 do leta 2030.
2. Z odstopanjem od člena 5(3), kadar se raba zemljišča spremeni z njivske površine, travinje, mokrišča, naselja ali drugega zemljišča v gozdno zemljišče, lahko država članica spremeni kategorizacijo takšnega zemljišča iz zemljišča, spremenjenega v gozdno zemljišče, v gozdno zemljišče, ki ostane gozdno zemljišče 30 let po datumu te spremembe, če je to ustrezno upravičeno v skladu s smernicami IPCC.
3. Pri izračunavanju emisij in odvzemov iz pogozdenih zemljišč in zemljišč, na katerih je bil gozd izkrčen, vsaka država članica določi gozdno območje tako, da uporabi parametre iz Priloge II.

Člen 7

Obračunavanje za njivske površine, travinje in mokrišča, s katerimi se gospodari

1. Vsaka država članica obračuna emisije in odvzeme iz njivskih površin, s katerimi se gospodari, ki se izračunajo kot emisije in odvzemi v obdobjih od leta 2021 do leta 2025 in od leta 2026 do leta 2030, od katerih se odšteje petkratna vrednost povprečnih letnih emisij in odvzemov države članice iz njivskih površin, s katerimi se gospodari, v izhodiščnem obdobju od leta 2005 do leta 2009.
2. Vsaka država članica obračuna emisije in odvzeme iz travinja, s katerim se gospodari, ki se izračunajo kot emisije in odvzemi v obdobjih od leta 2021 do leta 2025 in od leta 2026 do leta 2030, od katerih se odšteje petkratna vrednost povprečnih letnih emisij in odvzemov države članice iz travinja, s katerim se gospodari, v izhodiščnem obdobju od leta 2005 do leta 2009.
3. V obdobju od leta 2021 do leta 2025 vsaka država članica, ki na podlagi člena 2(2) v okvir svoje zaveze vključi mokrišča, s katerimi se gospodari, v obdobju od leta 2026 do leta 2030 pa vse države članice obračunajo emisije in odvzeme iz mokrišč, s katerimi se gospodari, ki se izračunajo kot emisije in odvzemi v zadevnih obdobjih, od katerih se odšteje petkratna vrednost povprečnih letnih emisij in odvzemov države članice iz mokrišč, s katerimi se gospodari, v izhodiščnem obdobju od leta 2005 do leta 2009.

4. V obdobju od leta 2021 do leta 2025 države članice, ki se na podlagi člena 2(2) niso odločile za vključitev mokrišč, s katerimi se gospodari, v okvir svoje zaveze, Komisiji vseeno poročajo o emisijah in odvzemih zaradi rabe zemljišč, sporočene kot:

- (a) mokrišča, ki ostanejo mokrišča;
- (b) naselja ali druga zemljišča, spremenjena v mokrišča, ali
- (c) mokrišča, spremenjena v naselja ali druga zemljišča.

Člen 8

Obračunavanje za gozdna zemljišča, s katerimi se gospodari

1. Vsaka država članica obračuna emisije in odvzeme iz gozdnih zemljišč, s katerimi se gospodari, ki se izračunajo kot emisije in odvzemi v obdobjih od leta 2021 do leta 2025 in od leta 2026 do leta 2030, od katerih se odšteje petkratna vrednost referenčne vrednosti za gospodarjenje z gozdovi zadevne države članice.

2. Kadar je rezultat izračuna iz odstavka 1 tega člena glede na referenčno vrednost države članice za gospodarjenje z gozdovi negativen, zadevna država članica v svoje obračune za gozdna zemljišča, s katerimi se gospodari, vključi skupne neto odvzeme največ ekvivalenta 3,5 % emisij zadevne države članice v izhodiščnem letu ali obdobju, kot je določeno v Prilogi III, pomnoženo s pet. Za neto odvzeme iz skladišč ogljika v odmrlem lesu in pridobljenih lesnih proizvodih, razen za kategorijo „papir“, kot je določena v točki (a) člena 9(1), iz obračunske kategorije zemljišč „gozdna zemljišča, s katerimi se gospodari“, ta omejitev ne velja.

3. Države članice Komisiji predložijo svoje nacionalne načrte za obračunavanje na področju gozdarstva, vključno s predlagano referenčno vrednostjo za gospodarjenje z gozdovi, do 31. decembra 2018 za obdobje od leta 2021 do leta 2025 in do 30. junija 2023 za obdobje od leta 2026 do leta 2030. Nacionalni načrt za obračunavanje na področju gozdarstva vsebuje vse elemente iz oddelka B Priloge IV in se objavi, tudi na internetu.

4. Države članice določijo svojo referenčno vrednost za gospodarjenje z gozdovi na podlagi meril iz oddelka A Priloge IV. Hrvaška lahko pri svoji referenčni vrednosti za gospodarjenje z gozdovi poleg meril iz oddelka A Priloge IV upošteva tudi zasedbo ozemlja in vojne ter povojne razmere, ki so imeli vpliv na gospodarjenje z gozdovi v referenčnem obdobju.

5. Referenčna vrednost za gospodarjenje z gozdovi temelji na nadaljevanju prakse trajnostnega gospodarjenja z gozdovi, dokumentiranih v obdobju od leta 2000 do leta 2009, ob upoštevanju dinamičnih značilnosti gozdov, povezanih s starostjo, v nacionalnih gozdovih, z uporabo najboljših razpoložljivih podatkov.

V referenčnih vrednostih za gospodarjenje z gozdovi, kot so določene v skladu s prvim pododstavkom, se upošteva prihodnji vpliv dinamičnih značilnosti gozdov, povezanih s starostjo, da ne bi neupravičeno ovirali intenzivnosti gospodarjenja z gozdovi kot osrednjega elementa prakse trajnostnega gospodarjenja z gozdovi, s ciljem, da se ohranijo ali povečajo ponori ogljika na dolgi rok.

Države članice izkažejo skladnost med metodami in podatki, ki se uporabijo za določitev predlagane referenčne vrednosti za gospodarjenje z gozdovi v nacionalnem načrtu za obračunavanje na področju gozdarstva, in tistimi, ki se uporabljajo pri poročanju o gozdnih zemljiščih, s katerimi se gospodari.

6. Komisija ob posvetovanju s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, izvede tehnično ocenjevanje nacionalnih načrtov za obračunavanje na področju gozdarstva, ki jih predložijo države članice v skladu z odstavkom 3 tega člena, ter tako oceni, v kolikšni meri so bile predlagane referenčne vrednosti za gospodarjenje z gozdovi določene v skladu z načeli in zahtevami iz odstavkov 4 in 5 tega člena ter iz člena 5(1). Poleg tega se Komisija posvetuje z deležniki in civilno družbo. Komisija objavi povzetek opravljenega dela, vključno s stališči strokovnjakov, ki jih imenujejo države članice, in zadevne ugotovitve.

Komisija po potrebi državam članicam izda tehnična priporočila v skladu z ugotovitvami iz tehničnega ocenjevanja, da bi olajšala tehnični pregled predlaganih referenčnih vrednosti za gospodarjenje z gozdovi. Komisija takšna tehnična priporočila objavi.

7. Države članice po potrebi na podlagi tehničnega ocenjevanja in, če je to ustrezno, tehničnih priporočil Komisiji sporočijo revidirane predlagane referenčne vrednosti za gospodarjenje z gozdovi, in sicer do 31. decembra 2019 za obdobje od leta 2021 do leta 2025 in do 30. junija 2024 za obdobje od leta 2026 do leta 2030. Komisija objavi predlagane referenčne vrednosti za gospodarjenje z gozdovi, ki jih sporočijo države članice.

8. Komisija na podlagi predlaganih referenčnih vrednosti za gospodarjenje z gozdovi, ki jih predložijo države članice, tehničnega ocenjevanja, izvedenega na podlagi odstavka 6 tega člena, in, če je to ustrezno, revidiranih predlaganih referenčnih vrednosti za gospodarjenje z gozdovi, predloženih na podlagi odstavka 7 tega člena, v skladu s členom 16 sprejme delegirane akte o spremembi Priloge IV, da bi določili referenčne vrednosti za gospodarjenje z gozdovi, ki bi jih države članice uporabljale v obdobjih od leta 2021 do leta 2025 in od leta 2026 do leta 2030.

9. Če država članica Komisiji do datumov, določenih v odstavku 3 tega člena in, če je to ustrezno, odstavku 7 tega člena, ne predloži referenčne vrednosti za gospodarjenje z gozdovi, Komisija v skladu s členom 16 sprejme delegirane akte o spremembi Priloge IV, da bi določila referenčno vrednost za gospodarjenje z gozdovi, ki jo mora zadevna država članica upoštevati za obdobje od leta 2021 do leta 2025 ali od leta 2026 do leta 2030, na podlagi morebitne tehnične ocene, izvedene na podlagi odstavka 6 tega člena.

10. Delegirani akti iz odstavkov 8 in 9 se sprejmejo do 31. oktobra 2020 za obdobje od leta 2021 do leta 2025 in do 30. aprila 2025 za obdobje od leta 2026 do leta 2030.

11. Države članice za zagotovitev skladnosti iz odstavka 5 tega člena Komisiji po potrebi predložijo tehnične popravke, zaradi katerih ni treba spreminjati delegiranih aktov, sprejetih na podlagi odstavka 8 ali 9 tega člena, in sicer do datumov iz člena 14(1).

Člen 9

Obračunavanje za pridobljene lesne proizvode

1. Države članice v obračunih na podlagi členov 6(1) in 8(1) v zvezi s pridobljenimi lesnimi proizvodi izkažejo emisije in odvzeme, ki so posledica sprememb skladišč ogljika iz pridobljenih lesnih proizvodov iz naslednjih kategorij, in sicer z uporabo funkcije razkroja prvega reda, metodologij in privzete vrednosti razpolovnih dob, določenih v Prilogi V:

(a) papirja;

(b) lesnih plošč;

(c) žaganega lesa.

2. Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 16 za spremembo odstavka 1 tega člena in Priloge V, pri čemer doda nove kategorije pridobljenih lesnih proizvodov, ki imajo učinek sekvestracije ogljika, kar temelji na smernicah IPCC, ki jih sprejme Konferenca pogodbenic UNFCCC ali Konferenca pogodbenic v vlogi skupščine pogodbenic Pariškega sporazuma, in zagotavlja okoljsko celovitost.

3. Države članice lahko opredelijo proizvode iz lesnih materialov, vključno z lubjem, ki spadajo v okvir obstoječih in novih kategorij iz odstavkov 1 in 2, in sicer na podlagi smernic IPCC, ki jih sprejme Konferenca pogodbenic UNFCCC ali Konferenca pogodbenic v vlogi skupščine pogodbenic Pariškega sporazuma, če so podatki, ki so na voljo, pregledni in preverljivi.

Člen 10

Obračunavanje za naravne motnje

1. Ob koncu vsakega obdobja od leta 2021 do leta 2025 in od leta 2026 do leta 2030 lahko države članice iz svojih obračunov za pogozdena zemljišča in gozdna zemljišča, s katerimi se gospodari, izključijo emisije toplogrednih plinov, ki so posledica naravnih motenj, in ki presegajo povprečne emisije, ki so jih povzročile naravne motnje v obdobju od leta 2001 do leta 2020, brez skrajnih statističnih odstopanj (v nadaljnjem besedilu: raven naravnega ozadja). Ta raven naravnega ozadja se izračuna v skladu s tem členom in Prilogo VI.

2. Kadar država članica uporabi odstavek 1:

(a) Komisiji predloži informacije o ravni naravnega ozadja za obračunske kategorije zemljišč iz odstavka 1, ter o podatkih in metodologijah, ki se uporabljajo v skladu s Prilogo VI, in

(b) do leta 2030 iz obračunavanja izključi vse nadaljnje odvzeme na zemljiščih, ki jih prizadenejo naravne motnje.

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 16 za spremembo Priloge VI, da se izvede pregled zahtev glede metodologije in informacij iz navedene priloge in se odrazijo spremembe smernic IPCC, ki jih sprejme Konferenca pogodbenic UNFCCC ali Konferenca pogodbenic v vlogi skupščine pogodbenic Pariškega sporazuma.

Člen 11

Prilagodljivosti

1. Država članica lahko uporabi:

(a) splošne prilagodljivosti iz člena 12 in

(b) zaradi izpolnjevanja obveznosti iz člena 4, prilagodljivost za gozdna zemljišča, s katerimi se gospodari, iz člena 13.

2. Če država članica ne izpolnjuje zahtev glede spremljanja iz točke (da) člena 7(1) Uredbe (EU) št. 525/2013, centralni administrator, določen v skladu s členom 20 Direktive 2003/87/ES (v nadaljnjem besedilu: centralni administrator), zadevni državi članici začasno prepove prenose ali hrambo na podlagi člena 12(2) in (3) te uredbe, ali uporabo prilagodljivosti za gozdna zemljišča, s katerimi se gospodari, na podlagi člena 13 te uredbe.

Člen 12

Splošne prilagodljivosti

1. Kadar skupne emisije v državi članici presegajo skupne odvzeme in se je zadevna država članica odločila uporabiti prilagodljivost in je zahtevala črtanje letnih emisij, dodeljenih na podlagi Uredbe (EU) 2018/842, se količina črtanih dodeljenih letnih emisij upošteva pri tem, ali država članica izpolnjuje svoje zaveze na podlagi člena 4 te uredbe.

2. V obsegu, v katerem skupni odvzemi v državi članici presegajo skupne emisije, in po odštetju vseh količin, upoštevanih na podlagi člena 7 Uredbe (EU) 2018/842, lahko navedena država članica preostalo količino odvzemov prenese na drugo državo članico. Prenesena količina se upošteva pri oceni, ali država članica prejemnica izpolnjuje svoje zaveze na podlagi člena 4 te uredbe.

3. V obsegu, v katerem skupni odvzemi v državi članici v obdobju od leta 2021 do leta 2025 presegajo skupne emisije, in po odštetju vseh količin, upoštevanih na podlagi člena 7 Uredbe (EU) 2018/842, ali prenesenih na drugo državo članico na podlagi odstavka 2 tega člena, lahko navedena država članica preostalo količino odvzemov hrani za obdobje od leta 2026 do leta 2030.

4. Da bi se izognili dvojnemu štetju, se količina neto odvzemov, upoštevana na podlagi člena 7 Uredbe (EU) 2018/842, odšteje od razpoložljive količine navedene države članice za prenos na drugo državo članico ali za hrambo na podlagi odstavkov 2 in 3 tega člena.

Člen 13

Prilagodljivost za gozdna zemljišča, s katerimi se gospodari

1. Kadar skupne emisije v državi članici presegajo skupne odvzeme v obračunskih kategorijah zemljišč iz člena 2, kakor se obračunajo v skladu s to uredbo, lahko zadevna država članica za izpolnitev določb člena 4 uporabi prilagodljivost za gozdna zemljišča, s katerimi se gospodari, iz tega člena.

2. Kadar je rezultat izračuna iz člena 8(1) pozitiven, ima zadevna država članica možnost za kompenzacijo teh emisij, če:
- (a) je država članica v svojo strategijo, predloženo v skladu s členom 4 Uredbe (EU) št. 525/2013, vključila obstoječe ali načrtovane konkretne ukrepe za zagotovitev ohranitve ali povečanja, kot je ustrezno, ponorov in zbiralnikov iz gozdov ter
 - (b) v obdobju, v katerem namerava država članica uporabiti kompenzacijo, skupne emisije v Uniji ne presegajo skupnih odvzemov v obračunskih kategorijah zemljišč iz člena 2 te uredbe. Komisija pri ocenjevanju, ali skupne emisije v Uniji presegajo skupne odvzeme, poskrbi za izogibanje dvojnemu štetju držav članic, zlasti pri izvajanju prilagodljivosti, določenih v tej uredbi in Uredbi (EU) 2018/842.
3. V zvezi z zneskom kompenzacije lahko zadevna država članica kompenzira samo:
- (a) ponore, obračunane kot emisije na podlagi njene referenčne vrednosti za gospodarjenje z gozdovi, in
 - (b) do najvišjega zneska kompenzacije za to državo članico, kot je določen v Prilogi VII za obdobje od leta 2021 do leta 2030.
4. Finska lahko kompenzira do 10 milijonov ton emisij ekvivalenta CO₂, če izpolni pogoje iz točk (a) in (b) odstavka 2.

Člen 14

Preverjanje skladnosti

1. Države članice do 15. marca 2027 za obdobje od leta 2021 do leta 2025 oziroma do 15. marca 2032 za obdobje od leta 2026 do leta 2030 Komisiji predložijo poročilo o skladnosti, ki vsebuje bilanco skupnih emisij in skupnih odvzemov za relevantno obdobje za vsako obračunsko kategorijo zemljišč iz člena 2, pri čemer uporabijo pravila obračunavanja iz te uredbe.

To poročilo po potrebi vsebuje tudi podrobnosti glede nameravane uporabe prilagodljivosti iz člena 11 in povezanih zneskov ali uporabe takšnih prilagodljivosti in povezanih zneskov.

2. Komisija opravi celovit pregled poročil o skladnosti iz odstavka 1 tega člena, da bi ocenila skladnost s členom 4.
3. Komisija – v letu 2027 za obdobje od leta 2021 do leta 2025, v letu 2032 pa za obdobje od leta 2026 do leta 2030 – pripravi poročilo o skupnih emisijah in skupnih odvzemih toplogrednih plinov Unije za vsako obračunsko kategorijo zemljišč iz člena 2, kar se izračuna kot vsota skupnih sporočenih emisij in skupnih sporočenih odvzemov za obdobje, od katere se odšteje petkratna vrednost povprečnih letnih sporočenih emisij in odvzemov v Uniji v obdobju od leta 2000 do leta 2009.
4. Evropska agencija za okolje Komisiji v skladu s svojim letnim delovnim programom pomaga pri izvajanju okvira za spremljanje in skladnost iz tega člena.

Člen 15

Register

1. Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 16 te uredbe za dopolnitev te uredbe, da bi določila pravila za evidentiranje količine emisij in odvzemov za vsako obračunsko kategorijo zemljišč v vsaki državi članici ter zagotovila točno obračunavanje pri izvajanju prilagodljivosti na podlagi členov 12 in 13 te uredbe, in sicer z registrom Unije, vzpostavljenim na podlagi člena 10 Uredbe (EU) št. 525/2013.

2. Centralni administrator samodejno preveri vsako transakcijo na podlagi te uredbe in po potrebi zaustavi transakcije, da prepreči nepravilnosti.
3. Informacije iz odstavkov 1 in 2 so dostopne javnosti.

Člen 16

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 3(2), 5(6), 8(8) in (9), 9(2), 10(3) in 15(1) se prenese na Komisijo za obdobje petih let od 9. julija 2018. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.
3. Prenos pooblastila iz členov 3(2), 5(6), 8(8) in (9), 9(2), 10(3) in 15(1) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi členov 3(2), 5(6), 8(8) in (9), 9(2), 10(3) in 15(1), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 17

Pregled

1. Ta uredba se pregleduje, med drugim glede na razvoj dogodkov na mednarodni ravni in prizadevanja za doseg dolgoročnih ciljev Pariškega sporazuma.

Komisija na podlagi ugotovitev iz poročila, pripravljenega na podlagi člena 14(3), in rezultatov ocene, izvedene na podlagi točke (b) člena 13(2), po potrebi poda predloge za zagotovitev, da se spoštuje celovitost cilja zmanjšanja celotnih emisij toplogrednih plinov Unije do leta 2030 in njen prispevek k ciljem Pariškega sporazuma.

2. Komisija v šestih mesecih po vsakem pregledu globalnega stanja, dogovorjenem v skladu s členom 14 Pariškega sporazuma, Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o izvajanju te uredbe, po potrebi tudi o oceni učinka prilagodljivosti iz člena 11, in o prispevku te uredbe k izpolnjevanju cilja zmanjšanja celotnih emisij toplogrednih plinov Unije do leta 2030 in njenega prispevka k ciljem Pariškega sporazuma, zlasti kar zadeva potrebo po dodatnih politikah in ukrepih Unije, vključno z okvirom za obdobje po letu 2030, zaradi potrebe po obsežnejšem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov in odvzemih v Uniji, ter po potrebi poda predloge.

Člen 18

Spremembe Uredbe (EU) št. 525/2013

Uredba (EU) št. 525/2013 se spremeni:

(1) v členu 7 se odstavek 1 spremeni:

(a) vstavi se naslednja točka:

„(da) od leta 2023 o svojih emisijah in odvzemih iz člena 2 Uredbe (EU) 2018/841 Evropskega parlamenta in Sveta (*) v skladu z metodologijami iz Priloge IIIa k tej uredbi;

(*) Uredba (EU) 2018/841 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o vključitvi emisij toplogrednih plinov in odvzemov zaradi rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva v okvir podnebne in energetske politike do leta 2030 ter spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 in Sklepa št. 529/2013/EU (UL L 156, 19.6.2018, str. 1).“;

(b) doda se naslednji pododstavek:

„Država članica lahko zahteva, da ji Komisija odobri odstopanje od točke (da) prvega pododstavka, da uporabi metodologijo, ki se razlikuje od tistih iz Priloge IIIa, kadar zahtevanega izboljšanja metodologije ni mogoče doseči pravočasno, da bi se upoštevalo v nacionalni evidenci toplogrednih plinov v obdobju od leta 2021 do leta 2030, ali kadar bi bili stroški izboljšanja metodologije zaradi majhnega pomena emisij in odvzemov iz zadevnih skladišč ogljika nesorazmerno visoki v primerjavi s koristmi uporabe takšne metodologije za izboljšanje obračunavanja emisij in odvzemov. Države članice, ki želijo uporabiti to odstopanje, Komisiji do 31. decembra 2020 predložijo utemeljeno zahtevo, v kateri navedejo, do kdaj bi se lahko izvedlo izboljšanje metodologije, predlaga alternativna metodologija ali oboje, ter oceno morebitnih učinkov na točnost obračunavanja. Komisija lahko zahteva, da država članica v določenem razumnem roku predloži dodatne informacije. Kadar Komisija meni, da je zahteva upravičena, odstopanje odobri. Če Komisija zahtevek zavrne, navede razloge za takšno odločitev.“;

(2) v točko (c) člena 13(1) se doda naslednja točka:

„(viii) od leta 2023 informacije o nacionalnih politikah in ukrepih, izvedenih za izpolnitev svojih obveznosti iz Uredbe (EU) 2018/841, in informacije o dodatnih nacionalnih politikah in ukrepih, načrtovanih za omejevanje emisij toplogrednih plinov ali povečanje ponorov nad zavezami iz navedene uredbe“;

(3) v člen 14(1) se vstavi naslednja točka:

„(ba) od leta 2023 projekcije skupnih emisij toplogrednih plinov in ločene ocene za projekcije emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki jih zajema Uredba (EU) 2018/841“;

(4) vstavi se naslednja priloga:

„PRILOGA IIIA

Metodologije za spremljanje in poročanje iz točke (da) člena 7(1)

Pristop 3: Geolokalizirani podatki o spremembi rabe zemljišč v skladu s smernicami IPCC iz leta 2006 za nacionalne evidence toplogrednih plinov.

Metodologija prvega reda v skladu s smernicami IPCC iz leta 2006 za nacionalne evidence toplogrednih plinov.

Za emisije in odvzeme za skladiščenje ogljika, ki predstavlja vsaj 25–30 % emisij ali odvzemov v kategoriji vira ali ponora, ki ima v nacionalnem sistemu evidenc države članice prednost, saj ima njena ocena pomemben vpliv na skupne evidence toplogrednih plinov države v smislu absolutne ravni emisij in odvzemov, na trend emisij in odvzemov ali na negotovost glede emisij in odvzemov v kategorijah rabe zemljišč, vsaj metodologija drugega reda v skladu s smernicami IPCC iz leta 2006 za nacionalne evidence toplogrednih plinov.

Države članice se spodbuja k uporabi metodologije tretjega reda v skladu s smernicami IPCC iz leta 2006 za nacionalne evidence toplogrednih plinov.“.

Člen 19

Sprememba Sklepa št. 529/2013/EU

Sklep št. 529/2013/EU se spremeni:

- (1) v členu 3(2) se črta prvi pododstavek;
- (2) v členu 6 se črta odstavek 4.

Člen 20

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourg, 30. maja 2018

Za Evropski parlament
Predsednik
A. TAJANI

Za Svet
Predsednik
L. PAVLOVA

PRILOGA I

TOPLOGREDNI PLINI IN SKLADIŠČA OGLJIKA

A. Toplogredni plini iz člena 2:

- (a) ogljikov dioksid (CO_2);
- (b) metan (CH_4);
- (c) dušikov oksid (N_2O)

Ti toplogredni plini so izraženi v tonah ekvivalenta CO_2 , kot se določi na podlagi Uredbe (EU) št. 525/2013.

B. Skladišča ogljika iz člena 5(4):

- (a) nadzemna biomasa;
 - (b) podzemna biomasa;
 - (c) opad;
 - (d) odmrli les;
 - (e) organski ogljik v tleh;
 - (f) pridobljeni lesni proizvodi v obračunskih kategorijah zemljišč „pogozdena zemljišča“ in „gozdna zemljišča, s katerimi se gospodari“.
-

PRILOGA II

MINIMALNE VREDNOSTI ZA VELIKOST POVRŠINE, ZASTORNOST Z DREVJEM IN VIŠINO DREVEŠ

Država članica	Površina (ha)	Zastornost z drevjem (%)	Višina dreves (m)
Belgija	0,5	20	5
Bolgarija	0,1	10	5
Češka	0,05	30	2
Danska	0,5	10	5
Nemčija	0,1	10	5
Estonija	0,5	30	2
Irska	0,1	20	5
Grčija	0,3	25	2
Španija	1,0	20	3
Francija	0,5	10	5
Hrvaška	0,1	10	2
Italija	0,5	10	5
Ciper	0,3	10	5
Latvija	0,1	20	5
Litva	0,1	30	5
Luksemburg	0,5	10	5
Madžarska	0,5	30	5
Malta	1,0	30	5
Nizozemska	0,5	20	5
Avstrija	0,05	30	2
Poljska	0,1	10	2
Portugalska	1,0	10	5
Romunija	0,25	10	5
Slovenija	0,25	30	2
Slovaška	0,3	20	5
Finska	0,5	10	5
Švedska	0,5	10	5
Združeno kraljestvo	0,1	20	2

PRILOGA III

IZHODIŠČNO LETO ALI OBDOBJE ZA IZRAČUN ZGORNJE MEJE NA PODLAGI ČLENA 8(2)

Država članica	Izhodiščno leto/obdobje
Belgija	1990
Bolgarija	1988
Češka	1990
Danska	1990
Nemčija	1990
Estonija	1990
Irska	1990
Grčija	1990
Španija	1990
Francija	1990
Hrvaška	1990
Italija	1990
Ciper	1990
Latvija	1990
Litva	1990
Luksemburg	1990
Madžarska	1985–87
Malta	1990
Nizozemska	1990
Avstrija	1990
Poljska	1988
Portugalska	1990
Romunija	1989
Slovenija	1986
Slovaška	1990
Finska	1990
Švedska	1990
Združeno kraljestvo	1990

PRILOGA IV

NACIONALNI NAČRT ZA OBRAČUNAVANJE NA PODROČJU GOZDARSTVA Z REFERENČNIMI VREDNOSTMI DRŽAVE ČLANICE
ZA GOSPODARJENJE Z GOZDOVI

A. Merila in smernice za določitev referenčnih vrednosti za gospodarjenje z gozdovi

Država članica referenčne vrednosti za gospodarjenje z gozdovi določi v skladu z naslednjimi merili:

- (a) referenčna vrednost je skladna s ciljem doseganja ravnovesja med antropogenimi emisijami iz virov in odvzemi po ponorih toplogrednih plinov v drugi polovici tega stoletja, vključno z izboljšanjem potencialnih odvzemov na starejših gozdnih površinah, na katerih bi se ponori sicer postopoma zmanjševali;
- (b) referenčna vrednost zagotovi, da se sama prisotnost zalog ogljika pri obračunavanju ne upošteva;
- (c) referenčna vrednost zagotovi robusten in verodostojen sistem za obračunavanje, ki zagotavlja, da se emisije in odvzemi zaradi rabe biomase ustrezno obračunajo;
- (d) referenčna vrednost vključuje skladišče ogljika v pridobljenih lesnih proizvodih, kar omogoča primerjavo med predpostavko takojšnje oksidacije in uporabo funkcije razkroja prvega reda in vrednosti razpolovnih dob;
- (e) predpostavlja se stalno razmerje med trdno in energetsko rabo gozdne biomase, dokumentirano v obdobju od leta 2000 do leta 2009;
- (f) referenčna vrednost je skladna s ciljem prispevanja k ohranjanju biotske raznovrstnosti in trajnostne rabe naravnih virov, kot so določeni v strategiji EU za gozdove, nacionalnih gozdarskih politikah držav članic in strategiji EU za biotsko raznovrstnost;
- (g) referenčna vrednost je skladna z nacionalnimi projekcijami antropogenih emisij po virih in odvzemov po ponorih toplogrednih plinov, sporočenih v skladu z Uredbo (EU) št. 525/2013;
- (h) referenčna vrednost je skladna z evidenco toplogrednih plinov in ustreznimi preteklimi podatki ter temeljijo na preglednih, popolnih, usklajenih, primerljivih in točnih informacijah. Zlasti je mogoče z modelom, uporabljenim za oblikovanje referenčnih vrednosti, reproducirati pretekle podatke iz nacionalnih evidenc toplogrednih plinov.

B. Elementi nacionalnega načrta za obračunavanje na področju gozdarstva

Nacionalni načrt za obračunavanje na področju gozdarstva, predložen na podlagi člena 8, vsebuje naslednje elemente:

- (a) splošni opis določitve referenčne vrednosti za gospodarjenje z gozdovi in opis, kako so se upoštevala merila iz te uredbe;
- (b) identifikacijo skladišč ogljika in toplogrednih plinov, vključenih v referenčno vrednost za gospodarjenje z gozdovi, razloge za izključitev skladišča ogljika iz določitve referenčne vrednosti za gospodarjenje z gozdovi in ponazoritev skladnosti med skladišči ogljika, vključenimi v referenčno vrednost za gospodarjenje z gozdovi;
- (c) opis pristopov, metod in modelov, vključno s kvantitativnimi informacijami, ki so bili uporabljeni pri določitvi referenčne vrednosti za gospodarjenje z gozdovi, v skladu z zadnjim predloženim poročilom o nacionalnih evidencah, in opis dokumentacijske informacije o praksah in intenzivnosti trajnostnega gospodarjenja z gozdovi ter sprejetih nacionalnih politik;
- (d) informacije o tem, kakšen naj bi bil v različnih načrtih politik razvoj stopenj sečnje;

- (e) opis, kako so se pri določitvi referenčne vrednosti za gospodarjenje z gozdovi upoštevali naslednji elementi:
- (i) območje gospodarjenja z gozdovi;
 - (ii) emisije in odvzemi iz gozdov in pridobljenih lesnih proizvodov, kakor so prikazani v evidencah toplogrednih plinov in ustreznih preteklih podatkih;
 - (iii) značilnosti gozdov, vključno z dinamičnimi značilnostmi gozdov, povezanimi s starostjo, povečanju in pogostostjo rotacije ter drugimi informacijami o ustaljenih dejavnostih gospodarjenja z gozdovi;
 - (iv) pretekle in prihodnje stopnje sečnje, porazdeljene na energetske in neenergetske uporabe.
-

PRILOGA V

FUNKCIJA RAZKROJA PRVEGA REDA, METODOLOGIJE IN PRIVZETE VREDNOSTI RAZPOLOVNIH DOB ZA PRIDOBLENE LESNE PROIZVODE

Metodološka vprašanja

- Če ni mogoče razlikovati med pridobljenimi lesnimi proizvodi v obračunski kategoriji zemljišč „pogozdena zemljišča“ in „gozdna zemljišča, s katerimi se gospodari“, lahko država članica za obračunavanje pridobljenih lesnih proizvodov predpostavlja, da so vse emisije in odvzemi nastali na gozdnih zemljiščih, s katerimi se gospodari.
- Pridobljeni lesni proizvodi na deponijah trdnih odpadkov in lesni proizvodi, pridobljeni za namene pridobivanja energije, se obračunajo na podlagi takojšnje oksidacije.
- Uvoženih pridobljenih lesnih proizvodov, ne glede na izvor, država članica uvoznica ne obračuna („pristop na podlagi proizvodnje“).
- Za izvožene pridobljene lesne proizvode se podatki, specifični za posamezno državo, nanašajo na vrednosti razpolovnih dob, specifične za posamezno državo, in rabo pridobljenih lesnih proizvodov v državi uvoznici.
- Vrednosti razpolovnih dob, specifične za posamezno državo, za pridobljene lesne proizvode, ki se dajejo na trg v Uniji, se ne razlikujejo od tistih, ki jih uporablja država članica uvoznica.
- Države članice lahko zgolj v informativne namene predložijo podatke o deležu lesa, uporabljenega za namene pridobivanja energije, ki je bil uvožen v Unijo, in državah porekla takega lesa.

Države članice lahko namesto metodologij in privzetih vrednosti razpolovnih dob iz te priloge uporabijo metodologije in vrednosti razpolovnih dob, specifične za posamezno državo, če so te metodologije in vrednosti določene na podlagi preglednih in preverljivih podatkov ter če so uporabljene metodologije vsaj tako podrobne in točne kot tiste iz te priloge.

Privzete vrednosti razpolovnih dob:

Razpolovna doba pomeni število let, potrebnih za zmanjšanje količine ogljika, shranjenega v kategoriji pridobljenih lesnih proizvodov, za polovico njegove prvotne vrednosti.

Privzete vrednosti razpolovnih dob so naslednje:

- (a) 2 leti za papir;
- (b) 25 let za lesne plošče;
- (c) 35 let za žagan les.

Države članice lahko opredelijo proizvode iz lesnih materialov, vključno z lubjem, ki spadajo v kategorije iz zgornjih točk (a), (b) in (c), in sicer na podlagi smernic IPCC, ki jih sprejme Konferenca pogodbenic UNFCCC ali Konferenca pogodbenic v vlogi skupščine pogodbenic Pariškega sporazuma, če so podatki, ki so na voljo, pregledni in preverljivi. Prav tako lahko za katero koli od navedenih kategorij uporabijo podkategorije, specifične za posamezno državo.

PRILOGA VI

IZRAČUN RAVNI NARAVNEGA OZADJA NARAVNIH MOTENJ

1. Za izračun ravni naravnega ozadja se navedejo naslednje informacije:
 - (a) ravni preteklih emisij, ki so jih povzročile naravne motnje;
 - (b) vrste naravnih motenj, ki so vključene v oceno;
 - (c) ocene skupnih letnih emisij za navedene vrste naravnih motenj za obdobje od leta 2001 do leta 2020, ki so razvrščene po obračunskih kategorijah zemljišč;
 - (d) potrditev enovitosti časovne vrste za vse zadevne parametre, vključno z minimalno površino, metodologijami za ocenjevanje emisij ter vključenostjo skladišč ogljika in plinov.
2. Raven naravnega ozadja se izračuna kot povprečje časovne vrste za obdobje od leta 2001 do leta 2020, pri čemer se izključijo vsa leta, v katerih so bile zabeležene neobičajne ravni emisij, torej se izključijo vsa skrajna statistična odstopanja. Opredelitev skrajnih statističnih odstopanj se izvede na naslednji način:
 - (a) izračunata se aritmetična povprečna vrednost in standardni odklon celotne časovne vrste za obdobje od leta 2001 do leta 2020;
 - (b) iz časovne vrste se izključijo vsa leta, v katerih se letne emisije od povprečja razlikujejo za več kot dvakratnik standardnega odklona;
 - (c) znova se izračunata aritmetična povprečna vrednost in standardni odklon časovne vrste za obdobje od leta 2001 do leta 2020, pri čemer se odštejejo leta, izključena na podlagi točke (b);
 - (d) koraka iz točk (b) in (c) se ponavljata, dokler skrajnih odstopanj ni več.
3. Če po izračunu ravni naravnega ozadja na podlagi točke 2 te priloge emisije v določenem letu v obdobju od leta 2021 do leta 2025 in od leta 2026 do leta 2030 presežejo raven naravnega ozadja skupaj s pribitkom, se količina emisij, ki presežejo raven naravnega ozadja, lahko izključi v skladu s členom 10. Pribitek je enak 95-odstotni stopnji verjetnosti.
4. Naslednje emisije se ne izključijo:
 - (a) emisije, ki so posledica dejavnosti pridobivanja in nujne sečnje, ki so potekale na zemljišču po pojavu naravnih motenj;
 - (b) emisije, ki so posledica predpisanega zažiganja, ki je potekalo na zemljišču v katerem koli letu v obdobju od leta 2021 do leta 2025 ali od leta 2026 do leta 2030;
 - (c) emisije na zemljiščih, na katerih je potekalo krčenje gozdov po pojavu naravnih motenj.
5. Zahteve po informacijah na podlagi člena 10(2) vključujejo naslednje:
 - (a) identifikacijo vseh zemljišč, ki so jih v zadevnem letu prizadele naravne motnje, vključno z njihovo geografsko lokacijo, obdobjem in vrstami naravnih motenj;
 - (b) dokaze, da na zemljiščih, ki so jih prizadele naravne motnje in v zvezi s katerimi so bile emisije izključene iz obračuna, v preostalem obdobju od leta 2021 do leta 2025 ali od leta 2026 do leta 2030 ni potekalo krčenje gozda;

- (c) opis preverljivih metod in meril, uporabljenih za ugotavljanje krčenja gozda na teh zemljiščih v letih po obdobju od leta 2021 do leta 2025 ali od leta 2026 do leta 2030;
 - (d) kadar je izvedljivo, opis ukrepov, ki jih je država članica sprejela, da bi preprečila ali omejila vpliv teh naravnih motenj;
 - (e) kadar je izvedljivo, opis ukrepov, ki jih je država članica sprejela za sanacijo zemljišč, ki so jih te naravne motnje prizadele.
-

PRILOGA VII

NAJVIŠJI ZNESEK KOMPENZACIJE, KI JE NA VOLJO V OKVIRU PRILAGODLJIVOSTI ZA GOZDNA ZEMLJIŠČA, S KATERIMI SE GOSPODARI, NAVEDENE V TOČKI (B) ČLENA 13(3)

Država članica	Podatki o povprečnih sporočenih odvzemih po ponorih iz gozdnih zemljišč v obdobju od leta 2000 do leta 2009 v milijonih ton ekvivalenta CO ₂ na leto	Omejitev kompenciacije, izražena v milijonih ton ekvivalenta CO ₂ za obdobje od leta 2021 do leta 2030
Belgija	– 3,61	– 2,2
Bolgarija	– 9,31	– 5,6
Češka	– 5,14	– 3,1
Danska	– 0,56	– 0,1
Nemčija	– 45,94	– 27,6
Estonija	– 3,07	– 9,8
Irska	– 0,85	– 0,2
Grčija	– 1,75	– 1,0
Španija	– 26,51	– 15,9
Francija	– 51,23	– 61,5
Hrvaška	– 8,04	– 9,6
Italija	– 24,17	– 14,5
Ciper	– 0,15	– 0,03
Latvija	– 8,01	– 25,6
Litva	– 5,71	– 3,4
Luksemburg	– 0,49	– 0,3
Madžarska	– 1,58	– 0,9
Malta	0,00	0,0
Nizozemska	– 1,72	– 0,3
Avstrija	– 5,34	– 17,1
Poljska	– 37,50	– 22,5
Portugalska	– 5,13	– 6,2
Romunija	– 22,34	– 13,4
Slovenija	– 5,38	– 17,2
Slovaška	– 5,42	– 6,5
Finska	– 36,79	– 44,1
Švedska	– 39,55	– 47,5
Združeno kraljestvo	– 16,37	– 3,3

UREDBA (EU) 2018/842 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 30. maja 2018****o zavezujočem letnem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov za države članice v obdobju od 2021 do 2030 kot prispevku k podnebnim ukrepom za izpolnitev zavez iz Pariškega sporazuma ter o spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 192(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Evropski svet je v sklepih z dne 23. in 24. oktobra 2014 o okviru podnebne in energetske politike do leta 2030 podprl zavezujoč cilj najmanj 40 % zmanjšanja domačih emisij toplogrednih plinov v celotnem gospodarstvu do leta 2030 v primerjavi z letom 1990, ta cilj pa je bil znova potrjen v sklepih Evropskega sveta z dne 17. in 18. marca 2016.
- (2) V sklepih Evropskega sveta z dne 23. in 24. oktobra 2014 je navedeno, da bi morala Unija na stroškovno najučinkovitejši način skupaj uresničiti cilj vsaj 40-odstotnega zmanjšanja emisij, in sicer z zmanjšanjem emisij v okviru sistema Evropske unije za trgovanje z emisijami (EU ETS) iz Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ za 43 %, v sektorjih, ki niso vključeni v ETS, pa za 30 % do leta 2030 v primerjavi z letom 2005. Vsi gospodarski sektorji bi morali prispevati k doseganju tega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, pri teh prizadevanjih pa bi morale sodelovati vse države članice in pri tem ustrezno uravnotežiti vidika pravičnosti in solidarnosti. Metodologija za določanje nacionalnih ciljev zmanjšanja za sektorje, ki niso vključeni v ETS, z vsemi elementi iz Odločbe št. 406/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾, bi se morala uporabljati še do leta 2030, prizadevanja pa bi morala biti porazdeljena na podlagi relativnega bruto domačega proizvoda (BDP) na prebivalca. Vse države članice bi morale prispevati k celotnemu zmanjšanju emisij Unije v letu 2030 s cilji od 0 % do – 40 % v primerjavi z letom 2005. Nacionalne cilje v okviru skupine držav članic, katerih BDP na prebivalca je nad povprečjem Unije, bi bilo treba sorazmerno prilagoditi, da bodo pravično in uravnoteženo odražali stroškovno učinkovitost. Z uresnitvijo teh ciljev zmanjšanja emisij toplogrednih plinov bi se povečali učinkovitost in inovativnost v gospodarstvu Unije, zlasti pa bi se spodbudile izboljšave, med drugim na področju stavb, kmetijstva, ravnanja z odpadki in prometa, kolikor sodijo v področje uporabe te uredbe.

⁽¹⁾ UL C 75, 10.3.2017, str. 103.

⁽²⁾ UL C 272, 17.8.2017, str. 36.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 17. aprila 2018 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 14. maja 2018.

⁽⁴⁾ Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L 275, 25.10.2003, str. 32).

⁽⁵⁾ Odločba št. 406/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o prizadevanju držav članic za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, da do leta 2020 izpolnijo zavezo Skupnosti za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov (UL L 140, 5.6.2009, str. 136).

- (3) Ta uredba predstavlja del izvajanja prispevkov Unije iz Pariškega sporazuma ⁽¹⁾, sprejetega na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC). Pariški sporazum je bil v imenu Unije sklenjen 5. oktobra 2016 s Sklepom Sveta (EU) 2016/1841 ⁽²⁾. Zaveza Unije za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v celotnem gospodarstvu je vključena v načrtovani, nacionalno določeni prispevek, ki so ga Unija in njene države članice v luči Pariškega sporazuma 6. marca 2015 predložile sekretariatu UNFCCC. Pariški sporazum je začel veljati 4. novembra 2016 in nadomešča pristop v okviru Kjotskega protokola iz leta 1997, ki se po letu 2020 ne bo več uporabljal.
- (4) Pariški sporazum med drugim določa dolgoročen cilj v skladu s ciljem, da se dvig globalne temperature omeji precej pod 2 °C nad predindustrijsko ravni in da se nadaljujejo prizadevanja, da dvig temperature ne preseže 1,5 °C nad predindustrijsko ravni. Prav tako je v sporazumu poudarjeno, kako pomembno je prilagajanje na negativne učinke podnebnih sprememb in usklajevanje finančnih tokov z usmerjenostjo v zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in razvoj, odporen na podnebne spremembe. Pariški sporazum tudi poziva k ravnovesju med antropogenimi emisijami po virih in odvzemi toplogrednih plinov po ponorih v drugi polovici tega stoletja ter pogodbenice poziva k ukrepanju za ohranjanje in povečanje, kolikor je to ustrezno, ponorov in zbiralnikov toplogrednih plinov, vključno z gozdovi.
- (5) Evropski svet je v sklepih z dne 29. in 30. oktobra 2009 podprl cilj Unije, da se v okviru potrebnega zmanjšanja, ki ga morajo po mnenju Medvladnega panela za podnebne spremembe (IPCC) doseči razvite države kot skupina, emisije toplogrednih plinov do leta 2050 v primerjavi z ravnmi iz leta 1990 zmanjšajo za 80–95 %.
- (6) Nacionalno določeni prispevki pogodbenic Pariškega sporazuma bi morali odražati najvišjo možno raven ambicije in postopen napredek. Poleg tega bi si morale navedene pogodbenice ob upoštevanju ciljev iz Pariškega sporazuma prizadevati za oblikovanje dolgoročnih strategij za razvoj z nizkimi emisijami toplogrednih plinov in za obveščanje o teh strategijah. V sklepih Sveta z dne 13. oktobra 2017, je poudarjen pomen dolgoročnih ciljev in petletnih ciklov pregleda pri izvajanju Pariškega sporazuma ter izpostavljen pomen dolgoročnih strategij za razvoj z nizkimi emisijami toplogrednih plinov kot političnega orodja za opredeljevanje zanesljivih usmeritev in dolgoročnih sprememb politike, ki so potrebne za uresničevanje ciljev Pariškega sporazuma.
- (7) Prehod na čisto energijo zahteva spremembe naložbenega ravnanja in spodbud na vseh področjih politike. Ključna prednostna naloga Unije je vzpostaviti trdno energetske unijo, ki bi njenim državljanom zagotovila zanesljivo, trajnostno, konkurenčno in cenovno dostopno energijo. Za uresničitev tega je treba še naprej izvajati ambiciozne podnebne ukrepe v okviru te uredbe in doseči napredek pri drugih vidikih energetske unije, kot je določeno v Sporočilu Komisije z dne 25. februarja 2015 z naslovom „Okvirna strategija za trdno energetske unijo s podnebno politiko, usmerjeno v prihodnost“.
- (8) Vrsta ukrepov Unije državam članicam pomaga, da so bolj usposobljene za izpolnjevanje zavez na področju podnebja, in so bistvenega pomena za doseganje potrebnega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v sektorjih, ki jih zajema ta uredba. Ti ukrepi vključujejo zakonodajo o fluoriranih toplogrednih plinih, zmanjšanju emisij CO₂ iz cestnih vozil, energijski učinkovitosti stavb, energiji iz obnovljivih virov, energijski učinkovitosti in krožnem gospodarstvu, kot tudi instrumente financiranja Unije za naložbe, povezane s podnebjem.
- (9) V sklepih Evropskega sveta z dne 19. in 20. marca 2015 je navedeno, da je Unija odločena oblikovati energetske unijo s podnebno politiko, usmerjeno v prihodnost, na podlagi okvirne strategije Komisije s petimi razsežnostmi, ki so med seboj tesno povezane in se dopolnjujejo. Zmernost povpraševanja po energiji je ena od petih razsežnosti navedene strategije za energetske unijo. Večja energetska učinkovitost lahko znatno zmanjša emisije toplogrednih plinov. Prav tako lahko prinese koristi za okolje in zdravje, izboljša energetske varnost, zniža stroške za energijo v gospodinjstvih in podjetjih, pripomore k blažitvi energijske revščine ter spodbuja ustvarjanje novih delovnih mest in ekonomsko dejavnost v celotnem gospodarstvu. Ukrepi, ki prispevajo k pogostejši uporabi tehnologij za varčevanje z energijo v stavbah, industriji in prometu, bi lahko bili stroškovno učinkovit način za pomoč državam članicam pri doseganju njihovih ciljev iz te uredbe.

⁽¹⁾ Pariški sporazum (UL L 282, 19.10.2016, str. 4).

⁽²⁾ Sklep Sveta (EU) 2016/1841 z dne 5. oktobra 2016 o sklenitvi Pariškega sporazuma, sprejetega na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja, v imenu Evropske unije (UL L 282, 19.10.2016, str. 1).

- (10) Uporaba in razvoj trajnostnih in inovativnih praks in tehnologij lahko povečata vlogo kmetijskega sektorja pri blažitvi posledic podnebnih sprememb in prilagajanju nanje, zlasti z zmanjšanjem emisij toplogrednih plinov ter ohranitvijo in povečanjem ponorov in zalog ogljika. Da bi zmanjšali ogljični in ekološki odtis kmetijskega sektorja, ob tem pa ohranili njegovo produktivnost, sposobnost obnove in vitalnost, je pomembno okrepiti ukrepe za blažitev posledic podnebnih sprememb in prilagajanje nanje, kot tudi financiranje raziskav za razvoj trajnostnih in inovativnih praks in tehnologij ter vlaganje vanje.
- (11) Kmetijski sektor ima neposreden in znaten vpliv na biotsko raznovrstnost in ekosisteme. Zato je pomembno zagotoviti skladnost med ciljem te uredbe ter drugimi politikami in cilji Unije, kot so skupna kmetijska politika ter cilji, povezani s strategijo za biotsko raznovrstnost, gozdarsko strategijo in strategijo za krožno gospodarstvo.
- (12) Sektor prometa predstavlja skoraj četrtno emisij toplogrednih plinov v Uniji. Zato je pomembno, da se v tem sektorju zmanjšajo emisije toplogrednih plinov in tveganja, povezana z odvisnostjo od fosilnih goriv, in sicer s celovitim pristopom k spodbujanju zmanjšanja emisij toplogrednih plinov in energetske učinkovitosti v prometu, k električnemu prevozu, k spremembi v načinu prevoza, kadar je ta bolj trajnosten, in k trajnostnim virom obnovljive energije v prometu tudi po letu 2020. Premik k mobilnosti z nizkimi emisijami kot del širšega premika k varnemu in trajnostnemu nizkoogljičnemu gospodarstvu je mogoče spodbuditi z uvedbo primernih pogojev in močnih spodbud ter dolgoročnih strategij, ki lahko povečajo naložbe.
- (13) Učinek politik in ukrepov Unije ter nacionalnih politik in ukrepov, s katerimi se izvaja ta uredba, bi bilo treba oceniti v skladu z obveznostmi spremljanja in poročanja iz Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.
- (14) Brez poseganja v pooblastila proračunskega organa bi bilo treba metodologijo vključevanja, ki se izvaja med obdobjem večletnega finančnega okvira 2014–2020, kadar je to ustrezno, nadaljevati in jo izboljšati, da bi se odzvali na izzive in potrebe po naložbah, povezane z ukrepanjem proti podnebnim spremembam od leta 2021 naprej. Za zagotovitev učinkovitosti javne porabe bi morala biti finančna sredstva Unije skladna s cilji okvira Unije za podnebno in energetsko politiko do leta 2030 in dolgoročnimi cilji Pariškega sporazuma. Komisija bi morala pripraviti poročilo o učinku finančnih sredstev Unije, dodeljenih iz proračuna Unije ali drugače na podlagi zakonodaje Unije o emisijah toplogrednih plinov v sektorjih, ki so zajeti v tej uredbi ali Direktivi 2003/87/ES.
- (15) Ta uredba bi morala zajemati emisije toplogrednih plinov iz vrst energije IPCC, industrijske procese in uporabo proizvodov, kmetijstvo in odpadke, kot so določeni na podlagi Uredbe (EU) št. 525/2013, razen emisij toplogrednih plinov iz dejavnosti, navedenih v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES.
- (16) Podatki, ki se trenutno sporočajo prek nacionalnih evidenc toplogrednih plinov ter nacionalnih registrov in registra Unije, ne zadostujejo, da bi se na ravni držav članic določile nacionalne emisije CO₂ iz civilnega letalstva, ki niso zajete v Direktivi 2003/87/ES. Unija pri sprejemanju obveznosti poročanja ne bi smela nalagati obremenitev državam članicam ali malim in srednjim podjetjem (MSP), ki niso sorazmerne z zastavljenimi cilji. Emisije CO₂, ki jih povzročajo leti in niso zajete v Direktivi 2003/87/ES, predstavljajo le zelo majhen del skupnih emisij toplogrednih plinov, zato bi bila uvedba sistema poročanja o teh emisijah neupravičeno obremenjujoča glede na sedanje zahteve za širši sektor v skladu z Direktivo 2003/87/ES. Zato bi bilo treba za namene te uredbe emisije CO₂ iz vrste virov IPCC „1.A.3.A – Civilno letalstvo“ šteti za enake nič.
- (17) Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za vsako državo članico do leta 2030 bi moralo biti določeno glede na raven njenih pregledanih emisij toplogrednih plinov iz leta 2005, ki so zajete v tej uredbi, razen preverjenih emisij toplogrednih plinov iz naprav, ki so delovale leta 2005 in so bile v EU ETS vključene šele po letu 2005. Dodeljene letne emisije za obdobje od 2021 do 2030 bi bilo treba določiti na podlagi podatkov, ki so jih predložile države članice in jih je pregledala Komisija.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o mehanizmu za spremljanje emisij toplogrednih plinov in poročanje o njih ter za sporočanje drugih informacij v zvezi s podnebnimi spremembami na nacionalni ravni in ravni Unije ter o razveljavitvi Sklepa št. 280/2004/ES (UL L 165, 18.6.2013, str. 13).

- (18) Pristop letno zavezujočih nacionalnih omejitev, sprejetih v Odločbi št. 406/2009/ES, bi bilo treba v obdobju od 2021 do 2030 še naprej izvajati. Pravila za določitev dodeljenih letnih emisij za vsako državo članico, kot so opredeljena v tej uredbi, bi morala biti določena na podlagi enake metodologije kot za države članice z negativnimi omejitvami v skladu z navedeno odločbo, pri čemer bi moral biti začetek izračuna začrtanega poteka pri petih dvanajstinah razdalje od leta 2019 do leta 2020 ali v letu 2020 pri povprečju emisij toplogrednih plinov v obdobju od 2016 do 2018, konec začrtanega poteka pa omejitev za leto 2030 za vsako državo članico. Za zagotovitev ustreznih prispevkov k izpolnjevanju cilja Unije za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v obdobju od 2021 do 2030 bi bilo treba začetni datum za začrtani potek določiti za vsako državo članico glede na to, kateri od teh datumov bi pomenil nižjo dodelitev. Prilagoditev dodeljenih letnih emisij v letu 2021 bi morala biti določena za države članice tako s pozitivno ravno v skladu z Odločbo št. 406/2009/ES kot tudi s povečanjem dodeljenih letnih emisij med letoma 2017 in 2020, kot je določeno v Sklepu Komisije 2013/162/EU ⁽¹⁾ in Izvedbenem sklepu Komisije 2013/634/EU ⁽²⁾, da se odrazi zmogljivost za povečanje emisij toplogrednih plinov v teh letih.

Za nekatere države članice bi bilo treba predvideti dodatno prilagoditev, da bi priznali njihovo izjemno stanje v primeru hkratne pozitivne ravni v skladu z Odločbo št. 406/2009/ES in najnižjih emisij toplogrednih plinov na prebivalca v skladu z navedeno odločbo ali najnižjega deleža emisij toplogrednih plinov v sektorjih, ki niso zajeti v navedeni odločbi, v primerjavi z njihovimi skupnimi emisijami toplogrednih plinov. Ta dodatna prilagoditev bi morala zajemati le del potrebnega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v obdobju od 2021 do 2029, da se ohranijo spodbude za dodatno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in ne vpliva na doseganje cilja za leto 2030, pri tem pa upošteva uporabo drugih prilagoditev in prilagodljivosti iz te uredbe.

- (19) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja določb te uredbe glede določitve dodeljenih letnih emisij za države članice bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾.
- (20) Evropski svet je v sklepih z dne 23. in 24. oktobra 2014 navedel, da bi bilo treba razpoložljivost in uporabo obstoječih instrumentov prilagodljivosti močno okrepiti v sektorjih, ki niso vključeni v ETS, da se zagotovi stroškovna učinkovitost skupnega prizadevanja Unije ter konvergenca emisij toplogrednih plinov na prebivalca do leta 2030. Kot sredstvo za okrepitev splošne stroškovne učinkovitosti celotnih zmanjšanj bi morale imeti države članice možnost, da del svojih dodeljenih letnih emisij shranijo oziroma si ga sposodijo. Prav tako bi morale imeti možnost, da del svojih dodeljenih letnih emisij prenesejo na druge države članice. Zagotoviti bi bilo treba preglednost teh prenosov, ki bi se morali opraviti na način, zadovoljiv za obe strani, tudi z dražbo, uporabo tržnih posrednikov, ki delujejo v okviru neke agencije, ali z dvostranskimi dogovori. Vsak tak prenos bi lahko bil rezultat projekta ali programa za zmanjšanje toplogrednih plinov, ki se izvaja v državi članici prodajalki in ga financira država članica prejemnica. Poleg tega bi morale države članice imeti možnost, da spodbujajo vzpostavljane javno-zasebnih partnerstev za projekte v skladu s členom 24a(1) Direktive 2003/87/ES.
- (21) Vzpostaviti bi bilo treba enkratno prilagodljivost za lažje doseganje ciljev za države članice, katerih nacionalni cilji zmanjšanja znatno presegajo tako povprečje Unije kot njihov stroškovno učinkovit potencial za zmanjšanje, pa tudi za države članice, ki leta 2013 niso brezplačno dodelile pravic iz EU ETS za industrijske obrate. Da bi ohranili namen rezerve za stabilnost trga, ki je bila vzpostavljena s Sklepom (EU) 2015/1814 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ za odpravo strukturnega neravnovesja med ponudbo in povpraševanjem v EU ETS, bi bilo treba pri določanju skupnega števila pravic iz EU ETS v obtoku za določeno leto pravice iz EU ETS, upoštevane za enkratno prilagodljivost, šteti kot pravice iz EU ETS v obtoku. Komisija bi morala pri prvem pregledu v skladu z navedenim sklepom preučiti, ali naj se ohrani tovrstno obračunavanje pravic iz EU ETS v obtoku.

⁽¹⁾ Sklep Komisije 2013/162/EU z dne 26. marca 2013 o določitvi dodeljenih letnih emisij za države članice za obdobje od 2013 do 2020 v skladu z Odločbo št. 406/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 90, 28.3.2013, str. 106).

⁽²⁾ Izvedbeni sklep Komisije 2013/634/EU z dne 31. oktobra 2013 o prilagoditvi dodeljenih letnih emisij za države članice za obdobje od 2013 do 2020 v skladu z Odločbo št. 406/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 292, 1.11.2013, str. 19).

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

⁽⁴⁾ Sklep (EU) 2015/1814 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. oktobra 2015 o vzpostavitvi in delovanju rezerve za stabilnost trga za sistem Unije za trgovanje z emisijami toplogrednih plinov in spremembi Direktive 2003/87/ES (UL L 264, 9.10.2015, str. 1).

- (22) Uredba (EU) 2018/841 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ določa pravila za obračunavanje emisij toplogrednih plinov in odvzemov, povezanih z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in gozdarstvom (LULUCF). Dejavnosti, ki sodijo v področje uporabe navedene uredbe, ne bi smele biti zajete v tej uredbi. Čeprav so okoljski rezultati v skladu s to uredbo glede ravni znižanja emisij toplogrednih plinov odvisni od upoštevanja količine do vsote skupnih neto odvzemov in skupnih neto emisij iz pogozdenih zemljišč, zemljišč, kjer je bil gozd izkrčen, njivskih površin, s katerimi se gospodari, travinja, s katerim se gospodari, in, pod določenimi pogoji gozdnih zemljišč, s katerimi se gospodari, kot tudi, kadar je to obvezno na podlagi Uredbe (EU) 2018/841, mokrišč, s katerimi se gospodari, kakor so opredeljeni v navedeni uredbi, bi bilo treba kot dodatno možnost za države članice pri izpolnjevanju njihovih zavez, kadar je ta potrebna, vključiti v to uredbo prilagodljivost LULUCF za največ 280 milijonov ton ekvivalenta CO₂ teh odvzemov, porazdeljenih med države članice. Ta skupna količina in njena porazdelitev med države članice bi morali upoštevati manjši blažitveni potencial kmetijskega sektorja in sektorja rabe zemljišč ter ustrezen prispevek tega sektorja k zmanjševanju in sekvenciaciji toplogrednih plinov. Poleg tega bi bilo treba v skladu s to uredbo s prostovoljnim črtanjem dodeljenih letnih emisij dopustiti, da se take količine upoštevajo pri ocenjevanju izpolnjevanja skladnosti držav članic z zahtevami iz Uredbe (EU) 2018/841.
- (23) Komisija je 30. novembra 2016 predstavila predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o upravljanju energetske unije (v nadaljnjem besedilu: predlog o upravljanju), v skladu s katerim morajo države članice oblikovati celovite nacionalne energetske in podnebne načrte v okviru strateškega načrtovanja energetske in podnebne politike za vseh pet ključnih razsežnosti energetske unije. V skladu s predlogom o upravljanju bodo imeli nacionalni načrti za obdobje od 2021 do 2030 ključno vlogo pri načrtovanju skladnosti držav članic s to uredbo in Uredbo (EU) 2018/841. Zato bi države članice morale določiti politike in ukrepe za izpolnjevanje obveznosti iz te uredbe in Uredbe (EU) 2018/841, ob upoštevanju dolgoročnega cilja za doseg ravnotežja med emisijami toplogrednih plinov in odvzemi v skladu s Pariškim sporazumom. Prav tako bi bilo treba v načrtih opredeliti ocenjevanje učinkov načrtovanih politik in ukrepov za doseganje ciljev. V skladu s predlogom o upravljanju bi morala Komisija v priporočilih glede osnutkov nacionalnih načrtov imeti možnost izraziti svoje mnenje o ustreznosti stopnje ambicij ter s tem povezanega izvajanja politik in ukrepov. Pri oblikovanju teh načrtov bi bilo treba upoštevati možno uporabo prilagodljivosti LULUCF za uskladev s to uredbo.
- (24) Cilj Evropske agencije za okolje je podpreti trajnostni razvoj ter prispevati k doseganju znatnega in merljivega izboljšanja okolja z zagotavljanjem pravočasnih, usmerjenih, relevantnih in zanesljivih informacij oblikovalcem politik, javnim institucijam ter javnosti. Evropska agencija za okolje bi morala v skladu s svojim letnim delovnim programom ustrezno pomagati Komisiji.
- (25) Vsaka prilagoditev obsega iz členov 11, 24, 24a in 27 Direktive 2003/87/ES bi se morala ujemati z ustrezno spremembo največje količine emisij toplogrednih plinov, ki jih zajema ta uredba. Kadar torej države članice v svoje obveznosti iz te uredbe vključijo dodatne emisije toplogrednih plinov iz naprav, ki so bile prej zajete v Direktivi 2003/87/ES, bi morale te države članice za zmanjšanje navedenih emisij toplogrednih plinov izvajati dodatne politike in ukrepe v sektorjih, ki jih zajema ta uredba.
- (26) Da bi priznali predhodna prizadevanja od leta 2013 tistih držav članic, katerih BDP na prebivalca je bil leta 2013 pod povprečjem Unije, je primerno vzpostaviti omejeno varnostno rezervo za posebne namene v vrednosti do 105 milijonov ton ekvivalenta CO₂, obenem pa ohraniti okoljsko celovitost te uredbe in spodbude za ukrepe držav članic, ki presegajo minimalne prispevke v skladu s to uredbo. Varnostno rezervo naj bi koristile države članice, katerih BDP na prebivalca je bil v letu 2013 pod povprečjem Unije, katerih emisije toplogrednih plinov v obdobju od 2013 do 2020 ostajajo nižje od njihovih dodeljenih letnih emisij in ki imajo težave pri uresničevanju svojega cilja glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov za leto 2030 kljub uporabi drugih prilagodljivosti, določenih v tej uredbi. Varnostna rezerva takšnega obsega bi brez dodatnih politik pokrila bistveni del pričakovanega skupnega

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2018/841 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o vključitvi emisij toplogrednih plinov in odvzemov zaradi rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva v okvir podnebne in energetske politike do leta 2030 ter spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 in Sklepa št. 529/2013/EU (glej stran 1 tega Uradnega lista).

primanjkljaja upravičenih držav članic v obdobju od 2021 do 2030, hkrati pa bi se ohranile spodbude za dodatne ukrepe. Varnostna rezerva bi morala biti tem državam članicam na voljo leta 2032, pod določenimi pogoji in če njena uporaba ne ogroža doseganja cilja Unije glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v višini 30 % do leta 2030 v sektorjih, ki jih zajema ta uredba.

- (27) Da bi se odrazil razvoj v okviru Uredbe (EU) 2018/841 in da bi se zagotovilo natančno obračunavanje v skladu s to uredbo, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte v zvezi z dovolitvijo uporabe obračunskih kategorij zemljišč za gozdna zemljišča, s katerimi se gospodari, in mokrišča, s katerimi se gospodari, v skladu s prilagodljivostjo LULUCF ter v zvezi z obračunavanjem transakcij v skladu s to uredbo, vključno z uporabo prilagodljivosti, izvajanjem preverjanja skladnosti in ustreznim delovanjem varnostne rezerve, v okviru registra, vzpostavljenega na podlagi člena 10 Uredbe (EU) št. 525/2013 (v nadaljnjem besedilu: register Unije). Informacije glede obračunavanja na podlagi te uredbe bi morale biti javno dostopne. Potrebne določbe za obračunavanje transakcij bi bilo treba združiti v enoten instrument, ki bi združeval določbe glede obračunavanja v skladu z Uredbo (EU) št. 525/2013, Uredbo (EU) 2018/841, to uredbo in Direktivo 2003/87/ES. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ⁽¹⁾. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (28) To uredbo bi bilo treba pregledati leta 2024 in nato vsakih pet let, da se oceni njeno splošno delovanje, zlasti glede potrebe po poostitvi politik in ukrepov Unije. Pri tem pregledu bi bilo treba med drugim upoštevati spreminjajoče se nacionalne okoliščine ter se opreti na rezultate spodbujevalnega dialoga iz leta 2018 na podlagi UNFCCC (v nadaljnjem besedilu: dialog Talanoa) in pregleda globalnega stanja iz Pariškega sporazuma. Pri pregledu bi bilo treba preučiti tudi ravnotežje med ponudbo dodeljenih letnih emisij in povpraševanjem po njih, da bi zagotovili ustreznost obveznosti iz te uredbe. Poleg tega bi morala Komisija do 31. oktobra 2019 v okviru svojega rednega poročanja v skladu z Uredbo (EU) št. 525/2013 oceniti tudi rezultate dialoga Talanoa. Pregled za obdobje po letu 2030 bi moral biti skladen z dolgoročnimi cilji in zavezami, sprejetimi v okviru Pariškega sporazuma, in v ta namen odražati postopen napredek.
- (29) Za zagotovitev učinkovitega, preglednega in stroškovno učinkovitega poročanja in preverjanja emisij toplogrednih plinov ter drugih informacij, ki so potrebne za oceno napredka glede dodeljenih letnih emisij držav članic, bi morale biti zahteve v zvezi z letnim poročanjem in ocenjevanjem iz te uredbe vključene v ustrezne člene Uredbe (EU) št. 525/2013. Z navedeno uredbo bi bilo treba prav tako zagotoviti, da se napredek držav članic pri zmanjševanju emisij toplogrednih plinov še naprej ocenjuje na letni ravni, ob upoštevanju napredka na področju politik in ukrepov Unije ter informacij iz držav članic. Ocena bi morala vsaki dve leti vključevati tudi načrtovani napredek Unije pri izpolnjevanju njenih ciljev v zvezi z zmanjševanjem in držav članic pri izpolnjevanju njihovih obveznosti. Vendar bi bilo treba uporabo odbitkov predvideti le vsakih pet let, da bi lahko preučili morebitni prispevek pogozdenih zemljišč, zemljišč, kjer je bil gozd izkrčen, njivskih površin, s katerimi se gospodari, in travinja, s katerim se gospodari, ki izhajajo iz Uredbe (EU) 2018/841. To ne posega v dolžnost Komisije, da zagotovi skladnost z obveznostmi držav članic, ki izhajajo iz te uredbe, ali v pristojnost Komisije, da v ta namen začne postopek za ugotavljanje kršitev.
- (30) Uredbo (EU) št. 525/2013 bi bilo treba ustrezno spremeniti.
- (31) Ker ciljev te uredbe, zlasti določitve obveznosti držav članic v zvezi z njihovimi minimalnimi prispevki za izpolnjevanje cilja Unije v obdobju 2021–2030 glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov in za prispevanje k doseganju ciljev Pariškega sporazuma, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi njihovega obsega in učinkov lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev

⁽¹⁾ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

(32) Ta uredba ne posega v stroške nacionalne cilje –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba določa obveznosti držav članic v zvezi z njihovimi minimalnimi prispevki v obdobju od 2021 do 2030 pri uresničevanju cilja Unije, da v sektorjih, zajetih v členu 2 te uredbe, v letu 2030 zmanjša svoje emisije toplogrednih plinov za 30 % pod ravno iz leta 2005 ter prispeva k doseganju ciljev Pariškega sporazuma. Ta uredba prav tako določa pravila za določitev dodeljenih letnih emisij in oceno napredka držav članic pri zagotavljanju minimalnih prispevkov.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta uredba se uporablja za emisije toplogrednih plinov iz vrst virov IPCC sektorjev energetika, industrijski procesi in uporaba proizvodov, kmetijstvo in odpadki, kot so določene na podlagi Uredbe (EU) št. 525/2013, razen za emisije toplogrednih plinov iz dejavnosti v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES.
2. Brez poseganja v člen 7 in člen 9(2) te uredbe se ta uredba ne uporablja za emisije toplogrednih plinov in odvzeme, zajete v Uredbi (EU) 2018/841.
3. Za namene te uredbe se šteje, da so emisije CO₂ iz vrste virov IPCC „1.A.3.A – Civilno letalstvo“ enake nič.

Člen 3

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „emisije toplogrednih plinov“ pomeni emisije, izražene v tonah ekvivalenta CO₂, in sicer ogljikovega dioksida (CO₂), metana (CH₄), dušikovega oksida (N₂O), fluoriranih ogljikovodikov (HFC), perfluoriranih ogljikovodikov (PFC), dušikovega trifluorida (NF₃) in žveplovega heksafluorida (SF₆), kot so določene v skladu z Uredbo (EU) št. 525/2013, in sodijo v področje uporabe te uredbe;
- (2) „dodeljene letne emisije“ pomeni največje dopustne emisije toplogrednih plinov za vsako leto v obdobju 2021–2030, določene v skladu s členom 4(3) in členom 10;
- (3) „pravica iz EU ETS“ pomeni „pravico“, kot je opredeljena v točki (a) člena 3 Direktive 2003/87/ES.

Člen 4

Letne ravni emisij v obdobju od 2021 do 2030

1. Vsaka država članica v letu 2030 doseže omejitev svojih emisij toplogrednih plinov za vsaj toliko odstotkov, kot je za to državo članico določeno v Prilogi I, in sicer glede na njene emisije toplogrednih plinov v letu 2005, določene na podlagi odstavka 3 tega člena.
2. Ob upoštevanju prilagodljivosti iz členov 5, 6 in 7 te uredbe, prilagoditve na podlagi člena 10(2) te uredbe ter morebitnega zmanjšanja zaradi uporabe člena 7 Odločbe št. 406/2009/ES vsaka država članica zagotovi, da njene emisije toplogrednih plinov v nobenem letu v obdobju 2021–2029 ne presežejo omejitve, določene z linearnim začrtanim potekom, ki se začne pri povprečju njenih emisij toplogrednih plinov v letih 2016, 2017 in 2018, določenih v skladu z odstavkom 3 tega člena, konča pa leta 2030 pri omejitvi, določeni za navedeno državo članico v Prilogi I k tej uredbi. Linearni začrtani potek države članice se začne bodisi pri petih dvanajstinah razdalje v obdobju od 2019 do 2020 bodisi v letu 2020, odvisno od tega, kateri datum pomeni nižjo dodelitev za zadevno državo članico.
3. Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih določi dodeljene letne emisije za leta v obdobju od 2021 do 2030, izražene v tonah ekvivalenta CO₂, kot je določeno v odstavkih 1 in 2 tega člena. Komisija za namene teh izvedbenih aktov opravi celosten pregled najnovejših podatkov iz nacionalnih evidenc za leto 2005 in obdobje 2016–2018, ki jih države članice predložijo v skladu s členom 7 Uredbe (EU) št. 525/2013.

V teh izvedbenih aktih je za vsako državo članico navedena tudi vrednost emisij toplogrednih plinov za leto 2005, ki se uporablja za določanje dodeljenih letnih emisij iz odstavkov 1 in 2.

4. Na podlagi odstotkov, ki jih države članice sporočijo v skladu s členom 6(3), ti izvedbeni akti določajo tudi skupne količine, ki se lahko upoštevajo za doseganje skladnosti države članice iz člena 9 za obdobje 2021–2030. Če skupne količine za vse države članice presegajo kolektivno skupno količino 100 milijonov, se skupna količina za vsako državo članico sorazmerno zmanjša, tako da kolektivna skupna količina ni presežena.

5. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 14.

Člen 5

Prilagodljivosti v obliki izposoje, shranitve in prenosa

1. Kar zadeva leta v obdobju 2021–2025, si lahko država članica do 10 % svojih dodeljenih letnih emisij sposodi za naslednje leto.

2. Kar zadeva leta v obdobju 2026–2029, si lahko država članica do 5 % svojih dodeljenih letnih emisij sposodi za naslednje leto.

3. Če so emisije toplogrednih plinov posamezne države članice v določenem letu pod njenimi dodeljenimi letnimi emisijami za to leto, pri čemer se upoštevajo prilagodljivosti na podlagi tega člena in člena 6, lahko država članica:

(a) za leto 2021 ta presežek svojih dodeljenih letnih emisij shrani za naslednja leta do leta 2030 in

(b) za obdobje od 2022 do 2029 presežek dodeljenih letnih emisij v višini do 30 % svojih dodeljenih letnih emisij do tega leta shrani za naslednja leta do leta 2030.

4. Država članica lahko na druge države članice prenese do 5 % svojih dodeljenih letnih emisij za dano leto v obdobju 2021–2025 in do 10 % v obdobju 2026–2030. Država članica prejemnica lahko to količino uporabi za doseganje skladnosti iz člena 9 za dano leto ali za naslednja leta do leta 2030.

5. Če so pregledane emisije toplogrednih plinov države članice v danem letu nižje od dodeljenih letnih emisij za to leto, pri čemer se upošteva uporaba prilagodljivosti iz odstavkov 1 do 4 tega člena in člena 6, lahko država članica ta presežek svojih dodeljenih letnih emisij prenese na druge države članice. Država članica prejemnica lahko to količino uporabi za doseganje skladnosti iz člena 9 za zadevno leto ali za naslednja leta do leta 2030.

6. Države članice lahko uporabijo prihodke, ki so jih pridobile s prenosi dodeljenih letnih emisij v skladu z odstavkom 4 in 5, za boj proti podnebnim spremembam v Uniji ali v tretjih državah. Države članice obvestijo Komisijo o vsakem ukrepu, sprejetem na podlagi tega odstavka.

7. Vsak prenos dodeljenih letnih emisij v skladu z odstavkom 4 in 5 se lahko opravi v okviru projekta ali programa za zmanjševanje toplogrednih plinov, ki se izvaja v državi članici prodajalki, zanj pa plača država članica prejemnica, pod pogojem da se preprečuje dvojno štetje in zagotavlja sledljivost.

8. Države članice lahko uporabijo dobropise iz projektov, izdane na podlagi člena 24a(1) Direktive 2003/87/ES, za doseganje skladnosti iz člena 9 te uredbe, in sicer brez količinskih omejitev ter ob hkratnem preprečevanju dvojnega štetja.

Člen 6

Prilagodljivost za določene države članice po zmanjšanju količin pravic iz EU ETS

1. Za države članice iz Priloge II k tej uredbi se lahko upošteva omejena ukinitve do največ 100 milijonov pravic iz EU ETS, ki se zaradi doseganja skladnosti s to uredbo upoštevajo skupaj. Taka ukinitve se izvede iz količin, ki jih ima zadevna država članica na voljo za prodajo na dražbi v skladu s členom 10 Direktive 2003/87/ES.

2. Pravice iz EU ETS, upoštevane na podlagi odstavka 1 tega člena, se štejejo za pravice iz EU ETS v obtoku za namene člena 1(4) Sklepa (EU) 2015/1814.

Pri svojem prvem pregledu na podlagi člena 3 navedenega sklepa Komisija preuči, ali naj se obračunavanje iz prvega pododstavka tega odstavka ohrani.

3. Države članice iz Priloge II Komisijo do 31. decembra 2019 obvestijo o vsaki nameravani uporabi omejene ukinitve pravic iz EU ETS iz odstavka 1 tega člena do odstotka iz Priloge II za vsako leto v obdobju od 2021 do 2030 za vsako zadevno državo članico zaradi doseganja skladnosti iz člena 9.

Države članice iz Priloge II se lahko odločijo za zmanjšanje predhodno sporočenih deležev dvakrat v tem obdobju, in sicer enkrat v letu 2024 in enkrat v letu 2027. V tem primeru zadevna država članica o svoji odločitvi obvesti Komisijo do 31. decembra 2024 oziroma do 31. decembra 2027.

4. Na prošnjo države članice centralni administrator, imenovan na podlagi člena 20(1) Direktive 2003/87/ES (v nadaljnjem besedilu: centralni administrator), upošteva količino do višine skupne količine, določene v skladu s členom 4(4) te uredbe, zaradi doseganja skladnosti za navedeno državo članico iz člena 9 te uredbe. Za navedeno državo članico se za vsako leto v obdobju od 2021 do 2030 na podlagi člena 12(4) Direktive 2003/87/ES ukine ena desetina skupne količine pravic iz EU ETS, določene na podlagi člena 4(4) te uredbe.

5. Kadar je država članica v skladu z odstavkom 3 tega člena obvestila Komisijo o svoji odločitvi za zmanjšanje predhodno sporočenega deleža pravic iz EU ETS, se ukine ustrezno nižja količina pravic iz EU ETS za vsako leto v obdobju od 2026 do 2030 oziroma v obdobju od 2028 do 2030.

Člen 7

Dodatna poraba do 280 milijonov neto odvzemov iz LULUCF

1. V primeru, da emisije toplogrednih plinov države članice presegajo njene dodeljene letne emisije za dano leto, vključno z morebitnimi dodeljenimi letnimi emisijami, shranjenimi na podlagi člena 5(3) te uredbe, se lahko za doseganje skladnosti iz člena 9 te uredbe za dano leto upošteva količina do vsote skupnih neto odvzemov in skupnih neto emisij iz vseh obračunskih kategorij zemljišč za gozdna zemljišča, zemljišča, kjer je bil gozd izkrčen, njivske površine, s katerimi se gospodari, travinje, s katerimi se gospodari, ter ob upoštevanju delegiranih aktov, sprejetih na podlagi odstavka 2 tega člena, gozdna zemljišča, s katerimi se gospodari, in mokrišča, s katerimi se gospodari, iz točk (a) in (b) člena 2(1) Uredbe (EU) 2018/841, pod pogojem, da:

- (a) kumulativna količina, ki se za to državo članico upošteva za vsa leta v obdobju od 2021 do 2030, ne presega največje količine skupnih neto odvzemov iz Priloge III k tej uredbi za to državo članico;
- (b) takšna količina presega zahteve za to državo članico iz člena 4 Uredbe (EU) 2018/841;
- (c) ta država članica od druge države članice ni pridobila več neto odvzemov na podlagi Uredbe (EU) 2018/841, kot jih je prenesla;
- (d) je ta država članica izpolnila zahteve iz Uredbe (EU) 2018/841 in
- (e) je ta država članica predložila opis predvidene uporabe prilagodljivosti, ki je na voljo v skladu s tem odstavkom, na podlagi drugega pododstavka člena 7(1) Uredbe (EU) št. 525/2013.

2. Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 13 te uredbe za spremembo naslova Priloge III k tej uredbi v zvezi z obračunskimi kategorijami zemljišč, da se:

- (a) odrazi prispevek obračunskih kategorij zemljišč za gozdna zemljišča, s katerimi se gospodari, hkrati pa se upošteva največja količina skupnih neto odvzemov za vsako državo članico iz Priloge III k tej uredbi, kadar se delegirani akti, ki določajo referenčne vrednosti za gospodarjenje z gozdovi, sprejmejo v skladu s členom 8(8) ali (9) Uredbe (EU) 2018/841; in
- (b) odrazi prispevek obračunskih kategorij zemljišč za mokrišča, s katerimi se gospodari, hkrati pa se upošteva največja količina skupnih neto odvzemov za vsako državo članico iz Priloge III k tej uredbi, kadar morajo vse države članice obračunati to kategorijo v skladu z Uredbo (EU) 2018/841.

Člen 8**Popravni ukrep**

1. Če Komisija na podlagi letne ocene v skladu s členom 21 Uredbe (EU) št. 525/2013 in ob upoštevanju predvidene uporabe prilagodljivosti iz členov 5, 6 in 7 te uredbe ugotovi, da država članica ne dosega zadostnega napredka pri izpolnjevanju obveznosti iz člena 4 te uredbe, ta država članica Komisiji v treh mesecih predloži načrt popravnih ukrepov, ki vključuje:

(a) dodatne ukrepe, ki jih bo država članica izvedla, da bi z nacionalnimi politikami in ukrepi ter izvajanjem ukrepov Unije izpolnila posebne obveznosti iz člena 4 te uredbe;

(b) natančen časovni načrt za izvajanje takih ukrepov, ki omogoča ocenjevanje letnega napredka pri izvajanju.

2. Evropska agencija za okolje v skladu s svojim letnim delovnim programom pomaga Komisiji pri ocenjevanju tovrstnih načrtov popravnih ukrepov.

3. Komisija lahko v štirih mesecih po prejemu načrtov popravnih ukrepov, predloženih v skladu z odstavkom 1, izda mnenje glede njihove ustreznosti. Zadevna država članica kar najbolj upošteva mnenje Komisije in lahko svoj načrt popravnih ukrepov ustrezno spremeni.

Člen 9**Preverjanje skladnosti**

1. Če pregledane emisije toplogrednih plinov države članice presegajo njene dodeljene letne emisije za katero koli leto v obdobju, ob upoštevanju odstavka 2 tega člena in prilagodljivosti, uporabljenih v skladu s členi 5, 6 in 7, se v letih 2027 in 2032 uporabijo naslednji ukrepi:

(a) obsegu emisij toplogrednih plinov države članice v naslednjem letu se doda količina, ki je enaka presežku emisij toplogrednih plinov v tonah ekvivalenta CO₂, pomnoženemu z 1,08, in sicer v skladu z ukrepi, sprejetimi na podlagi člena 12; in

(b) državi članici se začasno prepove prenos katerega koli dela dodeljenih letnih emisij drugi državi članici, dokler ne doseže skladnosti s členom 4.

Centralni administrator izvaja prepoved iz člena (b) prvega pododstavka v registru Unije.

2. Če emisije toplogrednih plinov države članice bodisi v obdobju 2021–2025 bodisi v obdobju od 2026 do 2030 iz člena 4 Uredbe (EU) 2018/841 presegajo njene odvzeme, kot je določeno v skladu s členom 12 navedene uredbe, centralni administrator od dodeljenih letnih emisij zadevne države članice odšteje količino, enako presežku emisij toplogrednih plinov v tonah ekvivalenta CO₂ za zadevna leta.

Člen 10**Prilagoditve**

1. Komisija prilagodi dodeljene letne emisije iz člena 4 te uredbe za vsako državo članico, tako da odražajo:

(a) spremembe v številu pravic iz EU ETS, izdanih na podlagi člena 11 Direktive 2003/87/ES, ki so izvirale iz spremembe virov, zajetih v področju uporabe navedene direktive, v skladu s sklepi Komisije, sprejetimi na podlagi navedene direktive o končni odobritvi nacionalnih načrtov razdelitve pravic za obdobje od 2008 do 2012;

(b) spremembe v številu pravic iz EU ETS oziroma dobropisov, izdanih na podlagi členov 24 oziroma 24a Direktive 2003/87/ES zaradi zmanjšanja emisij toplogrednih plinov države članice; in

(c) spremembe v številu pravic iz EU ETS, ki se nanašajo na emisije toplogrednih plinov iz naprav, izključenih iz EU ETS v skladu s členom 27 Direktive 2003/87/ES, in sicer za čas trajanja njihove izključitve.

2. K dodeljenim letnim emisijam za leto 2021 se prišteje količina iz Priloge IV za vsako državo članico iz navedene priloge.
3. Komisija objavi podatke, ki izhajajo iz takšnih prilagoditev.

Člen 11

Varnostna rezerva

1. V registru Unije se ustvari varnostna rezerva, ki ustreza količini do 105 milijonov ton ekvivalenta CO₂, pod pogojem, da se izpolni cilj Unije iz člena 1. Varnostna rezerva je na voljo poleg prilagodljivosti iz členov 5, 6 in 7.
2. Država članica lahko koristi varnostno rezervo, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:
 - (a) BDP na prebivalca po tržnih cenah v letu 2013, kot jih je aprila 2016 objavil Eurostat, je bil nižji od povprečja v Uniji;
 - (b) skupna količina emisij toplogrednih plinov za leta od 2013 do 2020 v sektorjih, ki so zajeti v tej uredbi, je manjša od njenih skupnih dodeljenih letnih emisij za leta od 2013 do 2020 in
 - (c) njene emisije toplogrednih plinov presegajo dodeljene letne emisije v obdobju od 2026 do 2030, čeprav:
 - (i) je izkoristila prilagodljivosti v skladu s členom 5(2) in (3),
 - (ii) je kar najbolj učinkovito uporabila neto odvzeme v skladu s členom 7, tudi če ta količina ne doseže ravni iz Priloge III, in
 - (iii) ni izvedla neto prenosov na druge države članice v skladu s členom 5.
3. Država članica, ki izpolnjuje pogoje iz odstavka 2 tega člena, prejme dodatno količino iz varnostne rezerve, in sicer do višine njenega primanjkljaja, ta količina pa se uporabi za doseganje skladnosti iz člena 9. Ta količina ne sme presegati 20 % njenega celotnega presežka v obdobju od 2013 do 2020.

Če končna kolektivna količina, ki naj bi jo prejele vse države članice, ki izpolnjujejo pogoje iz odstavka 2 tega člena, presega omejitve iz odstavka 1 tega člena, se količina, ki naj bi jo prejela vsaka od teh držav članic, sorazmerno zmanjša.
4. Morebitna preostala količina v varnostni rezervi se po razdelitvi iz prvega pododstavka odstavka 3 razdeli med države članice iz navedenega pododstavka sorazmerno glede na njihov preostali primanjkljaj, vendar ga ne presega. Ta količina se lahko za vsako od teh držav članic doda odstotku iz navedenega pododstavka.
5. Komisija po končanem pregledu iz člena 19 Uredbe (EU) št. 525/2013 za leto 2020 za vsako državo članico, ki izpolnjuje pogoje iz točk (a) in (b) odstavka 2 tega člena, objavi količine, ki ustrezajo 20 % celotnega presežka v obdobju od 2013 do 2020, kot je določeno v prvem pododstavku odstavka 3 tega člena.

Člen 12

Register

1. Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 13 za dopolnitev te uredbe, da bi zagotovili natančno obračunavanje v skladu s to uredbo, in sicer z registrom Unije, v zvezi z:
 - (a) dodeljenimi letnimi emisijami;
 - (b) prilagodljivostmi, ki se izvajajo v skladu s členi 5, 6 in 7;
 - (c) preverjanjem skladnosti iz člena 9;
 - (d) prilagoditvami iz člena 10 in
 - (e) varnostno rezervo iz člena 11.

2. Centralni administrator izvaja avtomatska preverjanja vseh transakcij v registru Unije, ki so rezultat te uredbe, in jih po potrebi zaustavi, da prepreči nepravilnosti.
3. Informacije iz točk od (a) do (e) odstavka 1 in iz odstavka 2 so dostopne javnosti.

Člen 13

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 7(2) in člena 12(1) se prenese na Komisijo za obdobje petih let od 9. julija 2018. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet ne nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.
3. Prenos pooblastila iz člena 7(2) in člena 12(1) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 7(2) in člena 12(1), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 14

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga Odbor za podnebne spremembe, ustanovljen z Uredbo (EU) št. 525/2013. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 15

Pregled

1. Ta uredba se pregleduje, med drugim ob upoštevanju spreminjajočih se nacionalnih okoliščin, načina, kako vsi gospodarski sektorji prispevajo k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, razvoja dogodkov na mednarodni ravni in prizadevanj za doseg dolgoročnih ciljev Pariškega sporazuma.
2. Komisija v šestih mesecih po vsakem pregledu globalnega stanja, dogovorjenem v skladu s členom 14 Pariškega sporazuma, Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o izvajanju te uredbe, tudi o ravnovesju med ponudbo dodeljenih letnih emisij in povpraševanjem po njih, ter o prispevku te uredbe k izpolnjevanju cilja zmanjšanja celotnih emisij toplogrednih plinov Unije do leta 2030 in njenega prispevka k ciljem Pariškega sporazuma, zlasti kar zadeva potrebo po dodatnih politikah in ukrepih Unije, zaradi potrebnega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov s strani Unije in držav članic, vključno z okvirom za obdobje po letu 2030, ter lahko po potrebi poda predloge.

Ta poročila upoštevajo strategije, pripravljene na podlagi člena 4 Uredbe (EU) št. 525/2013, s katerimi naj bi prispevali k oblikovanju dolgoročne strategije Unije.

Člen 16

Spremembe Uredbe (EU) št. 525/2013

Uredba (EU) št. 525/2013 se spremeni:

(1) v členu 7 se odstavek 1 spremeni:

(a) vstavi se naslednja točka:

„(aa) od leta 2023 o svojih antropogenih emisijah toplogrednih plinov iz člena 2 Uredbe (EU) 2018/842 Evropskega parlamenta in Sveta (*) za leto X – 2 v skladu z zahtevami UNFCCC za poročanje;

(*) Uredba (EU) 2018/842 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o zavezujočem letnem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov za države članice v obdobju od 2021 do 2030 kot prispevku k podnebnim ukrepom za izpolnitev zavez iz Pariškega sporazuma ter o spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 (UL L 156, 19.6.2018, str. 26).“;

(b) drugi pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Države članice v svojih poročilih Komisijo letno obveščajo o vsaki nameravani uporabi prilagodljivosti iz člena 5(4) in (5) ter člena 7 Uredbe (EU) 2018/842 ter o uporabi prihodkov v skladu s členom 5(6) navedene uredbe. Komisija v roku treh mesecev od prejema takšnih informacij od držav članic informacije da na voljo odboru iz člena 26 te uredbe.“;

(2) v točki (c) člena 13(1) se doda naslednja točka:

„(ix) od leta 2023, informacije o nacionalnih politikah in ukrepih, izvedenih za izpolnitev svojih obveznosti iz Uredbe (EU) 2018/842, ter informacije o načrtovanih dodatnih nacionalnih politikah in ukrepih, s katerimi bi omejevanje emisij toplogrednih plinov preseglo zaveze iz navedene uredbe.“;

(3) v členu 14(1) se doda naslednja točka:

„(f) od leta 2023, projekcije vseh emisij toplogrednih plinov in ločene ocene za predvidene emisije toplogrednih plinov za vire emisij iz Uredbe (EU) 2018/842 in Direktive 2003/87/ES.“;

(4) v členu 21(1) se doda naslednja točka:

„(c) obveznosti v skladu s členom 4 Uredbe (EU) 2018/842. V oceni se upoštevajo napredek v politikah in ukrepih Unije ter informacije iz držav članic. Ocena vsaki dve leti vključuje tudi načrtovani napredek Unije pri izvajanju nacionalno določenega prispevka k Pariškemu sporazumu, ki vključuje zavezo Unije za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v celotnem gospodarstvu, in načrtovani napredek držav članic pri izpolnjevanju njihovih obveznosti iz navedene uredbe.“

Člen 17

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourg, 30. maja 2018

Za Evropski parlament

Predsednik

A. TAJANI

Za Svet

Predsednik

L. PAVLOVA

PRILOGA I

ZMANJŠANJA EMISIJ TOPLOGREDNIH PLINOV ZA DRŽAVE ČLANICE NA PODLAGI ČLENA 4(1)

	Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za države članice v letu 2030 glede na njihove ravni v letu 2005, določene v skladu s členom 4(3)
Belgija	– 35 %
Bolgarija	– 0 %
Češka	– 14 %
Danska	– 39 %
Nemčija	– 38 %
Estonija	– 13 %
Irska	– 30 %
Grčija	– 16 %
Španija	– 26 %
Francija	– 37 %
Hrvaška	– 7 %
Italija	– 33 %
Ciper	– 24 %
Latvija	– 6 %
Litva	– 9 %
Luksemburg	– 40 %
Madžarska	– 7 %
Malta	– 19 %
Nizozemska	– 36 %
Avstrija	– 36 %
Poljska	– 7 %
Portugalska	– 17 %
Romunija	– 2 %
Slovenija	– 15 %
Slovaška	– 12 %
Finska	– 39 %
Švedska	– 40 %
Združeno kraljestvo	– 37 %

PRILOGA II

DRŽAVE ČLANICE, ZA KATERE SE V SKLADU S ČLENOM 6 ZA DOSEGANJE SKLADNOSTI LAHKO UPOŠTEVA OMEJENA
UKINITEV PRAVIC IZ EU ETS

	Najvišji odstotek emisij toplogrednih plinov iz leta 2005, določen v skladu s členom 4(3)
Belgija	2 %
Danska	2 %
Irska	4 %
Luksemburg	4 %
Malta	2 %
Nizozemska	2 %
Avstrija	2 %
Finska	2 %
Švedska	2 %

PRILOGA III

SKUPNI NETO ODVZEMI IZ POGOZDENIH ZEMLJIŠČ, ZEMLJIŠČ, KJER JE BIL GOZD IZKRČEN, NJIVSKIH POVRŠIN, S KATERIMI SE GOSPODARI, IN TRAVINJA, S KATERIM SE GOSPODARI, KI JIH DRŽAVE ČLANICE V SKLADU S TOČKO (A) ČLENA 7(1) LAHKO UPOŠTEVAJO ZA DOSEGANJE SKLADNOSTI V OBDOBJU 2021–2030

	Največja količina, izražena v milijonih ton ekvivalenta CO ₂
Belgija	3,8
Bolgarija	4,1
Češka	2,6
Danska	14,6
Nemčija	22,3
Estonija	0,9
Irska	26,8
Grčija	6,7
Španija	29,1
Francija	58,2
Hrvaška	0,9
Italija	11,5
Ciper	0,6
Latvija	3,1
Litva	6,5
Luksemburg	0,25
Madžarska	2,1
Malta	0,03
Nizozemska	13,4
Avstrija	2,5
Poljska	21,7
Portugalska	5,2
Romunija	13,2
Slovenija	1,3
Slovaška	1,2
Finska	4,5
Švedska	4,9
Združeno kraljestvo	17,8
Celotna količina:	280

PRILOGA IV

KOLIČINA PRILAGODITVE NA PODLAGI ČLENA 10(2)

	Tone ekvivalenta CO ₂
Bolgarija	1 602 912
Češka	4 440 079
Estonija	145 944
Hrvaška	1 148 708
Latvija	1 698 061
Litva	2 165 895
Madžarska	6 705 956
Malta	774 000
Poljska	7 456 340
Portugalska	1 655 253
Romunija	10 932 743
Slovenija	178 809
Slovaška	2 160 210

DIREKTIVE

DIREKTIVA (EU) 2018/843 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 30. maja 2018

o spremembi Direktive (EU) 2015/849 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma ter o spremembi direktiv 2009/138/ES in 2013/36/EU

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ je glavni pravni instrument pri preprečevanju uporabe finančnega sistema Unije za pranje denarja in financiranje terorizma. Navedena direktiva, za katero je bil rok za prenos 26. junija 2017, določa učinkovit in celovit pravni okvir za obravnavo zbiranja denarnih sredstev ali premoženja za teroristične namene tako, da od držav članic zahteva, da prepoznajo, razumejo in blažijo tveganja, povezana s pranjem denarja in financiranjem terorizma.
- (2) Nedavni teroristični napadi so razkrili na novo nastajajoče trende, zlasti v zvezi z načinom, kako teroristične skupine financirajo in vodijo svoje dejavnosti. Nekatere sodobne tehnološke storitve postajajo vse bolj priljubljene kot alternativni finančni sistemi, ker ostajajo zunaj področja uporabe prava Unije ali izkoriščajo izvetja od pravnih zahtev, ki morda niso več upravičena. Da bi sledili razvijajočim se trendom, bi se morali sprejeti nadaljnji ukrepi za zagotavljanje večje preglednosti finančnih transakcij, gospodarskih in drugih pravnih subjektov ter skladov in pravnih ureditev, ki imajo podobno strukturo ali funkcije kot skladi (v nadaljnjem besedilu: podobne pravne ureditve), da bi izboljšali obstoječi preventivni okvir in se učinkoviteje borili proti financiranju terorizma. Poudariti je treba, da bi morali biti sprejeti ukrepi sorazmerni s tveganji.
- (3) Združeni narodi (ZN), Interpol in Europol poročajo o vse večjem zblíževanju organiziranega kriminala in terorizma. Povezanost organiziranega kriminala in terorizma ter povezave med kriminalnimi in terorističnimi skupinami vse bolj ogrožajo varnost Unije. Preprečevanje uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma je sestavni del evropske strategije za spopadanje s to grožnjo.

⁽¹⁾ UL C 459, 9.12.2016, str. 3.

⁽²⁾ UL C 34, 2.2.2017, str. 121.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 19. aprila 2018 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 14. maja 2018.

⁽⁴⁾ Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L 141, 5.6.2015, str. 73).

- (4) Čeprav so v zadnjih letih države članice dosegle znaten napredek pri sprejemanju in izvajanju standardov Projektne skupine za finančno ukrepanje (FATF) in pri podpori delu Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj na področju preglednosti, je jasno, da je treba še dodatno povečati splošno preglednost gospodarskega in finančnega okolja Unije. Preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma je lahko učinkovito le, če okolje ni naklonjeno storilcem kaznivih dejanj, ki iščejo zatočišče za svoje finance prek nepreglednih struktur. Poštenost finančnega sistema Unije je odvisna od preglednosti gospodarskih in drugih pravnih subjektov, skladov in podobnih pravnih ureditev. Cilj te direktive ni le odkrivanje in preiskovanje pranja denarja, ampak tudi njegovo preprečevanje. Večja preglednost ima lahko močan odvračilni učinek.
- (5) Medtem ko bi bilo treba slediti ciljem Direktive (EU) 2015/849 in bi morale biti vse spremembe navedene direktive v skladu z ukrepi Unije na področju preprečevanja terorizma in financiranja terorizma, ki se že izvajajo, bi morale takšne spremembe ustrezno upoštevati temeljno pravico do varstva osebnih podatkov ter spoštovati in uporabljati načelo sorazmernosti. V sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „Evropska agenda za varnost“ je navedena potreba po ukrepih za obravnavo financiranja terorizma na bolj učinkovit in celovit način, poudarjeno pa je dejstvo, da vdor na finančne trge omogoča financiranje terorizma. V sklepih Evropskega sveta z dne 17. in 18. decembra 2015 je prav tako poudarjena potreba po takojšnjem in nadaljnjem ukrepanju proti financiranju terorizma na vseh področjih.
- (6) V sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu z naslovom „Akcijski načrt za okrepitev boja proti financiranju terorizma“ se poudarja potreba po prilagoditvi novim grožnjam in po ustrezni spremembi Direktive (EU) 2015/849.
- (7) Ukrepi Unije bi morali tudi ustrezno odražati razvoj dogodkov in zaveze, sprejete na mednarodni ravni. Zato bi bilo treba upoštevati Resolucijo Varnostnega sveta ZN (RVSZN) 2195 (2014) o grožnjah mednarodnemu miru in varnosti oziroma RVSZN 2199(2015) ter 2253(2015) o grožnjah mednarodnemu miru in varnosti, ki jih povzročajo teroristična dejanja. Te RVSZN se ukvarjajo s povezavami med terorizmom in nadnacionalnim organiziranim kriminalom oziroma preprečevanjem dostopa terorističnih skupin do mednarodnih finančnih institucij in širjenjem okvira sankcij, da se vključi Islamsko državo v Iraku in Levantu.
- (8) Ponudniki, ki sodelujejo pri storitvah menjav med virtualnimi in fiat valutami (tj. kovanci in bankovci, ki so določeni kot zakonito plačilno sredstvo, in elektronski denar države, ki je sprejet kot sredstvo za izmenjavo v državi izdajateljici), ter ponudniki skrbniških denarnic nimajo nobene obveznosti Unije, da prepoznajo sumljive dejavnosti. Teroristične skupine imajo zato lahko možnost prenašati denar v finančni sistem Unije ali znotraj omrežij virtualnih valut s prikrievanjem prenosov oziroma po zaslugi določene stopnje anonimnosti na teh platformah. Zato je bistveno, da se razširi področje uporabe Direktive (EU) 2015/849 tako, da zajame tako ponudnike, ki sodelujejo pri storitvah menjav med virtualnimi in fiat valutami, kot tudi ponudnike skrbniških denarnic. Za preprečevanje pranja denarja in boja proti financiranju terorizma (AML/CFT) bi morali biti pristojni organi prek pooblaščenih subjektov zmožni spremljati uporabo virtualnih valut. Tako spremljanje bi zagotovilo uravnotežen in sorazmeren pristop, ki bi varoval tehnološki napredek in visoko stopnjo preglednosti, dosežene na področju alternativnih financ in socialnega podjetništva.
- (9) Anonimnost virtualnih valut omogoča njihovo potencialno zlorabo v kriminalne namene. Vključitev ponudnikov, ki sodelujejo pri storitvah menjav med virtualnimi in fiat valutami, ter ponudnikov skrbniških denarnic ne bo povsem razrešila vprašanja anonimnosti v zvezi s transakcijami z virtualnimi valutami, saj bo velik del virtualnega okolja transakcij ostal anonimen, kajti uporabniki lahko sklepajo transakcije tudi brez takih ponudnikov. Za boj proti tveganjem, povezanim z anonimnostjo, bi morale biti finančne obveščevalne enote (FIU) zmožne pridobiti informacije, ki bi jim omogočale povezovanje naslovov virtualnih valut z identiteto imetnika virtualne valute. Poleg tega bi bilo treba nadalje oceniti tudi možnost, da se uporabniki prostovoljno in sami prijavijo imenovanim organom.

- (10) Virtualnih valut ne bi smeli zamenjevati z elektronskim denarjem, kot je opredeljen v točki 2 člena 2 Direktive 2009/110/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, s širšim pojmom „denarna sredstva“, kot je opredeljen v točki 25 člena 4 Direktive (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾, z denarno vrednostjo, shranjeno na instrumentih, ki so izvzeti, kot je določeno v točkah (k) in (l) člena 3 Direktive (EU) 2015/2366, ali z igralnimi valutami, ki se lahko uporabljajo izključno v posebnem igralniškem okolju. Čeprav se lahko virtualne valute pogosto uporabljajo kot plačilno sredstvo, pa bi se lahko uporabljale tudi za druge namene in imele širšo uporabo, kot sredstvo za izmenjavo, za naložbe, kot proizvodi, katerih namen je ohranjanje vrednosti, ali v spletnih igralnicah. Cilj te direktive je zajeti vse možne uporabe virtualnih valut.
- (11) Lokalne valute, imenovane tudi komplementarne valute, ki se uporabljajo v zelo omejenih omrežjih, kot so mesta ali regije, in imajo zelo majhno število uporabnikov, se ne bi smele šteti za virtualne valute.
- (12) Omejiti bi bilo treba poslovne odnose ali transakcije, ki vključujejo tretje države z visokim tveganjem, v primeru, ko so ugotovljene znatne pomanjkljivosti v ureditvi AML/CFT zadevnih tretjih držav, razen če se uporabijo ustrezni dodatni blažilni ukrepi ali protiukrepi. Pri obravnavi takih primerov visokega tveganja in takih poslovnih odnosov ali transakcij bi morale države članice od pooblaščenih subjektov zahtevati izvajanje ukrepov okrepljenega skrbnega preverjanja strank, da se ta tveganja obvladujejo in omejijo. Vsaka država članica zato na nacionalni ravni določi vrsto ukrepov okrepljenega skrbnega preverjanja strank v zvezi s tretjimi državami z visokim tveganjem. Različnost pristopov med državami članicami ustvarja pomanjkljivosti pri upravljanju poslovnih odnosov, ki vključujejo tretje države z visokim tveganjem, kakor jih je opredelila Komisija. Pomembno je izboljšati učinkovitost seznama tretjih držav z visokim tveganjem, ki ga je sestavila Komisija, tako da se zagotovi usklajena obravnava teh držav na ravni Unije. Ta usklajeni pristop bi se moral predvsem osredotočati na ukrepe okrepljenega skrbnega preverjanja strank, kadar se takšni ukrepi ne zahtevajo že na podlagi nacionalnega prava. V skladu z mednarodnimi obveznostmi bi morale biti državam članicam dovoljeno, da od pooblaščenih subjektov, kjer je to primerno, zahtevajo uporabo dodatnih blažilnih ukrepov, ki dopolnjujejo ukrepe okrepljenega skrbnega preverjanja strank v skladu s pristopom, ki temelji na tveganju, in ob upoštevanju posebnih okoliščin poslovnih odnosov ali transakcij. Mednarodne organizacije in organi za določanje standardov s pristojnostmi na področju preprečevanja pranja denarja in boja proti financiranju terorizma lahko pozovejo k uporabi ustreznih protiukrepov za zaščito mednarodnega finančnega sistema pred obstoječimi in znatnimi tveganji v zvezi s pranjem denarja in financiranjem terorizma, ki izvirajo iz nekaterih držav.
- Poleg tega bi morale države članice od pooblaščenih subjektov zahtevati uporabo dodatnih blažilnih ukrepov v zvezi s tretjimi državami z visokim tveganjem, ki jih je opredelila Komisija, tako da upoštevajo pozive za protiukrepe in priporočila, kot so tisti, ki jih je izrazila FATF, in obveznosti na podlagi mednarodnih sporazumov.
- (13) Glede na razvijajočo se naravo groženj in ranljivosti, povezanih s pranjem denarja in financiranja terorizma, bi morala Unija ob upoštevanju ocene učinkovitosti nacionalnih ureditev AML/CFT sprejeti integriran pristop k usklajevanju teh ureditev z zahtevami na ravni Unije. Za namene spremljanja pravilnosti prenosa zahtev Unije v nacionalne ureditve AML/CFT, učinkovitega izvajanja teh zahtev in zmožnosti teh ureditev za doseganje učinkovitega preventivnega okvira, bi morala Komisija svojo oceno pripraviti na podlagi nacionalnih ureditev AML/CFT, to pa ne bi smelo posegati v ocene mednarodnih organizacij in organov za določanje standardov s pristojnostmi na področju preprečevanja pranja denarja in boja proti financiranju terorizma, kot sta FATF ali Odbor strokovnjakov za ocenjevanje ukrepov proti pranju denarja in financiranju terorizma.
- (14) Predplačniške kartice za splošno rabo imajo zakonit namen in so instrument, ki prispeva k socialnemu in finančnemu vključevanju. Vendar pa se anonimne predplačniške kartice zlahka uporabljajo pri financiranju terorističnih napadov in logistike. Zato je bistveno, da se z dodatnim znižanjem omejitev in najvišjih zneskov, pri katerih pooblaščenim subjektom ni potrebno izvajati nekaterih ukrepov skrbnega preverjanja strank iz Direktive (EU) 2015/849, teroristom onemogoči to sredstvo za financiranje njihovih operacij. Zaradi tega je ob upoštevanju potreb potrošnikov pri uporabi predplačniških instrumentov za splošno rabo in ob tem, da se ne preprečuje

⁽¹⁾ Direktiva 2009/110/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti ter nadzoru skrbnega in varnega poslovanja institucij za izdajo elektronskega denarja ter o spremembah direktiv 2005/60/ES in 2006/48/ES in razveljavitvi Direktive 2000/46/ES (UL L 267, 10.10.2009, str. 7).

⁽²⁾ Direktiva (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o plačilnih storitvah na notranjem trgu, spremembah direktiv 2002/65/ES, 2009/110/ES ter 2013/36/EU in Uredbe (EU) št. 1093/2010 ter razveljavitvi Direktive 2007/64/ES (UL L 337, 23.12.2015, str. 35).

uporabe teh instrumentov za spodbujanje socialnega in finančnega vključevanja, bistveno, da se znižajo obstoječe mejne vrednosti za anonimne predplačniške kartice za splošno rabo in da se identificirajo stranke v primeru plačilnih transakcij na daljavo, ko vsota transakcije presega 50 EUR.

- (15) Čeprav je uporaba anonimnih predplačniških kartic, izdanih v Uniji, omejena samo na ozemlje Unije, je uporaba podobnih kartic, izdanih v tretjih državah, pogosto drugačna. Zato je pomembno zagotoviti, da se anonimne predplačniške kartice, izdane zunaj Unije, lahko znotraj Unije uporabljajo le, kadar so v skladu z zahtevami, enakovrednimi tistim, ki jih določa pravo Unije. To pravilo bi bilo treba uzakoniti v popolnem skladu z obveznostmi Unije glede mednarodnega trgovanja, zlasti z določbami Splošnega sporazuma o trgovini s storitvami.
- (16) FIU imajo pomembno vlogo pri odkrivanju finančnih operacij terorističnih mrež, zlasti tistih čezmejne narave, in njihovih financiranj. Finančni obveščevalni podatki lahko bistveno prispevajo k odkrivanju omogočanja terorističnih kaznivih dejanj ter mrež in shem terorističnih organizacij. Zaradi pomanjkanja predpisujočih mednarodnih standardov obstajajo pomembne razlike v funkcijah, pristojnostih in pooblastilih FIU. Države članice bi si morale prizadevati za zagotovitev učinkovitejšega in bolj usklajenega pristopa pri izvajanju finančnih preiskav v zvezi s terorizmom, tudi tistih, ki so povezane z zlorabo virtualnih valut. Sedanje razlike pa vseeno ne bi smele vplivati na dejavnost FIU, še posebej na njihovo zmožnost preventivnega analiziranja, kar zagotavlja podporo vsem organom, zadolženim za obveščevalne podatke, preiskovalne in pravosodne dejavnosti ter mednarodno sodelovanje. Pri opravljanju svojih nalog bi morale imeti FIU dostop do informacij in biti zmožne te informacije izmenjati brez ovir, vključno prek ustreznega sodelovanja z organi kazenskega pregona. V vseh primerih domnevne kriminalitete in zlasti v primerih, povezanih s financiranjem terorizma, bi moral biti pretok informacij neposreden, hiter ter brez nepotrebnega odlašanja. Zato je bistveno, da se dodatno okrepi učinkovitost in uspešnost FIU s pojasnitvijo pooblastil in sodelovanja med različnimi FIU.
- (17) FIU bi morale biti zmožne od katerega koli pooblaščenega subjekta pridobiti vse potrebne informacije o njihovih funkcijah. Njihov neomejen dostop do informacij je bistven, saj zagotavlja ustrezno sledenje tokom denarja ter zgodnje odkrivanje nezakonitih mrež in tokov. Potreba FIU po pridobitvi dodatnih informacij od pooblaščenih subjektov na podlagi suma pranja denarja ali financiranja terorizma bi lahko temeljila bodisi na predhodnem poročilu o sumljivi transakciji, predloženem FIU, bodisi na drugih sredstvih, kot so lastna analiza FIU oziroma obveščevalni podatki, ki jih priskrbijo pristojni organi, ali informacije, ki jih ima druga FIU. FIU bi morale zato v okviru svojih nalog biti zmožne pridobiti informacije od katerega koli pooblaščenega subjekta, četudi posamezni pooblaščen subjekt predhodno ni predložil poročila. To ne vključuje vsesplošnih zahtev za informacije pooblaščenim subjektom v okviru analize FIU, temveč samo zahteve za informacije, ki temeljijo na dovolj opredeljenih pogojih. FIU bi morale prav tako biti zmožne pridobiti take informacije na podlagi zahteve druge FIU v Uniji ter izmenjati informacije s FIU, ki informacije zahteva.
- (18) Namen FIU je zbiranje in analiza informacij, ki jih prejmejo, da ugotovijo povezavo med sumljivimi transakcijami in kriminalno dejavnostjo, na kateri temeljijo, da preprečijo pranje denarja in financiranje terorizma in se borijo proti njima ter da pristojnim organom posredujejo rezultate svoje analize in dodatne informacije, kadar obstajajo razlogi za sum glede pranja denarja, povezanih predhodnih kaznivih dejanj ali financiranja terorizma. FIU ne bi smela neizvesti ali zavrniti izmenjave informacij z drugo FIU, na lastno pobudo ali na zahtevo, na primer zaradi neugotovljenega povezanega predhodnega kaznivega dejanja, značilnosti nacionalnega kazenskega prava in razlik med opredelitvami povezanih predhodnih kaznivih dejanj ali ker ni navedbe določenih povezanih predhodnih kaznivih dejanj. Da se omogoči učinkovito širjenje informacij, bi morala FIU podobno podati svoje predhodno soglasje za posredovanje informacij pristojnim organom drugi FIU, ne glede na vrsto morebitnega povezanega predhodnega kaznivega dejanja. FIU poročajo o težavah pri izmenjavi informacij zaradi razlik med nacionalnimi opredelitvami določenih predhodnih kaznivih dejanj, kot so davčna kazniva dejanja, ki niso harmonizirana s pravom Unije. Take razlike ne bi smele ovirati vzajemne izmenjave teh informacij, njihovega posredovanja pristojnim organom in njihove uporabe, kakor je določeno v tej direktivi. FIU bi morale hitro, konstruktivno in učinkovito zagotoviti čim širše mednarodno sodelovanje s FIU tretjih držav na področju pranja denarja, povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma v skladu s priporočili FATF in načeli skupine Egmont za izmenjavo informacij med finančnimi obveščevalnimi enotami.

- (19) Bonitetne informacije v zvezi s kreditnimi in finančnimi institucijami, kot so informacije o ustreznosti in primernosti direktorjev ter delničarjev, mehanizmi notranjega nadzora, upravljanju ali skladnosti ter obvladovanju tveganj, so pogosto nepogrešljive za ustrezeni nadzor na področju AML/CFT nad temi institucijami. Podobno pa so tudi informacije v zvezi z AML/CFT pomembne za bonitetni nadzor nad temi institucijami. Zato se izmenjave zaupnih informacij in sodelovanja med pristojnimi organi na področju AML/CFT, ki nadzorujejo kreditne in finančne institucije, ter bonitetnimi nadzorniki ne bi smelo ovirati s pravno negotovostjo, ki se lahko pojavi zaradi izostanka jasnih določb na tem področju. Pojasnitev pravnega okvira je še toliko pomembnejša, ker bonitetni nadzor v številnih primerih izvajajo nadzorniki, ki se ne ukvarjajo s področjem AML/CFT, kot je Evropska centralna banka (ECB).
- (20) Odložen dostop FIU in drugih pristojnih organov do informacij o identiteti imetnikov bančnih in plačilnih računov ter sefov, zlasti anonimnih, ovira odkrivanje prenosov sredstev, povezanih s terorizmom. Nacionalni podatki, ki omogočajo identifikacijo bančnih in plačilnih računov ter sefov, ki pripadajo eni osebi, so razdrobljeni in zato FIU ter drugim pristojnim organom niso pravočasno dostopni. Zato je bistveno, da se v vseh državah članicah vzpostavijo centralizirani avtomatizirani mehanizmi, kot so registri ali sistemi za pridobivanje podatkov, ki bi učinkovito omogočali pravočasen dostop do informacij o identiteti imetnikov bančnih in plačilnih računov ter sefov, njihovih pooblaščenih in dejanskih lastnikov. Ko se izvajajo določbe o dostopu, je primerno uporabiti že obstoječe mehanizme, pod pogojem, da lahko nacionalne FIU takoj in nefiltrirano dostopajo do podatkov, o katerih poizvedujejo. Države članice bi morale razmisliti o vnašanju drugih informacij, ki jih štejejo za potrebne in sorazmerne za učinkovitejšo blažitev tveganja v zvezi s pranjem denarja in financiranja terorizma, v take mehanizme. FIU in pristojni organi, ki niso organi pregona, bi morali zagotoviti popolno zaupnost glede takšnih poizvedb in zahtev v zvezi z zadevnimi informacijami.
- (21) Da se zagotovi spoštovanje zasebnosti in varstvo osebnih podatkov, bi morali biti v centraliziranih avtomatiziranih mehanizmi za bančne in plačilne račune, kot so registri ali sistemi za pridobivanje podatkov, shranjeni vsaj podatki, ki so potrebni za izvajanje preiskav AML/CFT. Države članice bi morale imeti možnost določiti, katere podatke je koristno in sorazmerno zbirati, ob upoštevanju obstoječih sistemov in pravnih tradicij, da bi se omogočila smiselna identifikacija dejanskih lastnikov. Ob prenosu določb, povezanih s temi mehanizmi, bi morale države članice opredeliti obdobja hrambe, enaka obdobju hrambe dokumentacije in informacij, pridobljenih v okviru izvajanja ukrepov skrbnega preverjanja strank. Države članice bi morale imeti možnost splošnega podaljšanja obdobja hrambe na podlagi zakona, ne da bi jim bilo treba sprejemati odločitve za posamezne primere. Dodatno obdobje hrambe ne bi smelo presegati dodatnih petih let. To obdobje ne bi smelo vplivati na nacionalno pravo, ki določa drugačne zahteve glede hrambe podatkov, ki omogočajo odločitve za posamezne primere, da se olajša potek kazenskih ali upravnih postopkov. Dostop do teh mehanizmov bi moral temeljiti na potrebi po seznanitvi.
- (22) Točna identifikacija in preverjanje podatkov fizičnih in pravnih oseb sta za boj proti pranju denarja ali financiranju terorizma bistvenega pomena. Najnovejši tehnološki napredki na področju digitalizacije transakcij in plačil omogočajo varno identifikacijo na daljavo ali elektronsko identifikacijo. Ta sredstva za identifikacijo, kot so opredeljena v Uredbi (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, bi se morala upoštevati, zlasti v zvezi s priglašeni shemami elektronske identifikacije ter sredstvi za zagotavljanje čezmejnega pravnega priznavanja, ki ponujajo izjemno varna orodja in predstavljajo merilo, na podlagi katerega se lahko preverijo metode identifikacije, vzpostavljene na nacionalni ravni. Poleg tega bi se lahko upoštevali drugi postopki za varno identifikacijo na daljavo ali elektronsko identifikacijo, ki jih na nacionalni ravni urejajo, priznajo, odobrijo ali sprejmejo pristojni nacionalni organi. Kadar je primerno, bi bilo treba v postopku identifikacije upoštevati tudi priznavanje elektronskih dokumentov in storitev zaupanja, kot je določeno v Uredbi (EU) št. 910/2014. Pri uporabi te direktive bi bilo treba upoštevati načelo tehnološke nevtralnosti.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES (UL L 257, 28.8.2014, str. 73).

- (23) Za identifikacijo politično izpostavljenih oseb v Uniji bi države članice morale izdati sezname z navedbo specifičnih funkcij, ki v skladu z nacionalnimi zakoni in drugimi predpisi štejejo kot pomembne javne funkcije. Države članice bi morale od vsake mednarodne organizacije, ki je akreditirana na njihovem ozemlju, zahtevati, da izda in posodablja seznam pomembnih javnih funkcij pri tej mednarodni organizaciji.
- (24) Pristop k preverjanju obstoječih strank v trenutnem okviru izhaja iz pristopa, ki temelji na oceni tveganja. Vendar pa v zvezi z večjimi tveganji pranja denarja, financiranja terorizma in povezanih predhodnih kaznivih dejanj, povezanih z določenimi posredniškimi strukturami, ta pristop morda ne omogoča pravočasnega odkrivanja in ocene tveganj. Zato je pomembno zagotoviti, da se nekatere jasno opredeljene kategorije že obstoječih strank prav tako redno spremljajo.
- (25) Od držav članic se trenutno zahteva, da zagotovijo, da gospodarski in drugi pravni subjekti, ustanovljeni na njihovem ozemlju, pridobijo ter imajo na voljo ustrezne, natančne in posodobljene informacije o svojem dejanskem lastništvu. Potreba po natančnih in posodobljenih informacijah o dejanskem lastniku je ključni dejavnik pri iskanju storilcev kaznivih dejanj, ki bi svojo identiteto sicer lahko skrili za gospodarsko strukturo. Globalno povezani finančni sistem omogoča prikrivanje in prenašanje sredstev po celem svetu in osebe, ki se ukvarjajo s pranjem denarja, financirji terorizma ter drugi storilci kaznivih dejanj to vse bolj izkoriščajo.
- (26) Potrebno bi bilo pojasniti posebni dejavnik, ki določa državo članico, ki je odgovorna za spremljanje in registracijo informacij o dejanskem lastništvu skladov in podobnih pravnih ureditev. Zaradi razlik v pravnih sistemih držav članic se nekaterih skladov in podobnih pravnih ureditev ne spremlja ali niso registrirani nikjer v Uniji. Informacije o dejanskem lastništvu skladov in podobnih pravnih ureditev se registrirajo tam, kjer imajo sedež ali kjer prebivajo skrbniki skladov in osebe z enakovrednim položajem v podobnih pravnih ureditvah. Za zagotovitev učinkovitega spremljanja in registracije informacij o dejanskem lastništvu skladov in podobnih pravnih ureditev je potrebno tudi sodelovanje med državami članicami. Povezanost registrov dejanskih lastnikov skladov in podobnih pravnih ureditev držav članic bi omogočila dostopnost teh informacij, pa tudi zagotovila, da bi se izognili večkratnim registracijam istih skladov in podobnih pravnih ureditev v Uniji.
- (27) Pravila, ki se uporabljajo za sklade in podobne pravne ureditve za dostop do informacij o njihovem dejanskem lastništvu, bi morala biti primerljiva z ustreznimi pravili, ki se uporabljajo za gospodarske in druge pravne subjekte. Zaradi velikega števila različnih vrst skladov, ki trenutno obstajajo v Uniji, ter še bolj raznovrstnih podobnih pravnih ureditev bi morale države članice sprejeti odločitev o tem, ali je sklad ali podobna pravna ureditev primerljivo podobna gospodarskim in drugim pravnim subjektom ali ne. Namen nacionalnega prava pri prenosu teh določb bi moral biti, da se prepreči uporaba skladov ali podobnih pravnih ureditev za pranje denarja, financiranje terorizma ali povezana predhodna kazniva dejanja.
- (28) Zaradi različnih značilnosti skladov in podobnih pravnih ureditev bi morale države članice imeti možnost, da v skladu z nacionalnim pravom in pravili o varstvu podatkov določijo raven preglednosti v zvezi s skladi in podobnimi pravnimi ureditvami, ki niso primerljive z gospodarskimi in drugimi pravnimi subjekti. Prisotna tveganja za pranje denarja in financiranje terorizma se lahko razlikujejo glede na značilnosti vrste sklada ali podobne pravne ureditve, razumevanje teh tveganj pa se lahko sčasoma spremeni, na primer zaradi nacionalnih in nadnacionalnih ocen tveganja. Zato bi morale države članice imeti možnost zagotoviti širši dostop do informacij o dejanskem lastništvu skladov in podobnih pravnih ureditev, če je tak dostop potreben in sorazmeren ukrep glede na legitimni cilj preprečevanja uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranja terorizma. Pri določanju stopnje preglednosti informacij o dejanskem lastništvu takih skladov ali podobnih pravnih ureditev bi morale države članice ustrezno upoštevati varstvo temeljnih pravic posameznikov, zlasti pravico do zasebnosti in varstva osebnih podatkov. Dostop do informacij o dejanskem lastništvu skladov in podobnih pravnih ureditev bi bilo treba omogočiti vsem osebam, ki lahko izkažejo upravičeni interes. Dostop bi bilo treba omogočiti tudi vsem osebam, ki vložijo pisno zahtevo v zvezi s skladom ali podobno pravno ureditvijo, ki je imetnik ali lastnik nadzornega deleža

v katerem koli gospodarskem ali drugem pravnem subjektu s sedežem zunaj Unije, prek neposrednega ali posrednega lastništva, vključno z udeležbo v obliki prinosniških delnic ali prek drugečnega nadzora. Merila in pogoji za odobritev zahteve za dostop do informacij o dejanskem lastništvu skladov in podobnih pravnih ureditev bi morali biti dovolj natančni in v skladu s cilji te direktive. Države članice bi morale imeti možnost, da zavrnejo pisno zahtevo, kadar obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da ta ni v skladu s cilji te direktive.

- (29) Za zagotovitev pravne varnosti in enakih konkurenčnih pogojev je bistveno, da se jasno določi, katere pravne ureditve, vzpostavljene v Uniji, bi bilo treba šteti za podobne skladom glede na njihove funkcije ali strukturo. Zato bi bilo treba od vsake države članice zahtevati, da opredeli sklade, če jih nacionalno pravo priznava, in podobne pravne ureditve, ki se lahko ustanovijo v skladu z nacionalnim pravnim okvirom ali ustaljeno prakso in ki so po strukturi ali funkcijah podobni skladom, kot je omogočanje ločevanja ali nepovezanosti med pravnim in dejanskim lastništvom sredstev. Nato bi morale države članice Komisiji sporočiti kategorije, posredovati opis značilnosti, imena in po možnosti pravno podlago teh skladov in podobnih pravnih ureditev, da se objavijo v *Uradnem listu Evropske unije* in da se omogoči njihova identifikacija s strani drugih držav članic. Upoštevati bi bilo treba, da imajo lahko skladi in podobne pravne ureditve v Uniji različne pravne značilnosti. Kadar so lastnosti sklada ali podobne pravne ureditve po strukturi ali funkcijah primerljive z značilnostmi gospodarskih in drugih pravnih subjektov, bi javni dostop do informacij o dejanskem lastništvu prispeval k boju proti zlorabi skladov in podobnih pravnih ureditev, enako kot javni dostop lahko prispeva k preprečevanju zlorabe gospodarskih in drugih pravnih subjektov za pranje denarja in financiranje terorizma.
- (30) Javni dostop do informacij o dejanskem lastništvu omogoča civilni družbi, vključno s tiskom in organizacijami civilne družbe, boljši nadzor nad informacijami in prispeva k ohranjanju zaupanja v neoporečnost poslovnih transakcij in finančnega sistema. Prispeva lahko k krepitevi boja proti zlorabi gospodarskih in drugih pravnih subjektov ter pravnih ureditev za namene pranja denarja ali financiranja terorizma tako, da prispeva k preiskavam in učinkuje na ugled subjektov, saj se bo vsakdo, ki bi lahko z njimi sklepal transakcije, zavedal identitete dejanskih lastnikov. Prav tako finančnim institucijam ter pristojnim organom, vključno z organi tretjih držav, ki sodelujejo v boju proti takim kršitvam, omogoča pravočasno in učinkovito dostopnost informacij. Dostop do teh informacij bi pomagal tudi pri preiskavah o pranju denarja, povezanih predhodnih kaznivih dejanjih in financiranju terorizma.
- (31) Zaupanje vlagateljev in širše javnosti v finančne trge je v veliki meri odvisno od obstoja zanesljive ureditve za razkritje dokumentov, ki zagotavlja preglednost informacij o dejanskem lastništvu in nadzornih strukturah družb. To še posebej drži za sisteme upravljanja družb, za katere je značilno koncentrirano lastništvo, kakršno je to, ki obstaja v Uniji. Po eni strani lahko veliki vlagatelji z znatnim deležem glasovalnih pravic in denarnih tokov spodbudijo dolgoročno rast in uspešnost družb. Po drugi strani pa imajo lahko obvladujoči dejanski lastniki z velikimi glasovalnimi skupinami spodbude, da preusmerijo poslovno premoženje ter priložnosti v osebno korist na škodo manjšinskih vlagateljev. Potencialno povečanje zaupanja v finančne trge bi bilo treba obravnavati kot pozitivni stranski učinek in ne kot namen povečane preglednosti, kar pomeni ustvariti okolje, za katerega je manjša verjetnost, da se bo uporabljalo za pranje denarja in financiranje terorizma.
- (32) Zaupanje vlagateljev in širše javnosti v finančne trge je v veliki meri odvisno od obstoja zanesljive ureditve za razkritje dokumentov, ki zagotavlja preglednost dejanskega lastništva in nadzornih struktur gospodarskih in drugih pravnih subjektov ter nekaterih vrst skladov in podobnih pravnih ureditev. Države članice bi zato morale na dovolj dosleden in usklajen način omogočiti dostop do informacij o dejanskem lastništvu z določitvijo jasnih pravil za dostop javnosti do njih, tako da lahko tretje strani po vsej Uniji preverijo, kdo so dejanski lastniki gospodarskih in drugih pravnih subjektov ter nekaterih vrst skladov in podobnih pravnih ureditev.
- (33) Države članice bi morale zato omogočiti dostop do informacij o dejanskem lastništvu gospodarskih in drugih pravnih subjektov prek osrednjih registrov, kjer se hranijo informacije o dejanskem lastništvu, na dovolj dosleden in usklajen način z določitvijo jasnega pravila javnega dostopa, da lahko tretje osebe po vsej Uniji preverijo, kdo so dejanski lastniki gospodarskih in drugih pravnih subjektov. Bistveno je, da se vzpostavi tudi usklajen pravni okvir, ki bo zagotavljal boljši dostop do informacij o dejanskem lastništvu skladov in podobnih pravnih ureditev, ko so enkrat registrirani v Uniji. Pravila, ki se uporabljajo za sklade in podobne pravne ureditve v zvezi z dostopom do informacij o dejanskem lastništvu, bi morala biti primerljiva z ustreznimi pravili, ki se uporabljajo za gospodarske in druge pravne subjekte.

- (34) V vseh primerih, tako glede gospodarskih in drugih pravnih subjektov kot tudi skladov in podobnih pravnih ureditev, bi si bilo treba prizadevati za primerno ravnovesje, zlasti med splošnim javnim interesom za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma ter temeljnimi pravicami posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki. Sklop podatkov, ki naj bo na voljo javnosti, bi moral biti omejen, jasno in izčrpno opredeljen ter splošne narave, da se tako omeji morebitna pristranskost do dejanskih lastnikov. Obenem pa se informacije, ki so dostopne javnosti, ne bi smele znatno razlikovati od podatkov, ki se trenutno zbirajo. Da se omeji poseganje v pravico do spoštovanja zasebnega življenja na splošno in zlasti do varstva osebnih podatkov, bi se morale te informacije večinoma nanašati na status dejanskih lastnikov gospodarskih in drugih pravnih subjektov in skladov ter podobnih pravnih ureditev in zadevati le področje gospodarske dejavnosti, na katerem dejanski lastniki delujejo. V registrih bi morali biti jasno razvidni primeri, ko je višji vodstveni uslužbenec opredeljen kot dejanski lastnik samo na podlagi položaja v službi in ne ker ima lastniški delež ali izvaja nadzor na drugačen način. V zvezi z informacijami o dejanskih lastnikih lahko države članice določijo, da se v centralni register vključijo informacije o državljanstvu, zlasti za dejanske lastnike, ki so tujci. Da bi se olajšali postopki registracije in ker bo velika večina dejanskih lastnikov državljanov države, ki vzdržuje osrednji register, lahko države članice, kjer ni navedena država, domnevajo, da je dejanski lastnik njihov državljan.
- (35) Večji pregled javnosti bo prispeval k preprečevanju zlorabe pravnih subjektov in pravnih ureditev, vključno z izogibanjem plačilu davkov. Zato je bistvenega pomena, da informacije o dejanskem lastništvu ostanejo dostopne prek nacionalnih registrov in sistema povezovanja registrov še najmanj pet let po tem, ko prenehajo razlogi za registracijo informacij o dejanskem lastništvu sklada ali podobne pravne ureditve. Države članice bi morale imeti možnost z zakonodajo zagotoviti tudi, da se obdelujejo tako informacije o dejanskem lastništvu, vključno z osebnimi podatki, ki so se sicer beležile za druge namene, če v danem primeru taka obdelava izpolnjuje cilj javnega interesa in je nujen ter sorazmeren ukrep za doseganje zakonitega cilja v demokratični družbi.
- (36) Poleg tega bi morale za cilj zagotavljanja sorazmernega in uravnoveženega pristopa in pravic do zasebnosti ter varstva osebnih podatkov države članice imeti možnost, da določijo izvzetja od razkrivanja in dostopa do informacij o dejanskem lastništvu prek registrov za primere izjemnih okoliščin, kadar bi te informacije dejanskega lastnika izpostavile nesorazmernemu tveganju prevar, ugrabitve, izsiljevanja, zlorabe položaja, nadlegovanja, nasilja ali ustrahovanja. Države članice bi morale tudi imeti možnost zahtevati spletno registracijo, da bi lahko identificirale osebe, ki zahtevajo informacije iz registra, ter plačilo pristojbine za dostop do informacij v registru.
- (37) Za povezovanje osrednjih registrov držav članic z informacijami o dejanskem lastništvu prek evropske osrednje platforme, vzpostavljene z Direktivo (EU) 2017/1132 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, je treba uskladiti nacionalne sisteme, ki imajo različne tehnične značilnosti. To zahteva sprejetje tehničnih ukrepov in specifikacij, v katerih je treba upoštevati razlike med registri. Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te direktive bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za reševanje takih tehničnih in operativnih vprašanj. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu s postopkom pregleda iz člena 5 Uredbe (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾. V vsakem primeru bi bilo treba sodelovanje držav članic pri delovanju celotnega sistema zagotoviti z rednim dialogom med Komisijo in predstavniki držav članic o vprašanjih, ki zadevajo delovanje sistema in njegov prihodnji razvoj.
- (38) Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ se uporablja za obdelavo osebnih podatkov na podlagi te direktive. Posledično bi bilo treba ustrezno obvestiti fizične osebe, katerih osebni podatki se hranijo v nacionalnih registrih kot dejanski lastniki. Poleg tega bi morali biti na voljo le osebni podatki, ki so posodobljeni in zadevajo resnične dejanske lastnike, ti pa bi morali biti obveščeni o svojih pravicah v skladu s trenutnim pravnim okvirom Unije o varstvu podatkov, kot je določen v Uredbi (EU) 2016/679 in Direktivi (EU) 2016/680 Evropskega

⁽¹⁾ Direktiva (EU) 2017/1132 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2017 o določenih vidikih prava družb (UL L 169, 30.6.2017, str. 46).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

⁽³⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, ter o postopkih, ki se uporabljajo za uresničevanje teh pravic. Da bi se preprečila zloraba informacij iz registrov in da bi se uravnotežile pravice dejanskih lastnikov, lahko države članice tudi menijo, da bi bilo primerno informacije o prosilcu ter pravno podlago za njegovo zahtevo dati na voljo dejanskemu lastniku.

- (39) Kadar bi poročanje FIU in pristojnih organov o neskladju ogrozilo tekočo preiskavo, bi morali FIU ali pristojni organi zadržati poročanje o neskladnosti do trenutka, ko razlogi, zaradi katerih ne poročajo, prenehajo obstajati. Poleg tega FIU in pristojni organi ne bi smeli poročati o kakršnem koli neskladju, kadar bi bilo to v nasprotju s katerimi koli določbami o zaupnosti v nacionalnem pravu ali bi pomenilo kaznivo dejanje razkritja informacij.
- (40) Ta direktiva ne posega v varstvo osebnih podatkov, ki jih obdelujejo pristojni organi v skladu z Direktivo (EU) 2016/680.
- (41) Dostop do informacij ter opredelitev upravičenega interesa bi morale urejati pravo države članice, v kateri ima skrbnik sklada ali oseba z enakovrednim položajem v podobni pravni ureditvi sedež ali v kateri prebiva. Kadar skrbnik sklada ali oseba z enakovrednim položajem v podobni pravni ureditvi nima sedeža ali ne prebiva v nobeni državi članici, bi morale dostop do informacij in opredelitev upravičenega interesa urejati pravo države članice, v kateri so v skladu z določbami te direktive registrirane informacije o dejanskem lastništvu sklada ali podobne pravne ureditve.
- (42) Države članice bi morale v svojem nacionalnem pravu opredeliti upravičen interes kot splošni pojem in tudi kot merilo za ocenjevanje informacij o dejanskem lastništvu. S temi opredelitvami zlasti ne bi smeli omejiti pojma upravičenega interesa na primere tekočih upravnih ali sodnih postopkov in bi morali omogočiti, da se po potrebi upošteva preventivno delo na področju preprečevanja pranja denarja, financiranja terorizma in s tem povezanih predhodnih kaznivih dejanj, ki ga opravljajo nevladne organizacije in raziskovalni novinarji. Ko bodo registri dejanskega lastništva držav članic povezani, bi moral biti nacionalni in čezmejni dostop do registra vsake države članice odobren na podlagi opredelitve upravičenega interesa države članice, v kateri so v skladu z določbami te direktive registrirane informacije o dejanskem lastništvu sklada ali podobne pravne ureditve, in sicer na podlagi odločitve, ki jo sprejmejo ustrezni organi te države članice. Države članice bi morale imeti v zvezi s svojimi registri dejanskega lastništva tudi možnost vzpostaviti mehanizme za pritožbe zoper odločitve, s katerimi je odobren ali zavrnjen dostop do informacij o dejanskem lastništvu. Da se zagotovita usklajena in učinkovita registracija in izmenjava informacij, bi morale države članice zagotoviti sodelovanje svojega organa, ki je zadolžen za register informacij o dejanskem lastništvu skladov in drugih podobnih pravnih ureditev, z ekvivalentnimi organi v drugih državah članicah, da bi se tako delile informacije o skladih in podobnih pravnih ureditvah, ki jih ureja pravo ene države članice in se upravljajo v drugi državi članici.
- (43) Za čezmejne korespondenčne odnose z respondenčnimi institucijami iz tretjih držav je značilno, da so stalni in se ponavljajo. Zato bi morale države članice pri zahtevi za sprejetje ukrepov okrepljenega skrbnega preverjanja strank v tem posebnem kontekstu upoštevati, da korespondenčni odnosi ne vključujejo enkratnih transakcij ali same izmenjave zmožljivosti pošiljanja sporočil. Poleg tega se lahko, ob priznavanju, da ne pomenijo vse čezmejne korespondenčne bančne storitve enake stopnje tveganja pranja denarja in financiranja terorizma, intenzivnost ukrepov iz te direktive določi z uporabo načel pristopa, ki temelji na tveganju, ter ne prejudicira stopnje tveganja pranja denarja in financiranja terorizma, ki ga predstavlja respondenčna finančna institucija.
- (44) Pomembno je zagotoviti, da pooblaščen subjekti pravilno izvajajo pravila o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma. V tem pogledu bi morale države članice okrepiti vlogo javnih organov, ki delujejo v vlogi pristojnih organov z določenimi odgovornostmi za boj proti pranju denarja ali financiranju terorizma, vključno s FIU, organi, ki imajo funkcijo preiskovanja ali pregona pranja denarja, povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma, iskanja in zasega ali zamrznitve in zaplembe sredstev, pridobljenih s kaznivimi dejanji, organi, ki prejemajo poročila o čezmejnem prenosu valut in prenosljivih instrumentov, ki se glasijo na

(¹) Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ (UL L 119, 4.5.2016, str. 89).

prinosnika, ter organi, ki imajo odgovornosti nadzora ali spremljanja za zagotovitev izpolnjevanja obveznosti pooblaščenih subjektov. Države članice bi morale okrepiti vlogo drugih ustreznih organov, tudi organov za preprečevanje korupcije in davčnih organov.

- (45) Države članice bi morale zagotoviti učinkovit in nepristranski nadzor nad vsemi pooblaščenimi subjekti, po možnosti s strani javnih organov prek ločenega in neodvisnega nacionalnega regulatorja ali nadzornika.
- (46) Storilci kaznivih dejanj nezakonito premoženjsko korist prenašajo prek številnih finančnih posrednikov, da bi se izognili razkritju. Zato je pomembno, da se kreditnim in finančnim institucijam omogoči izmenjavo informacij ne le med člani skupine, temveč tudi z drugimi kreditnimi in finančnimi institucijami, ob ustreznem upoštevanju pravil glede varstva podatkov, kot so določena v nacionalnem pravu.
- (47) Pristojni organi, ki nadzorujejo, ali pooblašчени subjekti ravnaajo v skladu s to direktivo, bi morali imeti možnost sodelovati in izmenjevati zaupne informacije, ne glede na njihovo naravo ali status. Zato bi morali taki pristojni organi imeti ustrezno pravno podlago za izmenjavo zaupnih informacij, sodelovanja med pristojnimi nadzornimi organi na področju AML/CFT ter bonitetnimi nadzorniki pa ne bi smela nenamerno ovirati pravna negotovost, ki jo lahko povzroči pomanjkanje jasnih določb na tem področju. Nadzor učinkovitega izvajanja politike AML/CFT v skupini bi moral potekati v skladu z načeli in načini konsolidiranega nadzora, kot so določeni v ustrezni evropski sektorski zakonodaji.
- (48) Izmenjava informacij in zagotavljanje pomoči med pristojnimi organi držav članic sta bistvena za namene te direktive. Države članice zato ne bi smele prepovedati ali uvesti nerazumnih ali neupravičeno omejujočih pogojev za to izmenjavo informacij in zagotavljanje pomoči.
- (49) V skladu s Skupno politično izjavo z dne 28. septembra 2011 držav članic in Komisije o obrazložitenih dokumentih ⁽¹⁾ se države članice zavezujejo, da bodo v upravičenih primerih uradnemu obvestilu o ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, v katerih se pojasni razmerje med elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec meni, da je posredovanje takih dokumentov v primeru te direktive upravičeno.
- (50) Ker cilja te direktive, in sicer varovanja finančnega sistema s preprečevanjem, odkrivanjem in preiskovanjem pranja denarja in financiranja terorizma, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, saj bi bili lahko posamezni ukrepi, ki jih sprejmejo države članice za zavarovanje svojih finančnih sistemov, v neskladju z delovanjem notranjega trga ter predpisi pravne države in javnim redom Unije, temveč se zaradi obsega in učinkov ukrepov cilj lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (51) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina), zlasti pravico do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja (člen 7 Listine), pravico do varstva osebnih podatkov (člen 8 Listine) ter svobodo gospodarske pobude (člen 16 Listine).
- (52) Komisija bi morala pri pripravi poročila o oceni izvajanja te direktive skrbno upoštevati spoštovanje temeljnih pravic in načel, priznanih v Listini.
- (53) Zaradi potrebe po takojšnjem izvajanju ukrepov, sprejetih z namenom okrepitve veljavne ureditve Unije za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, ter zavez, ki so jih za hiter prenos Direktive (EU) 2015/849 sprejele države članice, bi se morale spremembe Direktive (EU) 2015/849 prenesti do 10. januarja 2020. Države članice bi morale do 10. januarja 2020 vzpostaviti registre dejanskega lastništva gospodarskih in drugih pravnih subjektov, za sklade in podobne pravne ureditve pa do 10. marca 2020. Osrednji registri bi morali biti povezani prek evropske osrednje platforme do 10. marca 2021. Države članice bi morale vzpostaviti centralizirane avtomatizirane mehanizme, ki bi omogočali identifikacijo imetnikov bančnih in plačilnih računov ter sefov do 10. septembra 2020.

⁽¹⁾ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

- (54) V skladu s členom 28(2) Uredbe (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je podal mnenje 2. februarja 2017 ⁽²⁾.
- (55) Direktivo (EU) 2015/849 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Spremembe Direktive (EU) 2015/849

Direktiva (EU) 2015/849 se spremeni:

(1) v členu 2(1) se točka 3 spremeni:

(a) točka (a) se nadomesti z naslednjim:

„(a) revizorje, zunanje računovodje in davčne svetovalce ter katero koli drugo osebo, ki se zaveže, da bo zagotovila bodisi neposredno bodisi prek drugih oseb, s katerimi je ta druga oseba povezana, materialno pomoč, pomoč ali svetovanje o davčnih zadevah kot glavno poslovno ali poklicno dejavnost;“;

(b) točka (d) se nadomesti z naslednjim:

„(d) nepremičninske zastopnike, vključno ko delujejo kot posredniki pri dajanju nepremičnin v najem, vendar le v zvezi s transakcijami, za katere znaša mesečna najemnina 10 000 EUR ali več;“;

(c) dodajo se naslednje točke:

„(g) ponudnike, ki sodelujejo pri storitvah menjav med virtualnimi in fiat valutami;

(h) ponudnike skrbniških denarnic;

(i) osebe, ki trgujejo ali delujejo kot posredniki v trgovini z umetniškimi deli, vključno ko to izvajajo umetniške galerije in dražbene hiše, kadar vrednost transakcije ali vrste povezanih transakcij znaša 10 000 EUR ali več;

(j) osebe, ki hranijo umetniška dela, trgujejo ali delujejo kot posredniki v trgovini z umetniškimi deli, ko to izvajajo prostocarinska območja, kadar vrednost transakcije ali vrste povezanih transakcij znaša 10 000 EUR ali več.“;

(2) člen 3 se spremeni:

(a) točka 4 se spremeni:

(i) točka (a) se nadomesti z naslednjim:

„(a) terorističnih kaznivih dejanj, kaznivih dejanj, povezanih s teroristično skupino, in kaznivih dejanj, povezanih s terorističnimi dejavnostmi, kot so določena v naslovih II in III Direktive (EU) 2017/541 (*);

(*) Direktiva (EU) 2017/541 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o boju proti terorizmu in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/475/PNZ ter o spremembi Sklepa Sveta 2005/671/PNZ (UL L 88, 31.3.2017, str. 6).“;

(ii) točka (c) se nadomesti z naslednjim:

„(c) dejavnostih hudodelskih združb, kot so opredeljene v členu 1(1) Okvirnega sklepa Sveta 2008/841/PNZ (*);

(*) Okvirni sklep Sveta 2008/841/PNZ z dne 24. oktobra 2008 o boju proti organiziranemu kriminalu (UL L 300, 11.11.2008, str. 42).“;

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

⁽²⁾ UL C 85, 18.3.2017, str. 3.

(b) v točki 6 se točka (b) nadomesti z naslednjim:

„(b) v primeru skladov vse naslednje osebe:

- (i) ustanovitelja oziroma ustanovitelje;
- (ii) skrbnika oziroma skrbnike;
- (iii) morebitnega zaščitnika oziroma zaščitnike;
- (iv) upravičence ali, kadar je treba posameznike, ki so upravičenci pravne ureditve ali pravnega subjekta, še ugotoviti, kategorijo oseb, v interesu katerih je bila pravna ureditev ali pravni subjekt ustanovljen oziroma v interesu katerih deluje;
- (v) vsako drugo fizično osebo, ki izvršuje končni nadzor nad skladom prek neposrednega ali posrednega lastništva ali prek drugačnega nadzora;“;

(c) točka 16 se nadomesti z naslednjim:

„(16) ‚elektronski denar‘ pomeni elektronski denar, kot je opredeljen v točki 2 člena 2 Direktive 2009/110/ES, a izključuje pojem denarne vrednosti iz člena 1(4) in (5) navedene direktive;“;

(d) dodata se naslednji točki:

- „(18) ‚virtualne valute‘ pomeni digitalno obliko vrednosti, ki je ne izda ali jamči zanjo niti centralna banka niti javni organ in ki ni nujno vezana na zakonito uvedeno valuto in je brez pravnega statusa valute ali denarja, ampak jo fizične ali pravne osebe sprejemajo kot sredstvo menjave, ki se lahko elektronsko prenaša, shranjuje in izmenjuje;“;
- (19) ‚ponudnik skrbniških denarnic‘ pomeni subjekt, ki zagotavlja storitve varovanja zasebnih kriptografskih ključev v imenu svojih strank, za hranjenje, shranjevanje in prenos virtualnih valut.“;

(3) člen 6 se spremeni:

(a) v odstavku 2 se točki (b) in (c) nadomestita z naslednjim:

- „(b) tveganja, povezana z vsakim zadevnim sektorjem, vključno, kadar so na voljo, z ocenami količin opranega denarja, ki jih zagotovi Eurostat za vsakega od teh sektorjev;
- (c) najbolj razširjene metode, ki jih uporabljajo storilci kaznivih dejanj za pranje nezakonito pridobljene premoženjske koristi, kadar so na voljo tudi tiste, ki se uporabljajo zlasti pri transakcijah med državami članicami in tretjimi državami, ne glede na opredelitev tretje države kot tretje države z visokim tveganjem na podlagi člena 9(2).“;

(b) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Komisija poročilo iz odstavka 1 da na voljo državam članicam in pooblaščenim subjektom za pomoč pri prepoznavanju, razumevanju, obvladovanju in blažitvi tveganja pranja denarja in financiranja terorizma ter z namenom, da bi drugi deležniki, vključno z nacionalnimi zakonodajalci, Evropskim parlamentom, evropskimi nadzornimi organi ter predstavniki FIU, bolje razumeli tveganja. Poročila se objavijo najpozneje šest mesecev po tem, ko je dano na voljo državam članicam, razen tistih elementov iz poročil, ki vsebujejo zaupne informacije.“;

(4) člen 7 se spremeni:

(a) v odstavku 4 se dodata naslednji točki:

- „(f) poročila o institucionalni strukturi in splošnih postopkih svoje ureditve AML/CFT, med drugim tudi o FIU, davčnih organih in tožilstvih ter dodeljenih človeških in finančnih virih, kolikor so te informacije na voljo;
- (g) poročila o nacionalnih prizadevanjih in virih (delovna sila in proračun), namenjenih boju proti pranju denarja in financiranju terorizma.“;

(b) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. Države članice dajo rezultate svojih ocen tveganj, skupaj z njihovimi posodobitvami, na voljo Komisiji, evropskim nadzornim organom in drugim državam članicam. Druge države članice lahko po potrebi predložijo ustrezne dodatne informacije državi članici, ki izvaja oceno tveganja. Povzetek ocene je javno dostopen. Ta povzetek ne vsebuje zaupnih informacij.“;

(5) člen 9 se spremeni:

(a) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 64 za opredelitev tretjih držav z visokim tveganjem, pri čemer se upoštevajo strateške pomanjkljivosti, zlasti na naslednjih področjih:

(a) pravni in institucionalni okvir AML/CFT tretje države, zlasti:

(i) inkriminacija pranja denarja in financiranja terorizma;

(ii) ukrepi v zvezi s skrbnim preverjanjem strank;

(iii) zahteve v zvezi z vodenjem evidenc;

(iv) zahteve za poročanje o sumljivih transakcijah;

(v) razpoložljivost natančnih in pravočasnih informacij o dejanskem lastništvu pravnih oseb in ureditev za pristojne organe;

(b) pooblastila in postopki pristojnih organov tretje države za boj proti pranju denarja in financiranju terorizma, ki vključujejo ustrezno učinkovite, sorazmerne in odvračilne sankcije, pa tudi prakso tretje države pri sodelovanju in izmenjavi informacij s pristojnimi organi držav članic;

(c) učinkovitost sistema AML/CFT tretje države pri obravnavi tveganj pranja denarja ali financiranja terorizma.“;

(b) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Komisija pri pripravi delegiranih aktov iz odstavka 2 upošteva ustrezna vrednotenja, ocene ali poročila, ki jih pripravijo mednarodne organizacije in organi za določanje standardov s pristojnostmi na področju preprečevanja pranja denarja in boja proti financiranju terorizma.“;

(6) v členu 10 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice svojim kreditnim institucijam in finančnim institucijam prepovejo vodenje anonimnih računov, anonimnih bančnih hranilnih knjižic ali anonimnih sefov. Države članice v vsakem primeru zahtevajo, da se za imetnike in upravičence obstoječih anonimnih bančnih računov, anonimnih bančnih hranilnih knjižic in anonimnih sefov uporabijo ukrepi skrbnega preverjanja strank do 10. januarja 2019, v vsakem primeru pa pred kakršno koli uporabo takšnih računov, hranilnih knjižic ali sefov.“;

(7) člen 12 se spremeni:

(a) odstavek 1 se spremeni:

(i) v prvem pododstavku se točki (a) in (b) nadomestita z naslednjim:

„(a) plačilnega instrumenta ni mogoče ponovno napolniti ali pa ima mesečno omejitev plačilnih transakcij v vrednosti največ 150 EUR, ki se lahko porabi le v tej državi članici;

(b) najvišji elektronsko shranjeni znesek ne presega 150 EUR;“;

(ii) drugi pododstavek se črta;

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Države članice zagotovijo, da se odstopanje iz odstavka 1 tega člena ne uporablja v primeru unovčenja gotovine ali dviga gotovine v denarni vrednosti elektronskega denarja, kadar unovčeni znesek presega 50 EUR, ali v primeru plačilnih transakcij na daljavo, kot so opredeljene v točki 6 člena 4 Direktive (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta (*), kadar plačani znesek presega 50 EUR na transakcijo.

(*) Direktiva (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o plačilnih storitvah na notranjem trgu, spremembah direktiv 2002/65/ES, 2009/110/ES ter 2013/36/EU in Uredbe (EU) št. 1093/2010 ter razveljavitvi Direktive 2007/64/ES (UL L 337, 23.12.2015, str. 35).“;

(c) doda se naslednji odstavek:

„3. Države članice zagotovijo, da kreditne institucije in finančne institucije, ki delujejo kot pridobitelji, sprejemajo le plačila, opravljena z anonimnimi predplačniškimi karticami, ki so izdane v tretjih državah, kadar te kartice izpolnjujejo zahteve, ki so enakovredne tistim, določenim v odstavkih 1 in 2.

Države članice se lahko odločijo, da na svojem ozemlju ne bodo sprejele plačil, opravljenih z anonimnimi predplačniškimi karticami.“;

(8) člen 13(1) se spremeni:

(a) točka (a) se nadomesti z naslednjim:

„(a) identifikacijo stranke in preverjanje identitete stranke na podlagi dokumentov, podatkov ali informacij, pridobljenih od zanesljivega in neodvisnega vira, vključno, kadar so na voljo, s sredstvi elektronske identifikacije, ustreznimi storitvami zaupanja, kot je opredeljeno v Uredbi (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta (*), ali s kakršnimi koli drugimi varnimi, daljinsko upravljanimi ali elektronskimi postopki za identifikacijo, ki jih urejajo, priznajo, odobrijo ali sprejmejo ustrezni nacionalni organi;

(*) Uredba (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES (UL L 257, 28.8.2014, str. 73).“;

(b) na koncu točke (b) se doda naslednji stavek:

„Kadar je ugotovljeno, da je dejanski lastnik na višjem vodstvenem položaju iz člena 3(6)(a)(ii), pooblaščen subjekt sprejme potrebne razumne ukrepe, da preverijo identiteto fizične osebe na višjem vodstvenem položaju in vodijo evidenco sprejetih ukrepov ter morebitnih težav, ki so se pojavile med postopkom preverjanja.“;

(9) člen 14 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se doda naslednji stavek:

„Ob začetku novega poslovnega odnosa z gospodarskim ali drugim pravnim subjektom, skladom ali pravno ureditvijo, ki je po strukturi ali funkcijah podobna skladom (v nadaljnjem besedilu: podobna pravna ureditev), za katero je treba na podlagi člena 30 ali 31 registrirati informacije o dejanskem lastništvu, pooblaščen subjekt zbira dokazila o registraciji ali izvlečke iz registra.“;

(b) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. Države članice zahtevajo, da pooblaščen subjekt ukrepe skrbnega preverjanja strank uporabljajo ne le za vse nove stranke, ampak v primernem času in z upoštevanjem tveganja tudi za obstoječe stranke, oziroma kadar pride do spremembe relevantnih okoliščin stranke ali kadar ima pooblaščen subjekt v zadevnem koledarskem letu zakonsko dolžnost stopiti v stik s stranko za namene pregleda morebitnih relevantnih informacij o dejanskem lastniku oziroma dejanskih lastnikih, ali če je pooblaščen subjekt imel to dolžnost v skladu z Direktivo Sveta 2011/16/EU (*).

(*) Direktiva Sveta 2011/16/EU z dne 15. februarja 2011 o upravnem sodelovanju na področju obdavčevanja in razveljavitvi Direktive 77/799/EGS (UL L 64, 11.3.2011, str. 1).“;

(10) člen 18 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„V primerih iz členov 18a do 24 in drugih primerih večjega tveganja, ki jih ugotovijo države članice ali pooblaščen subjekti, države članice od pooblaščenih subjektov zahtevajo, da za ustrezno obvladovanje in blažitev navedenih tveganj uporabljajo ukrepe okrepljenega skrbnega preverjanja strank.“;

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Države članice od pooblaščenih subjektov zahtevajo, da raziščejo, kolikor je to razumno mogoče, ozadje in namen vseh transakcij, ki izpolnjujejo vsaj enega od naslednjih pogojev:

- (i) so kompleksne transakcije;
- (ii) so nenavadno velike transakcije;
- (iii) se izvajajo v nenavadnem vzorcu;
- (iv) nimajo očitnega gospodarskega ali zakonitega namena.

Pooblaščen subjekti zlasti okrepijo stopnjo in naravo spremljanja poslovnega odnosa, da ugotovijo, ali so te transakcije ali dejavnosti videti sumljive.“;

(11) vstavi se naslednji člen:

„Člen 18a

1. Države članice v zvezi s poslovnimi odnosi ali transakcijami, ki vključujejo tretje države z visokim tveganjem, opredeljene na podlagi člena 9(2), od pooblaščenih subjektov zahtevajo, da izvajajo vsaj naslednje ukrepe okrepljenega skrbnega preverjanja strank:

- (a) pridobivanje dodatnih informacij o stranki in dejanskem lastniku oziroma dejanskih lastnikih;
- (b) pridobivanje dodatnih informacij o predvideni naravi poslovnega odnosa;
- (c) pridobivanje informacij o viru sredstev in viru premoženja stranke ter dejanskega lastnika oziroma dejanskih lastnikov;
- (d) pridobivanje informacij o razlogih za predvidene ali opravljene transakcije;
- (e) pridobivanje dovoljenja višjega vodstva za vzpostavitev ali nadaljevanje poslovnega odnosa;
- (f) izvajanje okrepljenega spremljanja poslovnega odnosa s povečanjem pogostosti in podaljšanjem časa nadzora ter opredeljevanje transakcijskih vzorcev, ki jih je potrebno nadalje preučiti.

Države članice od pooblaščenih subjektov lahko zahtevajo, da zagotovijo, kjer je to primerno, da se prvo plačilo opravi prek računa na ime stranke pri kreditni instituciji, ki je predmet standardov skrbnega preverjanja strank, ki niso manj zanesljivi kot tisti, določeni s to direktivo.

2. Poleg ukrepov, ki so določeni v odstavku 1 in so v skladu z mednarodnimi obveznostmi Unije, države članice od pooblaščenih subjektov zahtevajo, kjer je to primerno, da pri obravnavi oseb in pravnih subjektov, ki izvajajo transakcije, ki vključujejo tretje države z visokim tveganjem, opredeljene na podlagi člena 9(2), uporabijo enega ali več dodatnih blažilnih ukrepov. Te ukrepe sestavljajo en ali več od naslednjega:

- (a) uporaba dodatnih elementov okrepljenega skrbnega preverjanja;
- (b) uvedba okrepljenih ustreznih mehanizmov za poročanje ali sistematičnega poročanja o finančnih transakcijah;
- (c) omejitev poslovnih odnosov ali transakcij s fizičnimi osebami ali pravnimi subjekti iz tretjih držav z visokim tveganjem, opredeljenih na podlagi člena 9(2);

3. Poleg ukrepov iz odstavka 1 države članice v skladu z mednarodnimi obveznostmi Unije izvajajo, kjer je to primerno, za tretje države z visokim tveganjem, opredeljene na podlagi člena 9(2), enega ali več od naslednjih ukrepov:

- (a) zavračanje ustanovitve hčerinskih družb, podružnic ali predstavništev pooblaščenih subjektov iz zadevne države oziroma kakršno koli drugačno upoštevanje dejstva, da je zadevni pooblaščen subjekt iz države, ki nima ustreznih ureditev AML/CFT;
- (b) prepoved pooblaščenim subjektom, da ustanovijo podružnice ali predstavništva v zadevni državi, oziroma kakršno koli drugačno upoštevanje dejstva, da bi zadevne podružnice ali predstavništva obstajala v državi, ki nima ustreznih ureditev AML/CFT;
- (c) zahtevanje okrepljenega nadzorstvenega pregleda ali okrepljene zunanje revizije za podružnice in hčerinske družbe pooblaščenih subjektov, ki se nahajajo v zadevni državi;
- (d) zahtevanje okrepljene zunanje revizije za finančne skupine v zvezi s katero koli od njihovih podružnic in hčerinskih družb, ki se nahajajo v zadevni državi;
- (e) zahtevanje, da kreditne in finančne institucije pregledajo in spremenijo oziroma po potrebi prekinejo korespondenčne odnose z respondenčnimi institucijami v zadevni državi.

4. Pri sprejetju in izvajanju ukrepov iz odstavkov 2 in 3 in v zvezi s tveganji, ki jih predstavljajo posamezne tretje države, države članice po potrebi upoštevajo ustrezna vrednotenja, ocene ali poročila, ki jih pripravijo mednarodne organizacije in organi za določanje standardov s pristojnostmi na področju preprečevanja pranja denarja in boja proti financiranju terorizma.

5. Države članice Komisijo uradno obvestijo, preden sprejmejo ali pričnejo izvajati ukrepe, določene v odstavkih 2 in 3.;

(12) v členu 19 se uvodni del nadomesti z naslednjim:

„V zvezi s čezmejnimi korespondenčnimi odnosi, ki vsebujejo izvrševanje plačil z respondenčno institucijo iz tretje države, države članice poleg ukrepov skrbnega preverjanja strank, določenih v členu 13, od svojih kreditnih institucij in finančnih institucij zahtevajo, da na začetku novega poslovnega odnosa:“;

(13) vstavi se naslednji člen:

„Člen 20a

1. Vsaka država članica izda in posodablja seznam z natančno navedbo funkcij, ki so v skladu z nacionalnimi zakoni in drugimi predpisi kvalificirane kot pomembne javne funkcije za namene točke 9 člena 3. Države članice zaprosijo vsako mednarodno organizacijo, akreditirano na njihovem ozemlju, da izda in posodablja seznam pomembnih javnih funkcij v tej mednarodni organizaciji za namene točke 9 člena 3. Ti sezname se pošljejo Komisiji in se jih lahko objavi.

2. Komisija sestavi in posodablja seznam z natančno navedbo funkcij, ki so kvalificirane kot pomembne javne funkcije na ravni institucij in organov Unije. Ta seznam vključuje tudi vse funkcije, ki so lahko zaupane predstavnikom tretjih držav in mednarodnih organov, akreditiranih na ravni Unije.

3. Komisija na podlagi seznamov iz odstavkov 1 in 2 tega člena sestavi enoten seznam vseh pomembnih javnih funkcij za namene točke 9 člena 3. Ta enotni seznam se objavi.

4. Funkcije, vključene v seznam iz odstavka 3 tega člena, se obravnavajo v skladu s pogoji, določenimi v členu 41(2).“;

(14) v členu 27 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Države članice zagotovijo, da pooblaščen subjekt, h katerim se stranko napoti, sprejmejo ustrezne ukrepe za zagotovitev, da tretja oseba na zahtevo takoj zagotovi zadevne kopije identifikacijskih in potrditvenih podatkov, vključno, kadar so na voljo, prek sredstev elektronske identifikacije, zadevnih storitev zaupanja, kot je določeno v Uredbi (EU) št. 910/2014, ali z drugimi varnimi, daljinsko upravljanimi ali elektronskimi postopki za identifikacijo, ki jih urejajo, priznavajo, odobrijo ali sprejmejo ustrezni nacionalni organi.“;

(15) Člen 30 se spremeni:

(a) odstavek 1 se spremeni:

(i) prvi pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Države članice zagotovijo, da morajo gospodarski in drugi pravni subjekti, ustanovljeni na njihovem ozemlju, pridobiti ter imeti na voljo ustrezne, natančne in posodobljene informacije o svojem dejanskem lastništvu, vključno s podrobnostmi o deležih v lasti upravičencev. Države članice zagotovijo, da se kršitve tega člena kaznujejo z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi ukrepi ali sankcijami.“;

(ii) doda se naslednji pododstavek:

„Države članice zahtevajo, da dejanski lastniki gospodarskih ali drugih pravnih subjektov, vključno prek delnic, glasovalnih pravic, lastniškega deleža, prinosniških delnic ali drugačnega nadzora, tem subjektom zagotovijo vse potrebne informacije, da lahko gospodarski ali drug pravni subjekt izpolnjuje zahteve iz prvega pododstavka.“;

(b) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Države članice zahtevajo, da so informacije, shranjene v osrednjem registru iz odstavka 3, ustrezne, natančne in posodobljene, in v ta namen vzpostavijo ustrezne mehanizme. Taki mehanizmi vključujejo zahtevo, da morajo pooblaščen subjekti in, če je to primerno in kolikor ta zahteva ne ovira po nepotrebnem opravljanja njihovih funkcij, tudi pristojni organi poročajo o vseh neskladnostih, ki jih opazijo med informacijami o dejanskem lastništvu, ki so na voljo v osrednjih registrih, in informacijami o dejanskem lastništvu, ki jih imajo na voljo sami. V primeru sporočenih neskladnosti države članice zagotovijo, da se sprejmejo ustrezni ukrepi, da se pravočasno odpravijo neskladnosti in, če je to ustrezno, da se v osrednji register do takrat vključi posebna opomba.“;

(c) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. Države članice zagotovijo, da imajo do informacij o dejanskem lastništvu vedno dostop:

(a) pristojni organi in FIU, brez kakršnih koli omejitev;

(b) pooblaščen subjekti, in sicer v okviru skrbnega preverjanja strank v skladu s poglavjem II;

(c) vsi člani širše javnosti.

Osebam iz točke (c) se dovoli dostop vsaj do imena, meseca in leta rojstva, države prebivališča in državljanstva dejanskega lastnika, kakor tudi do vrste in obsega deleža v lasti dejanskega lastnika.

Države članice lahko pod pogoji, ki se določijo v nacionalnem pravu, zagotavljajo dostop do dodatnih informacij, ki omogočajo identifikacijo dejanskega lastnika. Te dodatne informacije vključujejo vsaj datum rojstva ali kontaktne podatke, v skladu s pravili o varstvu podatkov.“;

(d) vstavi se naslednji odstavek:

„5a. Države članice se lahko odločijo, da omogočijo dostop do informacij, shranjenih v svojih nacionalnih registrih iz odstavka 3, pod pogojem, da se opravi spletna prijava in plačilo pristojbine, ki ne presega administrativnih stroškov omogočanja dostopa do teh informacij, vključno s stroški vzdrževanja in razvoja registra.“;

(e) odstavek 6 se nadomesti z naslednjim:

„6. Države članice zagotovijo, da imajo pristojni organi in FIU pravočasen in neomejen dostop do vseh informacij, shranjenih v osrednjem registru iz odstavka 3, ne da bi se ob tem obvestil zadevni subjekt. Države članice omogočajo tudi pravočasen dostop pooblaščenim subjektom, kadar sprejemajo ukrepe skrbnega preverjanja strank v skladu s poglavjem II.

Pristojni organi, ki se jim omogoči dostop do osrednjega registra iz odstavka 3, so tisti javni organi, ki imajo določene odgovornosti za boj proti pranju denarja ali financiranju terorizma, kot tudi davčni organi, nadzorniki pooblaščenih subjektov in organi, ki opravljajo funkcijo preiskovanja ali pregona pranja denarja, povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma, iskanja in zasega ali zamrznitve in zaplembe sredstev, pridobljenih s kaznivimi dejanji.“;

(f) odstavek 7 se nadomesti z naslednjim:

„7. Države članice zagotovijo, da lahko pristojni organi in FIU pristojnim organom in FIU v drugih državah članicah pravočasno in brezplačno zagotovijo informacije iz odstavkov 1 in 3.“;

(g) odstavka 9 in 10 se nadomestita z naslednjim:

„9. Države članice lahko določijo izvzetje glede dostopa iz točk (b) in (c) prvega pododstavka odstavka 5 do vseh ali nekaterih informacij o dejanskem lastništvu, in sicer za vsak primer posebej ter v izjemnih okoliščinah, določenih v nacionalnem pravu, kadar bi takšen dostop dejanskega lastnika izpostavil nesorazmernemu tveganju prevare, ugrabitve, izsiljevanja, prisiljenja, nadlegovanja, nasilja ali ustrahovanja ali kadar je dejanski lastnik mladoleten oziroma kako drugače poslovno nesposoben. Države članice zagotovijo, da se taka izvzetja odobrijo na podlagi podrobne ocene izjemne narave teh okoliščin. Zagotovita se pravici do upravnega pregleda odločitve o izvzetju in do učinkovitega pravnega varstva. Država članica, ki je odobrila izvzetje, objavi letne statistične podatke o številu odobrenih izvzetij in navedenih razlogih ter o teh podatkih poroča Komisiji.

Izvzetja, odobrena v skladu s prvim pododstavkom tega odstavka, se ne uporabljajo za kreditne institucije in finančne institucije ali za pooblaščne subjekte iz točke 3(b) člena 2(1), ki so javni uslužbenci.

10. Države članice zagotovijo, da so osrednji registri iz odstavka 3 tega člena povezani prek evropske osrednje platforme, vzpostavljene s členom 22(1) Direktive (EU) 2017/1132 Evropskega parlamenta in Sveta (*). Povezanost osrednjih registrov držav članic s platformo se vzpostavi v skladu s tehničnimi specifikacijami in postopki, določenimi z izvedbenimi akti, ki jih sprejme Komisija v skladu s členom 24 Direktive (EU) 2017/1132 in členom 31a te direktive.

Države članice zagotovijo, da so v skladu z njihovimi nacionalnimi predpisi, ki urejajo izvajanje odstavkov 5, 5a in 6 tega člena, informacije iz odstavka 1 tega člena na voljo prek sistema povezovanja registrov, vzpostavljenega v skladu s členom 22(1) Direktive (EU) 2017/1132.

Informacije iz odstavka 1 so na voljo prek nacionalnih registrov in sistema povezovanja registrov najmanj pet let in največ deset let po tem, ko se gospodarski ali drugi pravni subjekt izbriše iz registra. Za izvajanje različnih vrst dostopa v skladu s tem členom države članice sodelujejo med seboj in s Komisijo.

(*) Direktiva (EU) 2017/1132 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2017 o določenih vidikih prava družb (UL L 169, 30.6.2017, str. 46).“;

(16) člen 31 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice zagotovijo, da se ta člen uporablja za sklade in druge vrste pravnih ureditev, kot so med drugim družbe za fiduciarne posle, nekatere vrste družb Treuhand ali fideicomiso, kadar imajo take ureditve strukturo ali funkcije, ki so podobne skladom. Države članice opredelijo značilnosti, na podlagi katerih se določi, kdaj imajo pravne ureditve strukturo ali funkcije, ki so podobne skladom, v zvezi s temi pravnimi ureditvami, ki jih ureja njihovo pravo.

Vsaka država članica zahteva, da skrbniki vsakega ekspresnega sklada, ki se upravlja v tej državi članici, pridobijo in imajo na voljo ustrezne, natančne in posodobljene informacije o dejanskem lastništvu sklada. Te informacije vključujejo identiteto:

(a) ustanovitelja oziroma ustanoviteljev;

- (b) skrbnika oziroma skrbnikov;
- (c) morebitnega zaščitnika oziroma zaščitnikov;
- (d) upravičencev ali razreda upravičencev;
- (e) vsake druge fizične osebe, ki izvršuje dejanski nadzor nad skladom.

Države članice zagotovijo, da se kršitve tega člena kaznujejo z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi ukrepi ali sankcijami.“;

- (b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Države članice zagotovijo, da skrbniki ali osebe z enakovrednim položajem v podobnih pravnih ureditvah, kot je navedeno v odstavku 1 tega člena, pooblaščenim subjektom razkrijejo svoj status in jim pravočasno zagotovijo informacije iz odstavka 1 tega člena, kadar kot skrbnik ali oseba z enakovrednim položajem v podobni pravni ureditvi vzpostavijo poslovni odnos ali izvedejo občasno transakcijo nad mejnimi vrednostmi iz točk (b), (c) in (d) člena 11.“;

- (c) vstavi se naslednji odstavek:

„3a. Države članice zahtevajo, da se informacije o dejanskem lastništvu ekspresnih skladov in podobnih pravnih ureditev iz odstavka 1 hranijo v osrednjem registru dejanskih lastnikov, ki ga vzpostavi država članica, v kateri ima skrbnik sklada ali oseba z enakovrednim položajem v podobni pravni ureditvi sedež ali v kateri prebiva.

Kadar je kraj sedeža ali prebivališča skrbnika sklada ali osebe z enakovrednim položajem v podobni pravni ureditvi zunaj Unije, se informacije iz odstavka 1 hranijo v osrednjem registru, ki ga vzpostavi država članica, v kateri skrbnik sklada ali oseba z enakovrednim položajem v podobni pravni ureditvi vzpostavi poslovni odnos ali pridobi nepremičnino v imenu sklada ali podobne pravne ureditve.

Kadar imajo skrbniki sklada ali osebe z enakovrednimi položaji v podobni pravni ureditvi sedež oziroma prebivajo v različnih državah članicah, ali kadar skrbnik sklada ali oseba z enakovrednim položajem v podobni pravni ureditvi vzpostavi več poslovnih odnosov v imenu sklada ali podobne pravne ureditve v različnih državah članicah, se lahko dokazilo o registraciji ali izvleček informacij o dejanskem lastništvu, shranjenih v registru, ki ga vodi ena država članica, šteje za dovolj, da velja obveznost registracije za izpolnjeno.“;

- (d) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Države članice zagotovijo, da imajo do informacij o dejanskem lastništvu sklada ali podobne pravne ureditve vedno dostop:

- (a) pristojni organi in FIU, brez vsake omejitve;
- (b) pooblaščen subjekti v okviru skrbnega preverjanja strank v skladu s poglavjem II;
- (c) vsaka fizična ali pravna oseba, ki lahko izkaže upravičen interes;
- (d) vsaka fizična ali pravna oseba, ki vloži pisni zahtevek v zvezi s skladom ali podobno pravno ureditvijo, ki ima ali je lastnik nadzornega deleža v katerem koli gospodarskem ali drugem pravnem subjektu, razen tistih iz člena 30(1), prek neposrednega ali posrednega lastništva, vključno v obliki prinosniških delnic ali prek drugačnega nadzora.

Informacije, dostopne fizičnim in pravnim osebam iz točk (c) in (d) prvega pododstavka, vsebujejo ime, mesec in leto rojstva, državo prebivališča in državljanstvo dejanskega lastnika kakor tudi vrsto in obseg deleža v lasti upravičenca.

Države članice lahko pod pogoji, ki se določijo v nacionalnem pravu, zagotavljajo dostop do dodatnih informacij, ki omogočajo identifikacijo dejanskega lastnika. Te dodatne informacije vključujejo vsaj datum rojstva ali kontaktne podatke, v skladu s pravili o varstvu podatkov. Države članice lahko dovolijo širši dostop do informacij, shranjenih v registru, v skladu s svojim nacionalnim pravom.

Pristojni organi, ki se jim omogoči dostop do osrednjega registra iz odstavka 3, so javni organi, ki imajo določene odgovornosti za boj proti pranju denarja ali financiranju terorizma, kot tudi davčni organi, nadzorniki pooblaščenih subjektov in organi, ki opravljajo funkcijo preiskovanja in pregona pranja denarja, povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma, iskanja in zasega ali zamrznitve in zaplembe sredstev, pridobljenih s kaznivimi dejanji.“;

(e) vstavi se naslednji odstavek:

„4a. Države članice se lahko odločijo, da omogočijo dostop do informacij, shranjenih v svojih nacionalnih registrih iz odstavka 3, pod pogojem, da se opravi spletna prijava in plačilo pristojbine, ki ne presega administrativnih stroškov omogočanja dostopa do teh informacij, vključno s stroški vzdrževanja in razvoja registra.“;

(f) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. Države članice zahtevajo, da so informacije, shranjene v osrednjem registru iz odstavka 3a, ustrezne, natančne in posodobljene, in v ta namen vzpostavijo ustrezne mehanizme. Taki mehanizmi vključujejo zahtevo, da morajo pooblaščen subjekti in, če je to primerno in kolikor ta zahteva ne ovira po nepotrebnem opravljanja njihovih nalog, tudi pristojni organi poročajo o vseh neskladnostih, ki jih opazijo med informacijami o dejanskem lastništvu, ki so na voljo v osrednjih registrih, in informacijami o dejanskem lastništvu, ki jih imajo na voljo sami. V primeru sporočenih neskladnosti države članice zagotovijo, da se sprejmejo ustrezni ukrepi, da se pravočasno odpravijo neskladnosti in, če je to ustrezno, da se v osrednji register do takrat vključi posebna opomba.“;

(g) odstavek 7 se nadomesti z naslednjim:

„7. Države članice zagotovijo, da lahko pristojni organi in FIU pristojnim organom in FIU v drugih državah članicah pravočasno in brezplačno zagotovijo informacije iz odstavkov 1 in 3.“;

(h) vstavi se naslednji odstavek:

„7a. Države članice lahko določijo izvzetje glede dostopa iz točk (b), (c) in (d) prvega pododstavka odstavka 4 do vseh ali nekaterih informacij o dejanskem lastništvu, in sicer za vsak primer posebej ter v izjemnih okoliščinah, določenih v nacionalnem pravu, kadar bi takšen dostop dejanskega lastnika izpostavil nesorazmernemu tveganju prevare, ugrabitve, izsiljevanja, prisiljenja, nadlegovanja, nasilja ali ustrahovanja oziroma kadar je dejanski lastnik mladoleten oziroma kako drugače poslovno nesposoben. Države članice zagotovijo, da se ta izvzetja odobrijo le na podlagi podrobne ocene izjemne narave okoliščin. Zagotovita se pravici do upravnega pregleda odločitve o izvzetju in do učinkovitega pravnega varstva. Država članica, ki je odobrila izvzetje, objavi letne statistične podatke o številu odobrenih izvzetij in navedenih razlogih ter o teh podatkih poroča Komisiji.

Izvzetja, odobrena v skladu s prvim pododstavkom, se ne uporabljajo za kreditne institucije in finančne institucije ter za pooblaščen subjekte iz točke 3(b) člena 2(1), ki so javni uslužbenci.

Kadar se država članica odloči za izvzetje v skladu s prvim pododstavkom, pri tem pristojnim organom in FIU ne omejuje dostopa do informacij.“;

(i) odstavek 8 se črta;

(j) odstavek 9 se nadomesti z naslednjim:

„9. Države članice zagotovijo, da so osrednji registri iz odstavka 3a tega člena povezani prek evropske osrednje platforme, vzpostavljene s členom 22(1) Direktive (EU) 2017/1132. Povezanost osrednjih registrov držav članic s platformo se vzpostavi v skladu s tehničnimi specifikacijami in postopki, opredeljenimi z izvedbenimi akti, ki jih je Komisija sprejela v skladu s členom 24 Direktive (EU) 2017/1132 in členom 31a te direktive.

Države članice zagotovijo, da so v skladu z njihovimi nacionalnimi predpisi, ki urejajo izvajanje odstavkov 4 in 5 tega člena, informacije iz odstavka 1 tega člena na voljo prek sistema povezovanja registrov, vzpostavljenega s členom 22(2) Direktive (EU) 2017/1132.

Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da so prek njihovih nacionalnih registrov in sistema povezovanja registrov, na voljo le informacije iz odstavka 1, ki so posodobljene ter zadevajo resnično dejansko lastništvo, ter da bo dostop do teh informacij v skladu s pravili o varstvu podatkov.

Informacije iz odstavka 1 ostanejo dostopne prek nacionalnih registrov in sistema povezovanja registrov najmanj pet let in največ deset let po tem, ko prenehajo obstajati razlogi za registracijo informacij o dejanskem lastništvu iz odstavka 3a. Za izvajanje različnih vrst dostopa v skladu z odstavkoma 4 in 4a države članice sodelujejo s Komisijo.“;

(k) doda se naslednji odstavek:

„10. Države članice do 10. julija 2019 Komisijo uradno obvestijo o kategorijah, opisu značilnosti in imenih skladov in podobnih pravnih ureditev iz odstavka 1, kjer je to primerno, pa tudi o njihovi pravni podlagi. Komisija do 10. septembra 2019 v *Uradnem listu Evropske unije* objavi konsolidirani seznam takšnih skladov in podobnih pravnih ureditev.

Komisija do 26. junija 2020 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo z oceno, ali so bili vsi skladi in podobne pravne ureditve iz odstavka 1, ki jih ureja pravo držav članic, ustrezno opredeljeni in ali zanje veljajo obveznosti, kot so določene v tej direktivi. Kadar je to primerno, Komisija na podlagi ugotovitev iz tega poročila ustrezno ukrepa.“;

(17) vstavi se naslednji člen:

„Člen 31a

Izvedbeni akti

Po potrebi Komisija poleg izvedbenih aktov, ki jih sprejme v skladu s členom 24 Direktive (EU) 2017/1132 in v skladu s področjem uporabe členov 30 in 31 te direktive, z izvedbenimi akti sprejme tehnične specifikacije in postopke, potrebne za povezanost osrednjih registrov držav članic, kot je navedeno v členu 30(10) in členu 31(9), glede:

- (a) tehničnih specifikacij, v katerih se opredelijo tehnični podatki, ki jih platforma potrebuje za izvajanje svojih nalog, ter načini shranjevanja, uporabe in varstva takšnih podatkov;
- (b) skupnih meril, v skladu s katerimi so informacije o dejanskem lastništvu na voljo prek sistema povezovanja registrov, odvisno od ravni dostopa, ki ga odobrijo države članice;
- (c) tehničnih podrobnosti o tem, kako je treba dati na voljo informacije o dejanskih lastnikih;
- (d) tehničnih pogojev glede razpoložljivosti storitev, ki jih omogoča sistem povezovanja registrov;
- (e) tehničnih načinov, kako naj se izvajajo različne vrste dostopa do informacij o dejanskem lastništvu na podlagi člena 30(5) in člena 31(4);
- (f) načinov plačila, kadar je za dostop do informacij o dejanskem lastništvu treba plačati pristojbino v skladu s členom 30(5a) in členom 31(4a), ob upoštevanju razpoložljivih možnosti plačila, kot so plačilne transakcije na daljavo.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 64a(2).

Komisija si v svojih izvedbenih aktih prizadeva za ponovno uporabo preizkušene tehnologije in obstoječih praks. Komisija zagotovi, da sistemi, ki jih je treba razviti, ne povzročijo več stroškov, kot je nujno potrebno za izvajanje te direktive. Za izvedbene akte Komisije sta značilni preglednost ter izmenjava izkušenj in informacij med Komisijo in državami članicami.“;

(18) v členu 32 se doda se naslednji odstavek:

„9. Brez poseganja v člen 34(2) je v okviru svojih funkcij vsaka FIU zmožna od katerega koli pooblaščenega subjekta zahtevati, pridobiti in uporabiti informacije za namene, določene v odstavku 1 tega člena, četudi ni bilo predhodno predloženo sporočilo na podlagi člena 33(1)(a) ali člena 34(1).“;

(19) vstavi se naslednji člen:

„Člen 32a

1. Države članice uvedejo centralizirane avtomatizirane mehanizme, kot so osrednji registri ali osrednji elektronski sistemi za pridobivanje podatkov, ki omogočajo pravočasno identifikacijo katere koli fizične ali pravne osebe, ki ima ali obvladuje plačilne račune, bančne račune, identificirane s številko IBAN, kot je opredeljeno v Uredbi (EU) št. 260/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (*), in sefe pri kreditni ustanovi na njihovem ozemlju. Države članice Komisijo uradno obvestijo o značilnostih teh nacionalnih mehanizmov.

2. Države članice zagotovijo, da so informacije, shranjene v centraliziranih mehanizmi iz odstavka 1 tega člena, nemudoma in nefiltrirano neposredno dostopne nacionalnim FIU. Informacije so dostopne tudi pristojnim nacionalnim organom za izpolnjevanje njihovih obveznosti iz te direktive. Države članice zagotovijo, da je v skladu s členom 53 vsaka FIU zmožna vsaki drugi FIU pravočasno zagotoviti informacije, shranjene v centraliziranih mehanizmi iz odstavka 1 tega člena.

3. Naslednje informacije so dostopne in jih je možno poiskati prek centraliziranih mehanizmov iz odstavka 1:

— za *stranko-imetnika računa in katero koli osebo, ki deluje v imenu stranke*: ime in bodisi drugi identifikacijski podatki, ki jih zahtevajo nacionalne določbe, s katerimi se prenese točko (a) člena 13(1), bodisi edinstvena identifikacijska številka;

— za *dejanskega lastnika stranke-imetnika računa*: ime in bodisi drugi identifikacijski podatki, ki jih zahtevajo nacionalne določbe, s katerimi se prenese točko (b) člena 13(1), bodisi edinstvena identifikacijska številka;

— za *bančni ali plačilni račun*: številka IBAN ter datum odprtja in zaprtja računa;

— za *sef*: ime najemnika in bodisi drugi identifikacijski podatki, ki jih zahtevajo bodisi nacionalne določbe, s katerimi se prenese člen 13(1), bodisi edinstvena identifikacijska številka, ter trajanje najema.

4. Države članice lahko tudi za druge informacije, za katere se šteje, da jih FIU in pristojni organi nujno potrebujejo za izpolnjevanje svojih obveznosti v skladu s to direktivo, zahtevajo, da so dostopne in da jih je možno poiskati prek centraliziranih mehanizmov.

5. Komisija do 26. junija 2020 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o oceni pogojev ter tehničnih specifikacij in postopkov za zagotavljanje varnega in učinkovitega povezovanja centraliziranih avtomatiziranih mehanizmov. Kadar je primerno, to poročilo spremlja zakonodajni predlog.

(*) Uredba (EU) št. 260/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2012 o uvajanju tehničnih in poslovnih zahtev za kreditne prenose in direktne bremenitve v eurih in o spremembi Uredbe (ES) št. 924/2009 (UL L 94, 30.3.2012, str. 22).“;

(20) vstavi se naslednji člen:

„Člen 32b

1. Države članice omogočijo FIU in pristojnim organom dostop do informacij, ki omogočajo pravočasno identifikacijo katere koli fizične ali pravne osebe, ki je lastnica nepremičnine, vključno prek registrov ali elektronskih sistemov za pridobivanje podatkov, kadar so ti registri ali sistemi na voljo.

2. Komisija do 31. decembra 2020 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem oceni potrebo in sorazmernost glede harmonizacije informacij v registrih, pa tudi potrebo po povezanosti teh registrov. Kadar je primerno, to poročilo spremlja zakonodajni predlog.“;

(21) v členu 33(1) se točka (b) nadomesti z naslednjim:

„(b) FIU na njeno zahtevo neposredno posreduje vse potrebne informacije.“;

(22) v členu 34 se doda naslednji odstavek:

„3. Samoregulativni organi, ki jih določijo države članice, objavijo letno poročilo, ki vsebuje informacije o:

(a) ukrepih, sprejetih v skladu s členi 58, 59 in 60;

(b) številu prejetih poročil o kršitvah iz člena 61, kadar je to primerno;

(c) številu poročil, ki jih je prejel samoregulativni organ iz odstavka 1, in številu poročil, ki jih je samoregulativni organ posredoval FIU, kadar je to primerno;

(d) kadar je to primerno, številu in opisu ukrepov, izvedenih v skladu s členoma 47 in 48 za preverjanje, ali pooblaščen subjekt izpolnjuje svoje obveznosti iz:

(i) členov 10 do 24 (skrbno preverjanje strank);

(ii) členov 33, 34 in 35 (poročanje o sumljivih transakcijah);

(iii) člena 40 (vodenje evidenc) in

(iv) členov 45 in 46 (notranji nadzor).“;

(23) člen 38 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 38

1. Države članice zagotovijo, da se posamezniki, vključno z zaposlenimi pri pooblaščenem subjektu in njegovimi predstavniki, ki o sumu pranja denarja ali financiranju terorizma poročajo interno ali neposredno FIU, pravno zaščitijo pred izpostavljenostjo grožnjam, povračilnim ukrepom ali drugim sovražnim dejanjem, zlasti pa pred negativnimi ali diskriminatornimi ukrepi na delovnem mestu.

2. Države članice zagotovijo, da lahko posamezniki, ki so izpostavljeni grožnjam, povračilnim ukrepom, sovražnim dejanjem ali negativnim ali diskriminatornim ukrepom na delovnem mestu, ker so o sumu pranja denarja ali financiranju terorizma poročali interno ali neposredno FIU, varno vložijo pritožbo pri ustreznih pristojnih organih. Brez poseganja v zaupnost informacij, ki jih pridobi FIU, države članice tudi zagotovijo, da imajo taki posamezniki pravico do učinkovitega pravnega sredstva za zaščito svojih pravic na podlagi tega odstavka.“;

(24) v členu 39 se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:

„3. Prepoved iz odstavka 1 tega člena ne preprečuje razkritja med kreditnimi institucijami in finančnimi institucijami iz držav članic pod pogojem, da pripadajo isti skupini, ali med temi institucijami in njihovimi podružnicami in hčerinskimi družbami v večinski lasti s sedežem v tretjih državah pod pogojem, da te podružnice in hčerinske družbe v večinski lasti v celoti spoštujejo politike in postopke na ravni skupine, vključno s postopki za izmenjavo informacij v okviru skupine v skladu s členom 45, ter da politike in postopki na ravni skupine izpolnjujejo zahteve iz te direktive.“;

(25) v členu 40 se odstavek 1 spremeni:

(a) točka (a) se nadomesti z naslednjim:

„(a) pri skrbnem preverjanju strank kopije dokumentov in informacije, ki so potrebne za izpolnjevanje zahtev skrbnega preverjanja strank, določenih v poglavju II, vključno z, kadar so na voljo, informacijami, pridobljenimi prek sredstev elektronske identifikacije, zadevnih storitev zaupanja, kot je določeno v Uredbi (EU) št. 910/2014, ali z drugimi varnimi, daljinsko upravljanimi ali elektronskimi postopki za identifikacijo, ki jih urejajo, priznavajo, odobrijo ali sprejmejo ustrezni nacionalni organi, in sicer pet let po zaključku poslovnega odnosa s stranko ali po datumu izvedbe občasne transakcije.“;

(b) doda se naslednji pododstavek:

„Obdobje hrambe iz tega odstavka, vključno z obdobjem nadaljnje hrambe, ki ne presega petih dodatnih let, prav tako velja za podatke, dostopne prek centraliziranih mehanizmov iz člena 32a.“;

(26) člen 43 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 43

Obdelava osebnih podatkov na podlagi te direktive za namene preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma iz člena 1 se šteje za zadevo v javnem interesu v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta (*).

(*) Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).“;

(27) člen 44 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 44

1. Države članice za namene prispevanja k pripravi ocene tveganja na podlagi člena 7 zagotovijo, da so z zbiranjem celovitih statističnih podatkov o zadevah, pomembnih za učinkovitost njihovih sistemov boja proti pranju denarja ali financiranju terorizma, sposobne preverjati učinkovitost teh sistemov.

2. Statistični podatki iz odstavka 1 vključujejo:

- (a) podatke o velikosti in pomembnosti različnih sektorjev, ki spadajo na področje uporabe te direktive, vključno s številom fizičnih oseb in subjektov ter gospodarsko pomembnostjo posameznega sektorja;
- (b) podatke o poročevalnih, preiskovalnih in sodnih fazah nacionalne ureditve AML/CFT, vključno s številom poročil o sumljivih transakcijah, posredovanih FIU, nadaljnjim ukrepanjem na podlagi teh poročil ter vsako leto podatki o številu preiskovanih primerov, številu preganjanih oseb, številu oseb, obsojenih kaznivega dejanja pranja denarja ali kaznivega dejanja financiranja terorizma, vrsti predhodnega kaznivega dejanja, kadar je takšna informacija na voljo, in vrednosti zamrznjenega, zaseženega ali odvzetega premoženja v eurih;
- (c) če so na voljo, podatke z navedbo števila in odstotka poročil, na podlagi katerih je bila uvedena nadaljnja preiskava, pri čemer se pooblaščenim subjektom pripravi letno poročilo, v katerem se podrobno opiše uporabnost in nadaljnje ukrepanje na podlagi poročil, ki so jih pripravili;
- (d) podatke v zvezi s številom čezmejnih zahtev po informacijah, ki jih je podala, prejela, zavrnila in nanje deloma ali v celoti odgovorila FIU, razčlenjene po državi nasprotni stranke;
- (e) človeške vire, dodeljene pristojnim organom, odgovornim za nadzor AML/CFT, ter človeške vire, dodeljene FIU za izpolnjevanje nalog, določenih v členu 32;
- (f) število nadzornih ukrepov na kraju samem in na daljavo, število ugotovljenih kršitev na podlagi nadzornih ukrepov in sankcije/upravne ukrepe, ki so jih uporabili nadzorni organi.

3. Države članice zagotovijo, da je vsako leto objavljen konsolidiran pregled njihovih statističnih podatkov.

4. Države članice vsako leto Komisiji posredujejo statistične podatke iz odstavka 2. Komisija objavi letno poročilo s povzetkom in razlago statističnih podatkov iz odstavka 2, ki je na voljo na spletnem mestu Komisije.“;

(28) v členu 45 se odstavek 4 nadomesti z naslednjim:

„4. Države članice in evropski nadzorni organi se medsebojno obveščajo o primerih, v katerih pravo tretje države ne dovoljuje izvajanja politik in postopkov, zahtevanih na podlagi odstavka 1. V takšnih primerih se lahko usklajeno ukrepa, da se doseže rešitev. Pri ocenjevanju, katere tretje države ne dovoljujejo izvajanja politik in postopkov, zahtevanih na podlagi odstavka 1, države članice in evropski nadzorni organi upoštevajo morebitne pravne omejitve, ki bi lahko ovirale pravilno izvajanje teh politik in postopkov, vključno s tajnostjo, varstvom podatkov in drugimi ovirami, ki omejujejo izmenjavo informacij, ki bi lahko bile pomembne za ta namen.“;

(29) v členu 47 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice zagotovijo, da so ponudniki storitev menjav med virtualnimi in fiat valutami ter ponudniki skrbniških denarnic registrirani, da menjalnice, družbe, ki unovčujejo čeke, ter izvajalci storitev za sklade ali družbe pridobijo licenco ali so registrirani ter da so regulirani tudi ponudniki storitev iger na srečo.“;

(30) člen 48 se spremeni:

(a) vstavi se naslednji odstavek:

„1a. Da bi olajšali in spodbudili učinkovito sodelovanje in zlasti izmenjavo informacij, države članice sporočijo Komisiji seznam pristojnih organov pooblaščenih subjektov, navedenih v členu 2(1), vključno z njihovimi kontaktnimi podatki. Države članice zagotovijo, da so informacije, predložene Komisiji, vedno posodobljene.“

Komisija objavi register teh organov in njihove kontaktne podatke na svojem spletnem mestu. Organi iz registra v okviru svojih pristojnosti delujejo kot kontaktne točke za ekvivalentne pristojne organe drugih držav članic. Finančni nadzorni organi držav članic so kontaktne točke za evropske nadzorne organe.

Da se zagotovi ustrezno izvrševanje te direktive, države članice zahtevajo, da se nad vsemi pooblaščenimi subjekti izvaja ustrezen nadzor, vključno s pristojnostjo za izvajanje nadzora na kraju samem in na daljavo ter sprejemejo ustrezne in sorazmerne upravne ukrepe za odpravo morebitnih kršitev.“;

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Države članice zagotovijo, da imajo pristojni organi ustrezna pooblastila, vključno s pristojnostjo, da zahtevajo vse informacije, pomembne za spremljanje skladnosti s predpisi, in izvajajo preglede, ter imajo ustrezne finančne, človeške in tehnične vire za opravljanje svojih nalog. Države članice zagotovijo, da ima osebje teh organov visoko integriteto in da je ustrezno usposobljeno ter da ohranja visoko raven poklicnih standardov, vključno s standardi zaupnosti, varstva podatkov ter obravnavanja nasprotij interesov.“;

(c) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Države članice zagotovijo, da pristojni organi države članice, v kateri pooblaščen subjekt upravlja podjetje, nadzorujejo, da ta podjetje spoštuje nacionalne določbe navedene države članice, ki prenašajo to direktivo.“

V primeru kreditnih in finančnih institucij, ki so del skupine, države članice zagotovijo, da organi države članice, v kateri ima sedež nadrejeno podjetje, za namene iz prvega pododstavka sodelujejo s pristojnimi organi držav članic, kjer imajo sedež podjetja, ki so del skupine.

Nadzor iz prvega pododstavka tega pododstavka lahko v primeru podjetij iz člena 45(9) vključuje sprejetje ustreznih in sorazmernih ukrepov za obravnavanje resnih pomanjkljivosti, ki jih je treba takoj odpraviti. Ti ukrepi so začasni in prenehajo, ko se ugotovljene pomanjkljivosti odpravijo, vključno s pomočjo pristojnih organov matične države članice pooblaščenega subjekta ali v sodelovanju z njimi, v skladu s členom 45(2).“;

(d) v odstavku 5 se doda naslednji pododstavek:

„V primeru kreditnih in finančnih institucij, ki so del skupine, države članice zagotovijo, da pristojni organi države članice, v kateri ima sedež nadrejeno podjetje, nadzirajo učinkovito izvajanje politik in postopkov na ravni skupine iz člena 45(1). V ta namen države članice zagotovijo, da pristojni organi države članice, v kateri imajo sedež kreditne in finančne institucije, ki so del skupine, sodelujejo s pristojnimi organi države članice, v kateri ima sedež nadrejeno podjetje.“;

(31) člen 49 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 49

Države članice zagotovijo, da imajo oblikovalci politike, FIU, nadzorni organi in drugi pristojni organi, ki sodelujejo pri AML/CFT, ter davčni organi in organi kazenskega pregona, ko delujejo v okviru področja uporabe te direktive, učinkovite mehanizme, ki jim omogočajo sodelovanje in usklajevanje na domači ravni glede razvoja in izvajanja politik in dejavnosti za boj proti pranju denarja in financiranju terorizma, tudi zaradi izpolnjevanja obveznosti iz člena 7.“;

(32) v oddelku 3 poglavja VI se vstavi naslednji pododdelek:

„Pododdelek IIa

Sodelovanje med pristojnimi organi držav članic

Člen 50a

Države članice ne prepovedo ali uvedejo nerazumnih ali neupravičeno omejujočih pogojev za izmenjavo informacij ali pomoč med pristojnimi organi za namene te direktive. Države članice zlasti zagotovijo, da pristojni organi ne zavračajo prošenj za pomoč na podlagi dejstva, da:

- (a) se prošnja nanaša tudi na davčne zadeve;
- (b) nacionalno pravo od pooblaščenih subjektov zahteva varovanje tajnosti ali zaupnosti, razen v tistih primerih, kadar so zadevne iskane informacije zaščitene s poklicno tajnostjo ali zaupnostjo, kot je opisano v členu 34(2);
- (c) v zaproseni državi članici poteka poizvedovanje, preiskava ali postopek, razen če bi pomoč ovirala to poizvedovanje, preiskavo ali postopek;
- (d) je narava ali status ekvivalentnega pristojnega organa, ki vlaga prošnjo, drugačna od narave ali statusa zaprosenega pristojnega organa.“;

(33) člen 53 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice zagotovijo, da si FIU na lastno pobudo ali na zahtevo izmenjujejo vse informacije, ki bi lahko bile pomembne za obdelavo ali analizo informacij s strani FIU, povezanih s pranjem denarja ali financiranjem terorizma in fizično ali pravno osebo, ki sodeluje pri takšnih transakcijah, ne glede na vrsto povezanih predhodnih dejanj in tudi če vrsta povezanih predhodnih kaznivih dejanj v trenutku izmenjave ni opredeljena.“;

(b) v drugem pododstavku odstavka 2 se drugi stavek nadomesti z naslednjim:

„Ta FIU pridobi informacije v skladu s členom 33(1) in nemudoma posreduje odgovore.“;

(34) v členu 54 se doda naslednji pododstavek:

„Države članice zagotovijo, da FIU imenujejo vsaj eno kontaktno osebo ali točko, ki bo pristojna za prejemanje zahtev po informacijah FIU iz drugih držav članic“;

(35) v členu 55 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Države članice zagotovijo, da FIU, ki prejme zahtevo za predhodno soglasje za posredovanje informacij, to soglasje pristojnim organom izda hitro in v čim večjem obsegu, ne glede na vrsto povezanega predhodnega kaznivega dejanja. Zaprošena FIU svojega soglasja za takšno posredovanje ne zavrne, razen če je to zunaj področja

uporabe njenih določb AML/CFT ali bi to lahko vodilo do oviranja preiskave ali bi bilo kako drugače v nasprotju s temeljnimi načeli nacionalnega prava te države članice. Vsaka takšna zavrnitev izdaje soglasja se ustrezno pojasni. Te izjeme se opredelijo tako, da se preprečijo zlorabe in neupravičeno omejevanje posredovanja informacij pristojnim organom.“;

(36) člen 57 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 57

Razlike pri opredelitvah nacionalnega prava pojma predhodnih kaznivih dejanj iz točke 4 člena 3 ne ovirajo sposobnosti FIU, da zagotovijo pomoč drugi FIU, in ne omejujejo izmenjave, širjenja in uporabe informacij v skladu s členi 53, 54 in 55.“;

(37) v oddelku 3 poglavja VI se doda naslednji pododdelek:

„Pododdelek IIIa

Sodelovanje med pristojnimi organi, ki nadzorujejo kreditne in finančne institucije, in drugimi organi, za katere velja varovanje poklicne skrivnosti

Člen 57a

1. Države članice zahtevajo, da vse osebe, ki delajo ali so delale za pristojne organe, ki nadzorujejo kreditne in finančne institucije glede skladnosti s to direktivo, ter revizorje ali strokovnjake, ki delujejo v imenu takih pristojnih organov, zavezuje obveznost varovanja poklicne skrivnosti.

Brez poseganja v primere, ki jih zajema kazensko pravo, zaupne informacije, ki jih osebe iz prvega pododstavka prejmejo med opravljanjem svojih dolžnosti na podlagi te direktive, se smejo razkriti le v obliki povzetka ali v zbirni obliki in na način, da se posamezne kreditne in finančne institucije ne morejo prepoznati.

2. Odstavek 1 ne preprečuje izmenjave informacij med:

- (a) pristojnimi organi, ki nadzorujejo kreditne in finančne institucije v državi članici v skladu s to direktivo ali drugimi zakonodajnimi akti, ki se nanašajo na nadzor kreditnih in finančnih institucij;
- (b) pristojnimi organi, ki nadzorujejo kreditne in finančne institucije v drugi državi članici v skladu s to direktivo ali drugimi zakonodajnimi akti, ki se nanašajo na nadzor kreditnih in finančnih institucij, vključno z Evropsko centralno banko (ECB), ki deluje v skladu z Uredbo Sveta (EU) št. 1024/2013 (*). Za to izmenjavo informacij veljajo pogoji varovanja poklicne skrivnosti, navedeni v odstavku 1.

Do 10. januarja 2019 pristojni organi, ki nadzorujejo kreditne in finančne institucije v skladu s to direktivo in ECB, ki deluje v skladu s členom 27(2) Uredbe (EU) št. 1024/2013 in točko (g) prvega pododstavka člena 56 Direktive 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta (**), s podporo evropskih nadzornih organov sklenejo dogovor o praktičnih postopkih izmenjave informacij.

3. Pristojni organi, ki nadzorujejo kreditne in finančne institucije, ki prejmejo zaupne informacije v skladu z odstavkom 1, te informacije uporabljajo samo:

- (a) med opravljanjem svojih dolžnosti na podlagi te direktive ali drugih zakonodajnih aktov na področju AML/CFT, na področju bonitetnih predpisov ter nadzora nad kreditnimi in finančnimi institucijami, vključno s sankcioniranjem;
- (b) pri pritožbi zoper odločitev pristojnega organa za nadzor kreditnih in finančnih institucij, vključno s sodnimi postopki;
- (c) v sodnih postopkih, sproženih v skladu s posebnimi določbami iz zakonodaje Unije, sprejetimi na področju te direktive ali na področju bonitetnih predpisov ter nadzora kreditnih in finančnih institucij.

4. Države članice zagotovijo, da pristojni organi, ki nadzorujejo kreditne in finančne institucije, v čim večji meri medsebojno sodelujejo za namene te direktive, ne glede na njihovo naravo ali status. To sodelovanje vključuje tudi možnost, da zaproseni pristojni organ v okviru svojih pristojnosti preiskuje v imenu pristojnega organa, ki je za to zaprosil, ter poznejšo izmenjavo informacij, pridobljenih pri takšni preiskavi.

5. Države članice lahko pooblastijo svoje pristojne nacionalne organe, ki nadzorujejo kreditne in finančne institucije za sklepanje sporazumov o sodelovanju, ki zagotavljajo sodelovanje in izmenjavo zaupnih informacij s pristojnimi organi tretjih držav, ki so organi ekvivalentni tem pristojnim nacionalnim organom. Taki sporazumi o sodelovanju se sklenejo na podlagi vzajemnosti in le, če za razkrite informacije velja zahteva varovanja poklicne skrivnosti, ki je vsaj enakovredna tisti iz odstavka 1. Zaupne informacije, ki se izmenjajo v skladu s temi sporazumi o sodelovanju, se uporabijo za opravljanje nadzorne naloge navedenih organov.

Kadar izmenjane informacije izvirajo iz druge države članice, se razkrijejo le ob izrecnem soglasju pristojnega organa, ki jih je delil, in, kadar je primerno, le za namene, za katere je ta organ dal soglasje.

Člen 57b

1. Ne glede na člen 57a(1) in (3) in brez poseganja v člen 34(2) lahko države članice odobrijo izmenjavo informacij med pristojnimi organi znotraj iste države članice ali v drugih državah članicah, med pristojnimi organi in organi, ki jim je zaupan nadzor subjektov v finančnem sektorju in fizičnih ali pravnih oseb pri izvajanju poklicnih dejavnosti iz točke 3 člena 2(1) ter organov, pristojnih po samem zakonu za nadzor finančnih trgov, pri opravljanju njihovih nadzornih funkcij.

Za prejete informacije v vseh primerih veljajo zahteve glede varovanja poklicne skrivnosti, ki so vsaj enakovredne tistim iz člena 57a(1).

2. Ne glede na člen 57a(1) in (3) lahko države članice na podlagi določb nacionalnega prava odobrijo razkritje določenih informacij drugim nacionalnim organom, pristojnim po samem zakonu za nadzor finančnih trgov ali ki imajo določene pristojnosti na področju boja proti ali preiskovanja pranja denarja, povezanih predhodnih kaznivih dejanj ali financiranja terorizma.

Zaupne informacije, ki se izmenjajo v skladu s tem odstavkom, pa se uporabijo le za opravljanje zakonskih nalog zadevnih organov. Za osebe, ki imajo dostop do takih informacij, veljajo zahteve glede varovanja poklicne skrivnosti, ki so vsaj enakovredne tistim iz člena 57a(1).

3. Države članice lahko odobrijo razkritje nekaterih informacij o nadzoru kreditnih institucij glede skladnosti s to direktivo, parlamentarnim preiskovalnim odborom, računskim sodiščem in drugim subjektom, pristojnim za preiskave v njihovi državi članici, pod naslednjimi pogoji:

- (a) subjekti imajo z nacionalnim pravom jasno določena pooblastila za preiskovanje ali pregledovanje ukrepov organov, odgovornih za nadzor teh kreditnih institucij ali za zakonodajo o tem nadzoru;
- (b) informacije so potrebne zgolj za izpolnjevanje mandata iz točke (a);
- (c) za osebe, ki imajo dostop do informacij, veljajo zahteve nacionalnega prava glede varovanja poklicne skrivnosti, ki so vsaj enakovredne tistim iz člena 57a(1);
- (d) kadar informacije izvirajo iz druge države članice, se ne razkrijejo brez izrecnega soglasja pristojnih organov, ki so jih razkrili, in le za namene, za katere so ti organi dali soglasje.

(*) Uredba Sveta (EU) št. 1024/2013 z dne 15. oktobra 2013 o prenosu posebnih nalog, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, na Evropsko centralno banko (UL L 287, 29.10.2013, str. 63).

(**) Direktiva 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL L 176, 27.6.2013, str. 338).“;

(38) v členu 58(2) se doda naslednji pododstavek:

„Države članice tudi zagotovijo, da kadar njihovi pristojni organi odkrijejo kršitve, ki so predmet kazenskih sankcij, o tem pravočasno obvestijo organe kazenskega pregona.“;

(39) člen 61 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice zagotovijo, da pristojni organi in, kjer je primerno, samoregulativni organi uvedejo učinkovite in zanesljive mehanizme za spodbujanje poročanja pristojnim organom in, kjer je primerno, samoregulativnim organom o morebitnih ali dejanskih kršitvah nacionalnih določb, ki prenašajo to direktivo.

V ta namen zagotovijo enega ali več varnih komunikacijskih kanalov za posameznike, ki se uporabljajo za poročanje iz prvega pododstavka. Ti kanali zagotavljajo, da je identiteta oseb, ki posredujejo informacije, znana samo pristojnim organom in, kjer je primerno, samoregulativnim organom.“;

(b) v odstavku 3 se dodata naslednja pododstavka:

„Države članice zagotovijo, da se posamezniki, vključno z zaposlenimi pri pooblaščenem subjektu in njegovimi predstavniki, ki o sumu pranja denarja ali financiranju terorizma poročajo interno ali neposredno FIU, pravno zaščitijo pred izpostavljenostjo grožnjam, povračilnim ukrepom ali drugim sovražnim dejanjem, zlasti pa pred negativnimi ali diskriminatornimi ukrepi na delovnem mestu.

Države članice zagotovijo, da imajo posamezniki, ki so izpostavljeni grožnjam, drugim sovražnim dejanjem ali negativnim ali diskriminatornim ukrepom na delovnem mestu, ker so o sumu pranja denarja ali financiranju terorizma poročali interno ali neposredno FIU, pravico, da varno vložijo pritožbo pri ustreznih pristojnih organih. Brez poseganja v zaupnost informacij, ki jih je zbrala FIU, države članice tudi zagotovijo, da imajo taki posamezniki pravico do učinkovitega pravnega sredstva za varstvo njihovih pravic na podlagi tega odstavka.“;

(40) vstavi se naslednji člen:

„Člen 64a

1. Komisiji pomaga Odbor za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma (v nadaljnjem besedilu: odbor) iz člena 23 Uredbe (EU) 2015/847 Evropskega parlamenta in Sveta (*). Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011 (**).

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

(*) Uredba (EU) 2015/847 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o informacijah, ki spremljajo prenose sredstev, in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1781/2006 (UL L 141, 5.6.2015, str. 1).

(**) Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).“;

(41) člen 65 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 65

1. Komisija do 11. januarja 2022 in nato vsaka tri leta pripravi poročilo o izvajanju te direktive ter ga predloži Evropskemu parlamentu in Svetu.

Poročilo zlasti vključuje:

(a) popis sprejetih posebnih ukrepov in mehanizmov, vzpostavljenih na ravni Unije in držav članic, za preprečevanje in obravnavanje nastajajočih težav in novih dogodkov, ki ogrožajo finančni sistem Unije;

(b) nadaljnje ukrepe, sprejete na ravni Unije in držav članic, na podlagi izpostavljenih vprašanj, vključno s pritožbami v zvezi z nacionalno zakonodajo, ki ovira nadzorna in preiskovalna pooblastila pristojnih organov in samoregulativnih organov;

- (c) popis razpoložljivosti ustreznih informacij za pristojne organe in FIU držav članic zaradi preprečevanja uporabe finančnega sistema za pranje denarja in financiranje terorizma;
- (d) popis mednarodnega sodelovanja in izmenjave informacij med pristojnimi organi in FIU;
- (e) popis potrebnih ukrepov Komisije za preverjanje, ali države članice ravna v skladu s to direktivo, in za oceno nastajajočih težav in novih dogodkov v državah članicah;
- (f) analizo izvedljivosti posebnih ukrepov in mehanizmov na ravni Unije in držav članic o možnostih za zbiranje in dostop do informacij o dejanskem lastništvu gospodarskih in drugih pravnih subjektov, ki so registrirani zunaj Unije, in analizo sorazmernosti ukrepov iz točke (b) člena 20.
- (g) oceno o spoštovanju temeljnih pravic in načel iz Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.

Prvo poročilo, ki se objavi do 11. januarja 2022, po potrebi spremljajo ustrezni zakonodajni predlogi, vključno, kjer je potrebno, v zvezi z virtualnimi valutami, pooblastili za vzpostavitev in vzdrževanje osrednje podatkovne baze, kjer so registrirane uporabniške identitete in naslovi denarnic, ki so dostopni FIU, ter obrazci za samoprijavo za uporabnike virtualnih valut, in v zvezi z izboljšanjem sodelovanja med uradi držav članic za odvzem premoženjskih koristi ter uporabo ukrepov iz točke (b) člena 20, ki temeljijo na tveganju.

2. Komisija do 1. junija 2019 oceni okvir za sodelovanje FIU s tretjimi državami ter ovire in priložnosti za okrepitev sodelovanja med FIU v Uniji, vključno z možnostjo vzpostavitve usklajevalnega in podpornega mehanizma.

3. Če je ustrezno, Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem oceni potrebo po znižanju odstotka za identifikacijo dejanskih lastnikov pravnih subjektov in sorazmernost tega znižanja glede na morebitna priporočila, ki jih v zvezi s tem izdajo mednarodne organizacije in organi za določanje standardov s pristojnostmi na področju preprečevanja pranja denarja in boja proti financiranju terorizma na podlagi nove ocene, in predloži zakonodajni predlog, če je ustrezno.“;

(42) v členu 67 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 26. junija 2017.

Države članice uporabljajo člen 12(3) od 10. julija 2020.

Države članice vzpostavijo registre iz člena 30 do 10. januarja 2020 in registre iz člena 31 do 10. marca 2020, centralizirane avtomatizirane mehanizme iz člena 32a pa do 10. septembra 2020.

Komisija v sodelovanju z državami članicami do 10. marca 2021 zagotovi povezovanje registrov iz členov 30 in 31.

Države članice Komisiji takoj sporočijo besedila predpisov iz tega odstavka.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.“;

(43) v Prilogi II se v točki 3 uvodni del nadomesti z naslednjim:

„(3) Dejavniki geografskega tveganja – registracija, ustanovitev, prebivališče:“;

(44) Priloga III se spremeni:

(a) v točki 1 se doda naslednja točka:

„(g) stranka je državljan tretje države, ki zaprosi za pravico do prebivanja ali za državljanstvo v državi članici v zameno za prenos kapitala, nakup nepremičnine ali državnih obveznic ali naložbo v gospodarske subjekte v tej državi članici.“;

(b) točka 2 se spremeni:

(i) točka (c) se nadomesti z naslednjim:

„(c) brezosebni poslovni odnosi ali transakcije brez določenih zaščitnih ukrepov, npr. sredstev elektronske identifikacije, zadevne storitve zaupanja, kot je določeno v Uredbi (EU) št. 910/2014, ali drugih varnih, daljinsko upravljanih ali elektronskih procesov identifikacije, ki jih urejajo, priznavajo, odobrijo ali sprejmejo ustrezni nacionalni organi;“;

(ii) doda se naslednja točka:

„(f) transakcije, povezane z nafto, orožjem, plemenitimi kovinami, tobačnimi izdelki, kulturnimi predmeti in drugimi predmeti arheološkega, zgodovinskega, kulturnega in verskega pomena ali posebne znanstvene vrednosti ter s slonovino in zaščitnimi vrstami.“.

Člen 2

Sprememba Direktive 2009/138/ES

V točki (b) člena 68(1) Direktive 2009/138/ES se doda naslednja točka:

„(iv) organi, pristojnimi za nadzor pooblaščenih subjektov iz točk 1 in 2 člena 2(1) Direktive (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta (*), glede skladnosti z navedeno direktivo;

(*) Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L 141, 5.6.2015, str. 73).“

Člen 3

Sprememba Direktive 2013/36/EU

V prvem odstavku člena 56 Direktive 2013/36/EU se doda naslednja točka:

„(g) organi, pristojnimi za nadzor pooblaščenih subjektov iz točk 1 in 2 člena 2(1) Direktive (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta (*), glede skladnosti z navedeno direktivo.

(*) Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L 141, 5.6.2015, str. 73).“

Člen 4

Prenos

1. Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 10. januarja 2020. Komisiji takoj sporočijo besedilo teh predpisov.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 5

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 6

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourg, 30. maja 2018

Za Evropski parlament

Predsednik

A. TAJANI

Za Svet

Predsednik

L. PAVLOVA

DIREKTIVA (EU) 2018/844 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 30. maja 2018****o spremembi Direktive 2010/31/EU o energetske učinkovitosti stavb in Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 194(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Unija je zavezana razvoju trajnostnega, konkurenčnega, varnega in razogljičenega energetskega sistema. Energetska unija ter okvir energetske in podnebne politike do leta 2030 določata ambiciozne zaveze Unije za nadaljnje zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za vsaj 40 % do leta 2030 v primerjavi z letom 1990, povečanje deleža porabljene energije iz obnovljivih virov, prihranek energije v skladu z ambicijami, zastavljenimi na ravni Unije, ter izboljšanje evropske energetske varnosti, konkurenčnosti in trajnosti.
- (2) V pregledu zakonodajnih aktov Unije o energetske učinkovitosti, opravljenem leta 2016, so za uresničitev navedenih ciljev združeni ponovna ocena cilja Unije na področju energetske učinkovitosti za leto 2030, kot je bila zahtevana v sklepih Evropskega sveta iz leta 2014, pregled ključnih določb Direktive 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ in Direktive 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾ ter okrepitev finančnega okvira, vključno z evropskimi strukturnimi in investicijskimi skladi (ESI) ter Evropskim skladom za strateške naložbe (EFIS), kar bo naposled privedlo do izboljšanja finančnih pogojev za naložbe v energetske učinkovitost na trgu.
- (3) V skladu z Direktivo 2010/31/EU je morala Komisija pregled izvesti do 1. januarja 2017, in sicer glede na pridobljene izkušnje in dosežen napredek pri uporabi navedene direktive, in po potrebi pripraviti predloge.
- (4) Komisija je za pripravo na navedeni pregled sprejela vrsto ukrepov za zbiranje dokazov o tem, kako so države članice izvajale Direktivo 2010/31/EU, pri čemer se je osredotočila na to, kaj je delovalo in kaj bi lahko izboljšali.
- (5) Rezultat pregleda in ocena učinka Komisije sta pokazala, da je za okrepitev sedanjih določb Direktive 2010/31/EU potrebna vrsta sprememb, pa tudi poenostavitve nekaterih vidikov.
- (6) Unija se zavzema za razvoj trajnostnega, konkurenčnega, varnega in razogljičenega energetskega sistema do leta 2050. Da bi države članice in vlagatelji izpolnili ta cilj, bi bilo treba oblikovati ukrepe, s katerimi bi do leta 2050 dosegli dolgoročni cilj glede emisij toplogrednih plinov in razogljičenje stavbnega fonda, ki v Uniji ustvarja približno 36 % vseh emisij CO₂. Države članice bi si morale prizadevati za stroškovno učinkovito

⁽¹⁾ UL C 246, 28.7.2017, str. 48.⁽²⁾ UL C 342, 12.10.2017, str. 119.⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 17. aprila 2018 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 14. maja 2018.⁽⁴⁾ Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (UL L 315, 14.11.2012, str. 1).⁽⁵⁾ Direktiva 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o energetske učinkovitosti stavb (UL L 153, 18.6.2010, str. 13).

ravnovesje med razogljičenjem oskrbe z energijo in zmanjšanjem končne porabe energije. Države članice in vlagatelji zato potrebujejo jasno vizijo, ki ji bodo sledili pri svojih politikah in naložbenih odločitvah, vključno z okvirnimi nacionalnimi mejniki in ukrepi za energetske učinkovitost, da bi dosegli kratkoročne (leto 2030), srednjeročne (leto 2040) in dolgoročne (leto 2050) cilje. Ob upoštevanju teh ciljev in splošnih ambicij Unije glede energetske učinkovitosti je bistveno, da države članice opredelijo pričakovane rezultate svojih dolgoročnih strategij prenove in spremljajo razvoj z določitvijo nacionalnih indikatorjev napredka glede na nacionalne razmere in razvoj.

- (7) Pariški sporazum o podnebnih spremembah iz leta 2015, ki je bil sprejet v okviru 21. konference pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (COP 21), spodbuja prizadevanja Unije za razogljičenje njenega stavbnega fonda. Glede na to, da se skoraj 50 % končne porabe energije v Uniji porabi za ogrevanje in hlajenje, od tega 80 % v stavbah, je uresničitev energetskih in podnebnih ciljev Unije povezana s prizadevanji Unije za prenovo njenega stavbnega fonda, v okviru katerih se daje prednost energetski učinkovitosti, izvaja načelo „energetska učinkovitost na prvem mestu“ in razmisli o uporabi obnovljivih virov energije.
- (8) Določbe o dolgoročnih strategijah prenove iz Direktive 2012/27/EU bi bilo treba predstaviti v Direktivo 2010/31/EU, kamor bolj sodijo. Države članice bi lahko v svojih dolgoročnih strategijah prenove obravnavale požarno varnost in tveganja, povezana z močno potresno dejavnostjo, ki vplivajo na prenove za izboljšanje energetske učinkovitosti in življenjsko dobo stavb.
- (9) Da se doseže visoko energetske učinkovitosti in razogljičen stavbni fond ter za zagotovitev, da dolgoročne strategije prenove prinesejo potreben napredek pri preobrazbi obstoječih stavb v skoraj nič-energijske stavbe, predvsem z večjim obsegom temeljitih prenov stavb, bi morale države članice določiti jasne smernice in načrtovati merljive, ciljno usmerjene ukrepe ter spodbujati enak dostop do financiranja, tudi za segmente nacionalnega stavbnega fonda z najslabšo energetsko učinkovitostjo, za porabnike, ki se jih dotika energetska revščina, ter za socialna stanovanja in gospodinjstva, ki se soočajo z dilemami razdeljenih spodbud, pri tem pa upoštevati cenovno sprejemljivost. Da bi nadalje podprle potrebne izboljšave fonda njihovih nacionalnih najemniških stanovanj, bi morale države članice preučiti uvedbo ali nadaljnjo uporabo zahtev za določeno raven energetske učinkovitosti za nepremičnine, ki se oddajajo v najem, v skladu z energetskimi izkaznicami.
- (10) Ocena učinka, ki jo je izvedla Komisija, je pokazala, da bi bila za stroškovno učinkovito izpolnitev ambicij Unije glede energetske učinkovitosti letno potrebna 3-odstotna povprečna stopnja prenove. Glede na to, da se vsakič, ko se prihranek energije poveča za 1 %, uvoz plina zmanjša za 2,6 %, so jasne ambicije za prenovo obstoječega stavbnega fonda zelo pomembne. Prizadevanja za večjo energetsko učinkovitost stavb bi zato dejavno prispevala k energetski neodvisnosti Unije, poleg tega pa bi lahko zelo spodbudila odpiranje novih delovnih mest v Uniji, zlasti v malih in srednjih podjetjih. Spričo tega bi morale države članice upoštevati potrebo po jasni povezavi med njihovimi dolgoročnimi strategijami prenove in zadevnimi pobudami, saj bi to spodbudilo razvoj spretnosti in znanj, pa tudi izobraževanje v gradbenem sektorju in sektorju energetske učinkovitosti.
- (11) Upoštevati bi bilo treba potrebo po zmanjšanju energetske revščine, in sicer v skladu z merili, ki jih opredelijo države članice. Države članice imajo pri zasnovanju nacionalnih ukrepov, ki bi prispevali k zmanjšanju energetske revščine, v svojih strategijah prenove pravico, da določijo tiste, za katere menijo, da so pomembni.
- (12) Države članice bi v svojih dolgoročnih strategijah prenove in pri načrtovanju delovanja in ukrepov lahko uporabile elemente, kot so sprožilne točke, in sicer trenutke v življenjskem ciklu stavbe, ki so na primer z vidika stroškovne učinkovitosti ali motenji primerni za izvedbo prenov za izboljšanje energetske učinkovitosti.
- (13) Smernice Svetovne zdravstvene organizacije iz leta 2009 določajo, da – kar zadeva kakovost zraka v zaprtih prostorih – učinkovitejša stavba stanovalcem zagotavlja višje ravni udobja in dobrega počutja ter izboljšuje njihovo zdravje. Toplotni mostovi, neustrezna izolacija in nenačrtovani zračni tokovi lahko temperaturo površine znižajo pod temperaturo rosišča in povzročajo vlago. Zato je bistveno zagotoviti popolno in enotno izolacijo stavbe, vključno z balkoni, razporeditvijo oken, strehami, stenami, vrati in tlemi, posebno pozornost pa bi bilo treba nameniti preprečevanju, da bi temperatura na kateri koli notranji površini stavbe padla pod temperaturo rosišča.

- (14) Države članice bi morale podpirati izboljšave energetske učinkovitosti obstoječih stavb, ki prispevajo k doseganju zdravega okolja v zaprtih prostorih, vključno z odstranitvijo azbesta in drugih škodljivih snovi, preprečevanjem nezakonitega odstranjevanja škodljivih snovi ter spodbujanjem skladnosti z veljavnimi zakonodajnimi akti, kot sta direktivi 2009/148/ES ⁽¹⁾ in (EU) 2016/2284 ⁽²⁾ Evropskega parlamenta in Sveta.
- (15) Pomembno je zagotoviti, da se ukrepi za izboljšanje energetske učinkovitosti stavb ne osredotočijo zgolj na ovoj stavbe, temveč vključijo vse ustrezne elemente in tehnične sisteme v stavbi, kot so pasivni elementi, ki prispevajo k pasivnim tehnikam, katerih namen je zmanjšati potrebe po energiji za ogrevanje ali hlajenje, porabo energije za razsvetljavo in za prezračevanje ter tako izboljšati toplotno in vizualno udobje.
- (16) Finančni mehanizmi, spodbude in mobilizacija finančnih institucij za prenove za izboljšanje energetske učinkovitosti stavb bi morali biti v središču nacionalnih dolgoročnih strategij prenove, države članice pa bi jih morale dejavno spodbujati. Taki ukrepi bi morali vključevati spodbujanje energetske učinkovitih hipotek za certificirane energetske učinkovite prenove stavb, spodbujanje naložb v energetske učinkovite stavbni fond za javne organe, na primer z javno-zasebnimi partnerstvi ali z opcijskimi pogodbami za zagotavljanje prihranka energije, zmanjševanje občutka tveganosti naložb, zagotavljanje dostopnih in preglednih svetovalnih orodij in instrumentov pomoči, kot so točke „vse na enem mestu“, s katerimi se zagotavljajo celostne storitve energetske prenove, ter izvajanje drugih ukrepov in spodbud, denimo tistih iz pobude Komisije za pametno financiranje pametnih stavb.
- (17) Rešitve, ki temeljijo na naravi, kot so dobro načrtovano ulično rastlinje, ozelenjene strehe in zidovi, ki stavbam zagotavljajo izolacijo in senco, prispevajo k zmanjšanju povpraševanja po energiji, saj omejujejo potrebo po ogrevanju in hlajenju ter izboljšujejo energetske učinkovitost stavbe.
- (18) Spodbujati bi bilo treba raziskave, ki bi pripeljale do novih rešitev, in preskušanje teh rešitev za izboljšanje energetske učinkovitosti zgodovinskih stavb in lokacij, obenem pa zaščititi in ohraniti kulturno dediščino.
- (19) Države članice bi morale pri novih stavbah in pri stavbah v postopku večjih prenov spodbujati visoko učinkovite alternativne sisteme, če je to tehnično, funkcionalno in ekonomsko izvedljivo, hkrati pa se v skladu z nacionalnimi varnostnimi predpisi osredotočiti tudi na vprašanja zdravih notranjih klimatskih pogojev, požarne varnosti in tveganj, povezanih z močno potresno dejavnostjo.
- (20) Za izpolnitev ciljev politike energetske učinkovitosti stavb bi bilo treba izboljšati preglednost energetskih izkaznic z zagotavljanjem, da so vsi potrebni parametri za izračune – tako za potrebe certificiranja kot tudi za minimalne zahteve glede energetske učinkovitosti – določeni in se dosledno uporabljajo. Države članice bi morale sprejeti ustrezne ukrepe za zagotovitev, na primer, da bi bila za namene certificiranja in preverjanja skladnosti stavbe učinkovitost nameščenih, zamenjanih ali nadgrajenih tehničnih stavbnih sistemov, denimo za ogrevanje prostorov, klimatizacijo ali ogrevanje vode, ustrezno dokumentirana.
- (21) Treba bi bilo preučiti možnost namestitve naprav za samoregulacijo v obstoječe stavbe za ločeno uravnavanje temperature v vsakem prostoru ali, kjer je utemeljeno, v določeni ogrevani coni stavbne enote, kadar je to ekonomsko izvedljivo, na primer kadar bi strošek teh naprav znašal manj kot 10 % skupnih stroškov zamenjave kurilnih naprav.
- (22) Inovacije in nova tehnologija tudi omogočajo, da stavbe prispevajo k skupnemu razogljičenju gospodarstva, tudi prometnega sektorja. Stavbe se lahko na primer izkoristijo za razvoj infrastrukture, potrebne za pametno polnjenje električnih vozil, hkrati pa predstavljajo osnovo, na podlagi katere države članice uporabljajo avtomobilске baterije kot vir energije, če se za to odločijo.
- (23) Skupaj z vse večjim deležem električne energije iz obnovljivih virov električna vozila sproščajo manj emisij ogljika in prispevajo k boljši kakovosti zraka. Električna vozila so pomemben element prehoda na čisto energijo, ki temelji na ukrepih za energetske učinkovitost, alternativnih gorivih, energiji iz obnovljivih virov in inovativnih rešitvah za

⁽¹⁾ Direktiva 2009/148/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o varstvu delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti azbestu pri delu (UL L 330, 16.12.2009, str. 28).

⁽²⁾ Direktiva (EU) 2016/2284 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o zmanjšanju nacionalnih emisij za nekatere onesnaževala zraka, spremembi Direktive 2003/35/ES in razveljavitvi Direktive 2001/81/ES (UL L 344, 17.12.2016, str. 1).

upravljanje energetske prožnosti. Gradbeni predpisi lahko postanejo učinkovito sredstvo za uvedbo ciljno usmerjenih zahtev v podporo nameščanju infrastrukture za polnjenje električnih vozil na parkiriščih stanovanjskih in nestanovanjskih stavb. Države članice bi morale določiti ukrepe za poenostavitev nameščanja infrastrukture za polnjenje električnih vozil, da bi odpravili ovire, kot so razdeljene spodbude in upravni zapleti, s katerimi se soočajo posamezni lastniki, kadar želijo na svojem parkirnem mestu namestiti polnilno mesto.

- (24) Infrastruktura za napeljavo vodov nudi prave pogoje za hitro nameščanje polnilnih mest, če in kjer so potrebna. Države članice bi zato morale zagotoviti razvoj elektromobilnosti na uravnotežen in stroškovno učinkovit način. Zlasti kjer gre za večjo prenovu, povezano z električno infrastrukturo, bi tej morala slediti zadevna namestitvev infrastrukture za napeljavo vodov. Pri uresničevanju zahtev glede elektromobilnosti v nacionalni zakonodaji bi morale države članice ustrezno upoštevati morebitne raznolike okoliščine, kot so lastništvo stavb in parkirišč ob njih, javna parkirišča, ki jih upravljajo zasebni subjekti, in stavbe, ki so istočasno stanovanjske in nestanovanjske.
- (25) Z infrastrukturo, pripravljeno za uporabo, se bodo zmanjšali stroški namestitve polnilnih mest za posamezne lastnike in se bo zagotovilo, da imajo lastniki električnih vozil dostop do polnilnih mest. Z določitvijo zahtev glede elektromobilnosti na ravni Unije za predhodno opremljanje parkirnih mest in namestitev polnilnih mest je mogoče učinkovito spodbujati uporabo električnih vozil v bližnji prihodnosti, obenem pa se v srednje- in dolgoročnem obdobju omogoča nadaljnji razvoj z nižjimi stroški.
- (26) Države članice bi morale pri določitvi zahtev za namestitev najmanjšega števila polnilnih mest za nestanovanjske stavbe z več kot 20 parkirnimi mesti, ki naj bi veljale od leta 2025 naprej, upoštevati zadevne nacionalne, regionalne in lokalne razmere ter da se potrebe in okoliščine morda razlikujejo glede na območje, tipologijo gradnje, razvejanost javnega prevoza in druga ustrezna merila, da bi tako zagotovile sorazmerno in ustrezno nameščanje polnilnih mest.
- (27) Nekatera geografska območja, ki kažejo specifične ranljivosti, pa bi se lahko pri uresničevanju zahtev glede elektromobilnosti soočala s specifičnimi težavami. To bi lahko bile najbolj oddaljene regije v smislu člena 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) zaradi svoje oddaljenosti, otoške lege, majhnosti, težavne topografije in podnebja ter mikro izdvojeni sistemi, katerih električna omrežja bi morda bilo treba nadgraditi, da bi lahko bila kos porastu elektrifikacije lokalnega prometa. V takšnih primerih bi morale biti državam članicam dovoljeno, da ne uveljavijo zahtev glede elektromobilnosti. Ne glede na to odstopanje je lahko elektrifikacija prometa pomembno orodje za reševanje problematike kakovosti zraka ali zanesljivosti oskrbe, s katero se te regije in sistemi pogosto soočajo.
- (28) Države članice bi morale pri uveljavljanju zahtev glede infrastrukture za elektromobilnost iz sprememb Direktive 2010/31/EU, kot so določene v tej direktivi, preučiti potrebo po celostnem in skladnem urbanističnem načrtovanju, pa tudi po spodbujanju alternativnih, varnih in trajnostnih načinov prevoza ter podporne infrastrukture, na primer z namensko parkirno infrastrukturo za električna kolesa in za vozila oseb z omejeno mobilnostjo.
- (29) Načrti enotnega digitalnega trga in energetske unije bi se morali uskladiti in bi morali služiti skupnim ciljem. Digitalizacija energetskega sistema hitro spreminja področje energetike, od vključevanja obnovljivih virov energije do pametnih omrežij in stavb, pripravljenih na pametne sisteme. Da bi digitalizirali gradbeni sektor, so cilji povezljivosti Unije in njene ambicije za uvedbo visoko zmogljivih komunikacijskih omrežij pomembni za pametne domove in dobro povezane skupnosti. Za spodbujanje uporabe pametnih sistemov in digitalnih rešitev v grajenem okolju bi bilo treba zagotoviti ciljno usmerjene spodbude. To ponuja nove priložnosti za prihranke energije, saj se porabnikom zagotavljajo točnejše informacije o njihovih vzorcih porabe, upravljavcu sistema pa omogoča učinkovitejšo upravljanje omrežja.
- (30) Indikator pripravljenosti na pametne sisteme bi bilo treba uporabljati za merjenje zmogljivosti stavb za uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij ter elektronskih sistemov, s katerimi bi se delovanje stavb prilagodilo potrebam stanovalcev in omrežju ter bi se izboljšala energetska in celotna učinkovitost stavb. Indikator pripravljenosti na pametne sisteme bi moral povečati ozaveščenost lastnikov stavb in stanovalcev o vrednosti avtomatizacije stavbe in elektronskega spremljanja tehničnih stavbnih sistemov, pri stanovalcih pa vzbuditi zaupanje glede dejanskih prihrankov, ki se dosežejo s temi novimi izboljšanimi funkcijami. Uporaba sheme za razvrščanje stavb glede na pripravljenost na pametne sisteme bi morala biti za države članice neobvezna.

- (31) Za prilagoditev Direktive 2010/31/EU tehničnemu napredku bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte za dopolnitev navedene direktive z določitvijo opredelitve indikatorja pripravljenosti na pametne sisteme in določitvijo metodologije za njegov izračun. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ⁽¹⁾. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (32) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja Direktive 2010/31/EU, kakor je spremenjena s to direktivo, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila glede modalitet za neobvezno skupno shemo Unije za razvrščanje stavb glede na pripravljenost na pametne sisteme. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾.
- (33) Da se pri prenovi stavb zagotovi čim boljša uporaba finančnih ukrepov, povezanih z energetske učinkovitostjo, bi morali biti ti ukrepi povezani s kakovostjo prenovitvenih del z vidika zelenih ali doseženih prihrankov energije. Zato bi morali biti ti ukrepi povezani z učinkovitostjo opreme ali materialov, uporabljenih za prenovo, z ravno certifikacije ali kvalifikacij inštalaterja, z energetskim pregledom ali z izboljšanjem, doseženim s takšno prenovo, kar bi bilo treba ugotavljati s primerjavo energetskih izkaznic, izdanih pred prenovo in po njej, in sicer z uporabo standardnih vrednosti ali z drugo pregledno in sorazmerno metodo.
- (34) Sedanje neodvisne sisteme nadzora energetskih izkaznic je mogoče uporabljati pri preverjanju skladnosti in bi jih bilo treba še okrepiti, da se zagotovi dobra kakovost izkaznic. Kadar neodvisen sistem nadzora energetskih izkaznic dopolnjuje neobvezna podatkovna zbirka, ki je Direktiva 2010/31/EU, kakor je spremenjena s to direktivo, sicer ne zahteva, se lahko uporablja za preverjanje skladnosti in pripravo statistike za regionalni ali nacionalni stavbni fond. Potrebni so visokokakovostni podatki o stavbnem fondu, ki bi jih lahko delno zagotovile podatkovne zbirke o energetskih izkaznicah, ki jih skoraj vse države članice trenutno razvijajo in upravljaajo.
- (35) Iz ocene učinka Komisije izhaja, da so določbe v zvezi s pregledi ogrevalnih in klimatskih sistemov neučinkovite, saj začetne in trajne učinkovitosti teh tehničnih sistemov ne zagotavljajo dovolj uspešno. Premalo pozornosti se danes posveča celo poceni tehničnim rešitvam za energetske učinkovitost, ki imajo zelo kratka amortizacijska obdobja, kot sta hidravlično uravnoteženje ogrevalnega sistema in vgradnja ali zamenjava termostatskih kontrolnih ventilov. Določbe o pregledih bi bilo treba spremeniti zaradi zagotavljanja boljših rezultatov pregledov. S temi spremembami bi morali biti v pregledih vključeni zlasti sistemi centralnega ogrevanja in klimatski sistemi, tudi kadar so navedeni sistemi kombinirani s prezračevalnimi sistemi. S temi spremembami bi morali biti izvzeti manjši ogrevalni sistemi, kot so električni grelci in peči na les, kadar v skladu z Direktivo 2010/31/EU, kakor je spremenjena s to direktivo, ne dosegajo praga za pregled.
- (36) Pri izvajanju pregledov in za doseganje načrtovanih izboljšav energetske učinkovitosti stavb v praksi bi moral biti cilj izboljšati dejansko energetske učinkovitost ogrevalnih sistemov, klimatskih sistemov in prezračevalnih sistemov v dejanskih pogojih uporabe. Na dejansko učinkovitost takšnih sistemov vpliva energija, ki se uporablja v dinamično spremenljivih tipičnih ali povprečnih pogojih obratovanja. Takšni pogoji zahtevajo večinoma le del nazivne izhodne zmogljivosti, zaradi česar bi morali pregledi ogrevalnih sistemov, klimatskih sistemov in prezračevalnih sistemov vključevati oceno ustreznih zmogljivosti opreme, in sicer za izboljšanje učinkovitosti sistema v spremenljivih pogojih, kot so pogoji obratovanja pri delni obremenitvi.
- (37) Avtomatizacija stavb in elektronsko spremljanje tehničnih stavbnih sistemov sta se izkazala za učinkovito nadomestilo za preglede, zlasti pri velikih sistemih, ter imata velik potencial za stroškovno učinkovite in znatne prihranke energije tako za porabnike kot za podjetja. Namestitev takšne opreme bi bilo treba šteti kot stroškovno najučinkovitejšo alternativo pregledom v velikih nestanovanjskih in večstanovanjskih stavbah, ki so dovolj velike, da omogočajo amortizacijo v manj kot treh letih, saj omogoča ukrepanje na podlagi zagotovljenih informacij, s

⁽¹⁾ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

čimer se sčasoma zagotovijo prihranki energije. Pri namestitvah sistemov manjšega obsega bi morala dokumentacija o učinkovitosti sistema, ki jo pripravijo inštalaterji, pripomoči k preverjanju skladnosti z minimalnimi zahtevami za vse tehnične stavbne sisteme.

- (38) Trenutno možnost držav članic, da izberejo ukrepe, ki temeljijo na svetovanju kot alternativni pregledu ogrevalnih sistemov, klimatskih sistemov, sistemov za kombinirano ogrevanje in prezračevanje ter sistemov za kombinirano klimatizacijo in prezračevanje, je treba ohraniti, in sicer pod pogojem, da je celotni učinek dokumentiran – s predložitvijo poročila Komisiji – kot enakovreden učinku pregleda pred uporabo teh ukrepov.
- (39) Izvajanje rednih shem pregledov za ogrevalne in klimatske sisteme v skladu z Direktivo 2010/31/EU je od držav članic in zasebnega sektorja terjalo precejšen upravni in finančni vložek, vključno za usposabljanje in akreditacijo strokovnjakov, zagotavljanje kakovosti in nadzora ter stroške pregledov. Državam članicam, ki so sprejele potrebne ukrepe za uvedbo rednih pregledov in ki izvajajo učinkovite sheme pregledov, se lahko zdi ustrezno, da takšne sheme še naprej izvajajo, tudi za manjše ogrevalne in klimatske sisteme. V takšnih primerih ne bi smelo biti obvezno, da države članice Komisijo uradno obvestijo o teh strožjih zahtevah.
- (40) Brez poseganja v možnost odločitve držav članic, da uporabljajo sklop standardov, ki se nanašajo na energetske učinkovitost stavb in so razviti na podlagi mandata Komisije M/480 Evropskemu odboru za standardizacijo (CEN), bi imela priznavanje in promocija teh standardov po državah članicah pozitiven učinek na izvajanje Direktive 2010/31/EU, kakor je spremenjena s to direktivo.
- (41) V Priporočilu Komisije (EU) 2016/1318 ⁽¹⁾ o stavbah s skoraj nično porabo energije je predstavljeno, kako bi lahko izvajanje Direktive 2010/31/EU hkrati zagotovilo preoblikovanje stavbnega fonda in prehod na bolj trajnostno oskrbo z energijo, ki podpira tudi strategijo za ogrevanje in hlajenje. Za zagotovitev ustreznega izvajanja bi bilo treba posodobiti splošni okvir za izračun energetske učinkovitosti stavb in spodbujati večjo učinkovitost ovojne stavbe ter se pri tem nasloniti na delo, ki ga je opravil CEN na podlagi mandata Komisije M/480. Države članice se lahko odločijo, da to nadalje dopolnijo z dodatnimi numeričnimi indikatorji, na primer za skupno porabo energije ali emisije toplogrednih plinov celotne stavbe.
- (42) Ta direktiva državam članicam ne bi smela preprečevati, da za stavbe in elemente stavb določijo ambicioznejše zahteve glede energetske učinkovitosti, kolikor so takšne zahteve skladne s pravom Unije. Možnost, da te zahteve v določenih okoliščinah omejujejo namestitev ali uporabo izdelkov, za katere se uporablja druga veljavna harmonizacijska zakonodaja Unije, če takšne zahteve ne predstavljajo neupravičenih tržnih ovir, je skladna s cilji direktiv 2010/31/EU in 2012/27/EU.
- (43) Ker cilja te direktive, namreč zmanjšanja energije, potrebne za zadovoljevanje potreb po energiji, povezanih z običajno uporabo stavb, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi zagotovljene usklajenosti skupnih ciljev, razumevanja in skupnega političnega ukrepanja lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (44) Ta direktiva v celoti spoštuje nacionalne posebnosti držav članic, razlike med njimi in njihove pristojnosti v skladu s členom 194(2) PDEU. Poleg tega je cilj te direktive omogočiti izmenjavo najboljših praks, da bi olajšali prehod na visoko energetske učinkovite stavbni fond v Uniji.
- (45) V skladu s Skupno politično izjavo držav članic in Komisije z dne 28. septembra 2011 o obrazložitenih dokumentih ⁽²⁾ se države članice zavezujejo, da bodo v upravičenih primerih obvestilu o ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, v katerih bo pojasnjeno razmerje med elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec meni, da je posredovanje takih dokumentov v primeru te direktive upravičeno.

⁽¹⁾ Priporočilo Komisije (EU) 2016/1318 z dne 29. julija 2016 o smernicah za spodbujanje stavb s skoraj nično porabo energije in najboljših praks, da se zagotovi, da bodo do leta 2020 vse nove stavbe stavbe s skoraj nično porabo energije (UL L 208, 2.8.2016, str. 46).

⁽²⁾ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

(46) Direktivi 2010/31/EU in 2012/27/EU bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

STA SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Spremembe Direktive 2010/31/EU

Direktiva 2010/31/EU se spremeni:

(1) člen 2 se spremeni:

(a) točka 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. ‚tehnični stavbni sistem‘ pomeni tehnično opremo stavbe ali stavbne enote, ki omogoča ogrevanje in hlajenje prostorov, prezračevanje, sanitarno toplo vodo, vgrajeno razsvetljavo, avtomatizacijo in nadzor stavbe, proizvodnjo električne energije na kraju samem ali kombinacijo navedenega, vključno s tistimi sistemi, ki uporabljajo energijo iz obnovljivih virov;“;

(b) vstavi se naslednja točka:

„3a. ‚sistem za avtomatizacijo in nadzor stavb‘ pomeni sistem, ki vključuje vse proizvode, programsko opremo in inženirske storitve, ki lahko s samodejnim nadzorom in omogočanjem ročnega upravljanja tehničnih stavbnih sistemov podpirajo energetske učinkovitost, gospodarno in varno delovanje teh tehničnih stavbnih sistemov;“;

(c) vstavijo se naslednje točke:

„15a. ‚ogrevalni sistem‘ pomeni kombinacijo komponent, potrebnih za določeno izvedbo obdelave zraka v zaprtih prostorih, s katero se dvigne temperatura;

15b. ‚kurilna naprava‘ pomeni del ogrevalnega sistema, ki z enim ali več naslednjih procesov ustvarja koristno toploto:

(a) zgorevanje goriv, na primer v kotlu;

(b) učinek na podlagi Joulovega zakona, do katerega pride v grelnih elementih ogrevalnega sistema z električno upornostjo;

(c) zajemanje toplote iz okoliškega zraka, iz izpušnega zraka od prezračevanja, ali vodnih ali talnih virov toplote z uporabo toplotnih črpalk;

15c. ‚pogodbeno zagotavljanje prihranka energije‘ pomeni pogodbeno zagotavljanje prihranka energije, kot je opredeljeno v točki 27 člena 2 Direktive 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta (*);

(*) Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (UL L 315, 14.11.2012, str. 1).“;

(d) doda se naslednja točka:

„20. ‚mikro izdvojeni sistem‘ pomeni mikro izdvojeni sistem, kot je opredeljen v točki 27 člena 2 Direktive 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta (*);

(*) Direktiva 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 2003/54/ES (UL L 211, 14.8.2009, str. 55).“;

(2) vstavi se naslednji člen:

„Člen 2a

Dolgoročna strategija prenove

1. Vsaka država članica določi dolgoročno strategijo prenove za podporo prenove nacionalnega fonda tako javnih kot zasebnih stanovanjskih in nestanovanjskih stavb v visoko energetske učinkovit in razogljičen stavbni fond do leta 2050, v okviru katere bo spodbujala stroškovno učinkovito preobrazbo obstoječih stavb v skoraj nič-energijske stavbe. Vsaka dolgoročna strategija prenove se predloži v skladu z veljavnimi obveznostmi načrtovanja in poročanja ter obsega:

- (a) pregled nacionalnega stavbnega fonda, ki – kakor je primerno – temelji na statističnem vzorčenju in pričakovanem deležu prenovljenih stavb v letu 2020;
- (b) opredelitev stroškovno učinkovitih pristopov k prenovi, ki je primerna vrsti stavb in podnebnemu pasu, ob upoštevanju morebitnih relevantnih sprožilnih točk, kjer je ustrezno, v življenjskem ciklu stavbe;
- (c) politike in ukrepe za spodbujanje stroškovno učinkovite temeljite prenove stavb, vključno s postopno temeljito prenovo, in v podporo ciljnim stroškovno učinkovitim ukrepom in prenovi, na primer z uvedbo neobvezne sheme načrtov za prenovo stavbe;
- (d) pregled politik in ukrepov za načrtno obravnavo segmentov nacionalnega stavbnega fonda z najslabšo energetsko učinkovitostjo, dilem razdeljenih spodbud in nedelovanja trga ter oris relevantnih nacionalnih ukrepov za zmanjšanje energetske revščine;
- (e) politike in ukrepe za vse javne stavbe;
- (f) pregled nacionalnih pobud za spodbujanje pametnih tehnologij ter dobro povezanih stavb in skupnosti, pa tudi spretnosti in znanj ter izobraževanja v gradbenem sektorju in sektorju energetske učinkovitosti, ter
- (g) z dokazi podprto oceno pričakovanih prihrankov energije in širših koristi, kot so denimo koristi za zdravje, varnost in kakovost zraka.

2. Vsaka država članica v svoji dolgoročni strategiji prenove določi časovni načrt z ukrepi in na nacionalni ravni določenimi indikatorji za merjenje napredka, in sicer za doseganje dolgoročnega cilja zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v Uniji za 80–95 % do leta 2050 v primerjavi z letom 1990, da se zagotovi visoko energetska učinkovit in razogljičen nacionalni stavbni fond in da se prispeva k stroškovno učinkovitemu preoblikovanju obstoječih stavb v skoraj nič-energijske stavbe. Časovni načrt vsebuje okvirne mejnike za leta 2030, 2040 in 2050 ter navaja, kako ti mejniki prispevajo k doseganju ciljev Unije glede energetske učinkovitosti v skladu z Direktivo 2012/27/EU.

3. Države članice v podporo mobilizaciji naložb v prenovo, potrebno za doseganje ciljev iz odstavka 1, zagotovijo lažji dostop do ustreznih mehanizmov za:

- (a) združevanje projektov, vključno z naložbenimi platformami ali skupinami, ter konzorcijev malih in srednjih podjetij, da bi vlagateljem omogočili dostop, potencialnim strankam pa ponudili rešitve v svežnju;
- (b) zmanjševanje zaznanega tveganja operacij za energetska učinkovitost za vlagatelje in zasebni sektor;
- (c) uporabo javnega financiranja za pridobivanje dodatnih naložb zasebnega sektorja ali obravnavo specifičnega nedelovanja trga;
- (d) usmerjanje naložb v energetska učinkovita javna dela v skladu s smernicami Eurostata, ter
- (e) dostopna in pregledna svetovalna orodja, kot so točke „vse na enem mestu“ za porabnike in svetovalne službe na področju energije, o zadnjih prenovah za izboljšanje energetske učinkovitosti in finančnih instrumentih.

4. Komisija zbira in razširja – vsaj javnim organom – primere najboljših praks glede uspešnih javnih in zasebnih programov financiranja prenove za izboljšanje energetske učinkovitosti ter informacije o shemah za združevanje majhnih projektov prenov za izboljšanje energetske učinkovitosti. Poleg tega opredeli in razširja primere najboljših praks glede finančnih spodbud za prenovo z vidika porabnika, pri čemer upošteva, da se stroškovna učinkovitost med državami članicami razlikuje.

5. Preden vsaka država članica Komisiji predloži svojo dolgoročno strategijo prenove, o njej opravi javno posvetovanje, ki služi kot prispevek k oblikovanju te strategije. Vsaka država članica svoji dolgoročni strategiji prenove priloži povzetek rezultatov svojega javnega posvetovanja.

Vsaka država članica na vključujoč način določi modalitete za posvetovanje, ki se opravi med izvajanjem njene dolgoročne strategije prenove.

6. Vsaka država članica svoji dolgoročni strategiji prenove priloži podrobnosti o izvajanju svoje najnovejše dolgoročne strategije prenove, vključno z načrtovanimi politikami in ukrepi.

7. Vsaka država članica lahko v svoji dolgoročni strategiji prenove obravnava požarno varnost in tveganja, povezana z močno potresno dejavnostjo, ki vplivajo na prenove za izboljšanje energetske učinkovitosti in življenjsko dobo stavb.“;

(3) člen 6 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 6

Nove stavbe

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da nove stavbe izpolnjujejo minimalne zahteve glede energetske učinkovitosti, določene v skladu s členom 4.

2. Države članice pred začetkom gradnje novih stavb zagotovijo, da se upošteva tehnična, okoljska in ekonomska smotrnost visoko zmogljivih alternativnih sistemov, če so razpoložljivi.“;

(4) v členu 7 se peti odstavek nadomesti z naslednjim:

„Države članice spodbujajo, da se pri večjih prenovah stavb upoštevajo visoko učinkoviti alternativni sistemi, če je to tehnično, funkcionalno in ekonomsko izvedljivo, ter obravnavajo vprašanja zdravih notranjih klimatskih pogojev, požarne varnosti in tveganj, povezanih z močno potresno dejavnostjo.“;

(5) člen 8 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 8

Tehnični stavbni sistemi, elektromobilnost in indikator pripravljenosti na pametne sisteme

1. Države članice z namenom čim boljše energijske izrabe tehničnih stavbnih sistemov določijo zahteve za sisteme glede celotne energetske učinkovitosti, pravilne namestitve, ustrezne velikosti, prilagoditve in nadzora tehničnih stavbnih sistemov, ki se namestijo v obstoječe stavbe. Države članice lahko te zahteve uporabljajo tudi za sisteme v novih stavbah.

Zahteve za sisteme se določijo za nove tehnične stavbne sisteme, njihovo zamenjavo in nadgradnjo, uporabljajo pa se, če so tehnično, ekonomsko in funkcionalno izvedljive.

Države članice zahtevajo, da so nove stavbe, kadar je to tehnično in ekonomsko izvedljivo, opremljene z napravami za samoregulacijo za ločeno uravnavanje temperature v vsakem prostoru ali, kjer je utemeljeno, v določeni ogrevani coni stavbne enote. Kar zadeva obstoječe stavbe, se namestitev takih naprav za samoregulacijo zahteva ob zamenjavi kurilnih naprav, kadar je to tehnično in ekonomsko izvedljivo.

2. Kar zadeva nove nestanovanjske stavbe in nestanovanjske stavbe, ki so v postopku večje prenove, ki imajo več kot deset parkirnih mest, države članice zagotovijo namestitev najmanj enega polnilnega mesta v smislu Direktive 2014/94/EU Evropskega parlamenta in Sveta (*) in infrastrukture za napeljavo vodov, tj. vodov za električne kable, za vsaj eno na vsakih pet parkirnih mest, da tako omogočijo kasnejšo namestitev polnilnih mest za električna vozila, kadar:

(a) je parkirišče znotraj stavbe in v primeru večjih prenov prenovitvena dela zajemajo parkirišče ali električno infrastrukturo stavbe, ali

(b) je parkirišče neposredno ob stavbi in v primeru večjih prenov prenovitvena dela zajemajo parkirišča ali električno infrastrukturo parkirišča.

Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu do 1. januarja 2023 poroča o potencialnem prispevku stavbne politike Unije k spodbujanju elektromobilnosti, in po potrebi v zvezi s tem predlaga ukrepe.

3. Države članice določijo zahteve za namestitve najmanjšega števila polnilnih mest za vse nestanovanjske stavbe z več kot dvajsetimi parkirnimi mesti do 1. januarja 2025.

4. Države članice se lahko odločijo, da ne določijo ali uveljavijo zahtev iz odstavkov 2 in 3 za stavbe v lasti in uporabi malih in srednjih podjetij, kot so opredeljena v naslovu I Priloge k Priporočilu Komisije 2003/361/ES (**).

5. Kar zadeva nove stanovanjske stavbe in stanovanjske stavbe, ki so v postopku večje prenove, ki imajo več kot deset parkirnih mest, države članice zagotovijo namestitev infrastrukture za napeljavo vodov, tj. vodov za električne kable, za vsako parkirno mesto, da tako omogočijo kasnejšo namestitev polnilnih mest za električna vozila, kadar:

(a) je parkirišče znotraj stavbe in v primeru večjih prenov prenovitvena dela zajemajo parkirišča ali električno infrastrukturo stavbe, ali

(b) je parkirišče neposredno ob stavbi in v primeru večjih prenov prenovitvena dela zajemajo parkirišča ali električno infrastrukturo parkirišča.

6. Države članice se lahko odločijo, da se odstavki 2, 3 in 5 ne uporabljajo za posebne kategorije stavb, kadar:

(a) so bile glede odstavkov 2 in 5 zahteve za gradbeno dovoljenje ali enakovredne zahteve vložene do 10. marca 2021;

(b) bi bila potrebna infrastruktura za napeljavo vodov odvisna od mikro izdvojenih sistemov ali se stavbe nahajajo v najbolj oddaljenih regijah v smislu člena 349 PDEU, če bi to znatno otežilo delovanje lokalnega energetskega sistema in ogrozilo stabilnost lokalnega omrežja;

(c) stroški polnjenja in infrastrukture za napeljavo vodov presegajo 7 % skupnih stroškov večje prenove stavbe;

(d) za javno stavbo že veljajo primerljive zahteve, ki izhajajo iz prenosa Direktive 2014/94/EU.

7. Države članice določijo ukrepe za poenostavitev nameščanja polnilnih mest v novih in obstoječih stanovanjskih in nestanovanjskih stavbah ter obravnavajo morebitne regulativne ovire, vključno s postopki za izdajo dovoljenj in odobritev, brez poseganja v pravo o lastninskopravnih in najemnih razmerjih držav članic.

8. Države članice upoštevajo potrebo po usklajenih stavbnih politikah, mehki in zeleni mobilnosti ter urbaništem načrtovanju.

9. Države članice zagotovijo, da se po namestitvi, zamenjavi ali nadgradnji tehničnega stavbnega sistema opravi ocena celotne energetske učinkovitosti spremenjenega dela in, kjer je ustrezno, celotnega spremenjenega sistema. Rezultati se dokumentirajo ter posredujejo lastniku stavbe, tako da ostanejo na voljo in se lahko uporabijo za preverjanje skladnosti z minimalnimi zahtevami v skladu z odstavkom 1 tega člena in izdajo energetskih izkaznic. Države članice brez poseganja v člen 12 odločijo, ali bodo zahtevale izdajo nove energetske izkaznice.

10. Komisija do 31. decembra 2019 sprejme delegirani akt v skladu s členom 23, s katerim to direktivo dopolni z vzpostavitev neobvezne skupne sheme Unije za razvrščanje stavb glede na pripravljenost na pametne sisteme. Razvrščanje temelji na oceni zmožljivosti stavbe ali stavbne enote, da prilagodi svoje delovanje potrebam stanovanca in omrežju ter izboljša svojo energetsko in celotno učinkovitost.

V neobvezni skupni shemi Unije za razvrščanje stavb glede na pripravljenost na pametne sisteme se v skladu s Prilogo Ia:

(a) določi opredelitev indikatorja pripravljenosti na pametne sisteme in

(b) določi metodologija za izračun tega indikatorja.

11. Komisija do 31. decembra 2019 in po posvetovanju z ustreznimi deležniki sprejme izvedbeni akt, v katerem se podrobno opredeli tehnične modalitete za učinkovito izvajanje sheme iz odstavka 10 tega člena, pa tudi časovni načrt za nezavezujočo testno fazo na nacionalni ravni, in se pojasni, kako ta shema dopolnjuje energetske izkaznice iz člena 11.

Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 26(3).

(*) Direktiva 2014/94/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva (UL L 307, 28.10.2014, str. 1).

(**) Priporočilo Komisije z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednjih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).“;

(6) v členu 10 se odstavek 6 nadomesti z naslednjim:

„6. Države članice svoje finančne ukrepe za izboljšavo energetske učinkovitosti pri prenovi stavb povežejo z zelenimi ali doseženimi prihranki energije, ki se ugotovijo na podlagi enega ali več naslednjih meril:

(a) energetska učinkovitost opreme ali materiala za prenovo; v tem primeru opremo ali material za prenovo namesti ustrezno certificiran ali usposobljen inštalater;

(b) standardne vrednosti za izračun prihrankov energije v stavbah;

(c) izboljšanje, ki ga prinese takšna prenova in se ugotavlja s primerjavo energetske izkaznice, izdanih pred prenovo in po njej;

(d) rezultati energetskega pregleda;

(e) rezultati druge ustrezne, pregledne in sorazmerne metode, ki pokaže izboljšanje energetske učinkovitosti.

6a. V podatkovnih zbirkah o energetskih izkaznicah se zbirajo podatki o izmerjeni ali izračunani porabi energije zajetih stavb, vključno vsaj z javnimi stavbami, ki jim je bila v skladu s členom 12 izdana energetska izkaznica, kot je določeno v členu 13.

6b. Vsaj zbirni anonimizirani podatki, skladni z zahtevami o varstvu podatkov na ravni Unije in nacionalni ravni, se dajo na zahtevo na voljo za statistične in raziskovalne namene ter lastniku stavbe.“;

(7) člena 14 in 15 se nadomestita z naslednjim:

„Člen 14

Pregled ogrevalnih sistemov

1. Države članice določijo potrebne ukrepe za uvedbo rednih pregledov dostopnih delov ogrevalnih sistemov ali sistemov za kombinirano ogrevanje in prezračevanje prostorov z nazivno izhodno močjo nad 70 kW, kot so kurilna naprava, nadzorni sistem in obtočne črpalke, ki se uporabljajo za ogrevanje stavb. Pregled vključuje oceno učinkovitosti in velikosti kurilne naprave v primerjavi z zahtevami v zvezi z ogrevanjem stavbe in, kjer je ustrezno, upošteva, ali lahko zmogljivosti ogrevalnega sistema ali sistema za kombinirano ogrevanje in prezračevanje prostorov optimizirajo njegovo učinkovitost pri tipičnih ali povprečnih pogojih obratovanja.

Kadar se ogrevalni sistem ali sistem za kombinirano ogrevanje in prezračevanje prostorov ali zahteve v zvezi z ogrevanjem stavbe po pregledu, opravljenem na podlagi tega odstavka, niso spremenile, se lahko države članice odločijo, da ne bodo zahtevale ponovne ocene velikosti kurilne naprave.

2. Tehnični stavbni sistemi, ki so izrecno zajeti v dogovorjenem merilu energetske učinkovitosti ali pogodbeni ureditvi, ki določa dogovorjeno raven izboljšave energetske učinkovitosti, kot je pogodbeno zagotavljanje prihranka energije, ali ki jih upravljajo operaterji komunalnih storitev ali omrežja in so zato predmet ukrepov za spremljanje učinkovitosti na strani sistema, so izvzeti iz zahtev iz odstavka 1, če je celotni učinek takšnega pristopa enakovreden učinku ukrepov iz odstavka 1.

3. Kot alternativo odstavku 1 in če je celotni učinek enakovreden učinku ukrepov iz odstavka 1, se lahko države članice odločijo za sprejetje ukrepov za zagotovitev svetovanja uporabnikom glede zamenjave kurilnih naprav, drugih sprememb ogrevalnega sistema ali sistema za kombinirano ogrevanje in prezračevanje prostorov ter alternativnih rešitev, da se oceni učinkovitost in ustreznost velikosti teh sistemov.

Pred uporabo alternativnih ukrepov iz prvega pododstavka tega odstavka vsaka država članica s predložitvijo poročila Komisiji dokumentira enakovrednost učinka navedenih ukrepov učinku ukrepov iz odstavka 1.

Takšno poročilo se predloži v skladu z veljavnimi obveznostmi načrtovanja in poročanja.

4. Države članice določijo zahteve za zagotovitev, da se, kadar je to tehnično in ekonomsko izvedljivo, nestanovanjske stavbe z nazivno izhodno močjo za ogrevalne sisteme ali sisteme za kombinirano ogrevanje in prezračevanje prostorov nad 290 kW do leta 2025 opremijo s sistemi za avtomatizacijo in nadzor stavb.

Sistemi za avtomatizacijo in nadzor stavb morajo biti sposobni:

- (a) stalno spremljati, beležiti in analizirati porabo energije ter omogočati prilagajanje porabe energije;
- (b) primerjati energetske učinkovitosti stavbe glede na referenčne vrednosti, odkrivati izgube učinkovitosti tehničnih stavbnih sistemov in obveščati osebe, ki so odgovorne za stavbo ali tehnično upravljanje stavbe, o možnostih za izboljšanje energetske učinkovitosti ter
- (c) omogočati komunikacijo s povezanimi tehničnimi stavbnimi sistemi in drugimi napravami v stavbi ter biti interoperabilni s tehničnimi stavbnimi sistemi med različnimi vrstami zaščitene tehnologije, naprav in proizvajalcev.

5. Države članice lahko določijo zahteve za zagotovitev, da se stanovanjske stavbe opremito:

- (a) s funkcijo stalnega elektronskega spremljanja, ki meri učinkovitost sistemov in lastnike ali upravljavce stavbe obvesti, ko se je občutno zmanjšala ter ko je sistem treba servisirati, in
- (b) z učinkovitimi nadzornimi funkcijami, ki zagotavljajo optimalno proizvodnjo, distribucijo, shranjevanje in porabo energije.

6. Stavbe, ki so skladne z odstavkom 4 ali 5, so izvzete iz zahtev iz odstavka 1.

Člen 15

Pregled klimatskih sistemov

1. Države članice določijo potrebne ukrepe za uvedbo rednih pregledov dostopnih delov klimatskih sistemov ali sistemov za kombinirano klimatizacijo in prezračevanje z nazivno izhodno močjo nad 70 kW. Pregled vključuje oceno učinkovitosti in velikosti klimatskega sistema v primerjavi z zahtevami v zvezi s hlajenjem stavbe ter, kjer je ustrezno, upošteva, ali lahko zmogljivosti klimatskega sistema ali sistema za kombinirano klimatizacijo in prezračevanje optimizirajo njegovo učinkovitost pri tipičnih ali povprečnih pogojih obratovanja.

Kadar se klimatski sistem ali sistem za kombinirano klimatizacijo in prezračevanje ali zahteve v zvezi s hlajenjem stavbe po pregledu, opravljenem na podlagi tega odstavka, niso spremenile, se lahko države članice odločijo, da ne bodo zahtevale ponovne ocene velikosti klimatskega sistema.

Države članice, ki ohranijo strožje zahteve na podlagi člena 1(3), so izvzete iz obveznosti, da o njih uradno obvestijo Komisijo.

2. Tehnični stavbni sistemi, ki so izrecno zajeti v dogovorjenem merilu energetske učinkovitosti ali pogodbeni ureditvi, ki določa dogovorjeno raven izboljšave energetske učinkovitosti, kot je pogodbeno zagotavljanje prihranka energije, ali ki jih upravljajo operaterji komunalnih storitev ali omrežja in so zato predmet ukrepov za spremljanje učinkovitosti na strani sistema, so izvzeti iz zahtev iz odstavka 1, če je celotni učinek takšnega pristopa enakovreden učinku ukrepov iz odstavka 1.

3. Kot alternativo odstavku 1 in če je celotni učinek enakovreden učinku ukrepov iz odstavka 1, se lahko države članice odločijo za sprejetje ukrepov za zagotovitev svetovanja uporabnikom glede zamenjave klimatskih sistemov ali sistemov za kombinirano klimatizacijo in prezračevanje, drugih sprememb klimatskega sistema ali sistema za kombinirano klimatizacijo in prezračevanje ter alternativnih rešitev za oceno učinkovitosti in ustrezne velikosti teh sistemov.

Pred uporabo alternativnih ukrepov iz prvega pododstavka tega odstavka vsaka država članica s predložitvijo poročila Komisiji dokumentira enakovrednost učinka navedenih ukrepov učinku ukrepov iz odstavka 1.

Takšno poročilo se predloži v skladu z veljavnimi obveznostmi načrtovanja in poročanja.

4. Države članice določijo zahteve za zagotovitev, da se, kadar je to tehnično in ekonomsko izvedljivo, nestanovanjske stavbe z nazivno izhodno močjo za klimatske sisteme ali sisteme za kombinirano klimatizacijo in prezračevanje nad 290 kW do leta 2025 opremijo s sistemi za avtomatizacijo in nadzor stavb.

Sistemi za avtomatizacijo in nadzor stavb morajo biti sposobni:

- (a) stalno spremljati, beležiti in analizirati porabo energije ter omogočati prilagajanje porabe energije;
- (b) primerjati energetske učinkovitosti stavbe glede na referenčne vrednosti, odkrivati izgube učinkovitosti tehničnih stavbnih sistemov in obveščati osebe, ki so odgovorne za stavbo ali tehnično upravljanje stavbe, o možnostih za izboljšanje energetske učinkovitosti ter
- (c) omogočati komunikacijo s povezanimi tehničnimi stavbnimi sistemi in drugimi napravami v stavbi ter biti interoperabilni s tehničnimi stavbnimi sistemi med različnimi vrstami zaščitene tehnologij, naprav in proizvajalcev.

5. Države članice lahko določijo zahteve za zagotovitev, da se stanovanjske stavbe opremijo:

- (a) s funkcijo stalnega elektronskega spremljanja, ki meri učinkovitost sistemov in lastnike ali upravljavce stavbe obvesti, ko se je občutno zmanjšala ter ko je sistem treba servisirati, in
- (b) z učinkovitimi nadzornimi funkcijami, ki zagotavljajo optimalno proizvodnjo, distribucijo, shranjevanje in porabo energije.

6. Stavbe, ki so skladne z odstavkom 4 ali 5, so izvzete iz zahtev iz odstavka 1.“;

(8) člen 19 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 19

Pregled

Komisija ob pomoči odbora, ustanovljenega v skladu s členom 26, najpozneje do 1. januarja 2026 pregleda to direktivo glede na izkušnje, pridobljene med njeno uporabo, ter napredek, dosežen med njeno uporabo, in po potrebi poda predloge.

Komisija v okviru tega pregleda preuči, kako bi lahko države članice v okviru stavbne politike Unije in politike Unije glede energetske učinkovitosti uporabljale celovite pristope na ravni okrožja ali soseske, pri tem pa zagotovile, da bi vsaka stavba izpolnjevala minimalne zahteve glede energetske učinkovitosti, na primer s shemami celovitih prenov, ki se namesto za eno samo stavbo uporabljajo za več stavb v določenem prostorskem okviru.

Komisija zlasti oceni potrebo po dodatnem izboljšanju energetskih izkaznic v skladu s členom 11.“;

(9) vstavi se naslednji člen:

„Člen 19a

Študija izvedljivosti

Komisija pred letom 2020 opravi študijo izvedljivosti, v kateri pojasni možnosti in časovni okvir za uvedbo pregleda samostojnih prezračevalnih sistemov in neobveznega načrta za prenovu stavbe, ki dopolnjuje energetske izkaznice, da bi zagotovila dolgoročen postopen časovni načrt za prenovu določene stavbe, temelječ na merilih kakovosti, po opravljenem energetskem pregledu ter v katerem so opisani ustrezni ukrepi in prenovitvena dela, ki bi lahko izboljšali energetske učinkovitost.“;

(10) v členu 20(2) se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„2. Države članice lastnikom ali najemnikom stavb zlasti zagotovijo informacije o energetskih izkaznicah, tudi o njihovem namenu in ciljih, o stroškovno učinkovitih ukrepih ter po potrebi o finančnih instrumentih, da bi se izboljšala energetska učinkovitost stavbe, ter o zamenjavi kotlov na fosilna goriva z bolj trajnostnimi alternativami. Države članice zagotovijo informacije prek dostopnih in preglednih svetovalnih orodij, kot so svetovanje v zvezi s prenovo in točke ‚vse na enem mestu‘.“;

(11) člen 23 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 23

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 5, 8 in 22 se prenese na Komisijo za obdobje pet let od 9. julija 2018. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.
3. Prenos pooblastila iz členov 5, 8 in 22 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši datum, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 5, 8 ali 22, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.“;

(12) člena 24 in 25 se črtata;

(13) člen 26 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 26

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.“;

(14) priloge se spremenijo v skladu s Prilogo k tej direktivi.

Člen 2

Sprememba Direktive 2012/27/EU

Člen 4 Direktive 2012/27/EU se nadomesti z naslednjim:

„Člen 4

Prenova stavb

Prva različica dolgoročnih strategij držav članic za spodbujanje naložb v prenovo nacionalnega fonda tako javnih kot zasebnih stanovanjskih in poslovnih zgradb se objavi do 30. aprila 2014 in nato posodablja vsaka tri leta ter predloži Komisiji v okviru nacionalnih akcijskih načrtov za energetske učinkovitost.“

Člen 3**Prenos**

1. Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 10. marca 2020. Komisiji takoj sporočilo besedilo teh predpisov.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Vključijo tudi izjavo, da se v obstoječih zakonih in drugih predpisih, ki prenašajo Direktivo 2010/31/EU ali Direktivo 2012/27/EU, sklicevanja štejejo kot sklicevanja na navedeni direktivi, kakor sta spremenjeni s to direktivo. Način sklicevanja in obliko izjave določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 4**Začetek veljavnosti**

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 5**Naslovniki**

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourg, 30. maja 2018

Za Evropski parlament

Predsednik

A. TAJANI

Za Svet

Predsednik

L. PAVLOVA

PRILOGA

Priloge k Direktivi 2010/31/EU se spremenijo:

(1) Priloga I se spremeni:

(a) točka 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Energetska učinkovitost stavbe se določi na podlagi izračunane ali dejanske porabe energije ter odraža njeno običajno porabo energije za ogrevanje prostorov, hlajenje prostorov, sanitarno toplo vodo, prezračevanje, vgrajeno razsvetlavo in druge tehnične stavbne sisteme.

Energetska učinkovitost stavbe se izrazi z numeričnim indikatorjem porabe primarne energije v kWh/m² na leto za namene energetske učinkovitosti in skladnosti z minimalnimi zahtevami glede energetske učinkovitosti. Metodologija za določitev energetske učinkovitosti stavbe mora biti pregledna in odprta za inovacije.

Države članice opišejo svojo nacionalno metodologijo izračuna na podlagi nacionalnih prilog k poglavitnim standardom, in sicer ISO 52000-1, 52003-1, 52010-1, 52016-1 in 52018-1, ki so bili oblikovani na podlagi mandata M/480, podeljenega Evropskemu odboru za standardizacijo (CEN). Ta določba ne pomeni pravne kodifikacije navedenih standardov.“;

(b) točka 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Za zagotavljanje optimalnih ravni zdravja, kakovosti zraka v zaprtih prostorih in udobja, ki jih opredelijo države članice na nacionalni ali regionalni ravni, se izračunajo energetske potrebe za ogrevanje prostorov, hlajenje prostorov, sanitarno toplo vodo, prezračevanje, razsvetlavo in druge tehnične stavbne sisteme.

Izračun primarne energije temelji na faktorjih primarne energije ali utežnih faktorjih na nosilec energije, ki lahko temelji na ponderiranem nacionalnem, regionalnem ali lokalnem letnem, lahko pa tudi sezonskem ali mesečnem povprečju ali podrobnejših informacijah, ki so na voljo za posamezen daljinski sistem.

Faktorje primarne energije ali utežne faktorje opredelijo države članice. Slednje pri uporabi teh faktorjev za izračun energetske učinkovitosti zagotovijo, da se upošteva optimalna energetska učinkovitost ovoja stavbe.

Države članice lahko pri izračunu faktorjev primarne energije za namene izračunavanja energetske učinkovitosti stavb upoštevajo obnovljive vire energije, dobavljene prek nosilca energije, in obnovljive vire energije, ki se proizvedejo in uporabijo na kraju samem, pod pogojem, da to velja brez diskriminacije.“;

(c) vstavi se naslednja točka:

„2a. Za namen prikaza energetske učinkovitosti stavbe lahko države članice opredelijo dodatne numerične indikatorje za skupno porabo primarne energije iz obnovljivih in obnovljivih virov ter za proizvedene emisije toplogrednih plinov v kg CO₂ eq/m² na leto.“;

(d) v točki 4 se uvodno besedilo nadomesti z naslednjim:

„4. Upošteva se pozitiven vpliv naslednjih vidikov“;

(2) vstavi se naslednja priloga:

„PRILOGA IA

SKUPNI SPLOŠNI OKVIR ZA RAZVRŠČANJE STAVB GLEDE NA PRIPRAVLJENOST NA PAMETNE SISTEME

1. Komisija določi opredelitev indikatorja pripravljenosti na pametne sisteme in metodologijo za njegov izračun, da bi se ocenile zmogljivosti stavbe ali stavbne enote za prilagoditev njenega delovanja potrebam stanovanca in omrežja ter za izboljšanje njene energetske in celotne učinkovitosti.

Indikator pripravljenosti na pametne sisteme zajema elemente za večje prihranke energije, uporabo referenčnih vrednosti in prilagodljivost, izboljšane funkcionalnosti in zmogljivosti, ki izhajajo iz več med seboj povezanih in pametnih naprav.

Pri metodologiji se upoštevajo elementi, kot so pametni števc, avtomatizacija stavb in nadzorni sistemi, naprave za samoregulacijo za uravnavanje temperature zraka v zaprtih prostorih, vgrajeni gospodinjski aparati, polnilna mesta za električna vozila, shranjevanje energije ter podrobne funkcionalnosti, in njihova interoperabilnost kot tudi koristi za notranje klimatske pogoje, energetska učinkovitost, ravni učinkovitosti in omogočeno prilagodljivost.

2. Metodologija se opira na tri ključne funkcionalnosti stavbe in njenih tehničnih stavbnih sistemov:
 - (a) sposobnost ohranjanja energetske učinkovitosti in delovanja stavbe s prilagoditvijo porabe energije, na primer s porabo energije iz obnovljivih virov;
 - (b) sposobnost prilagoditve načina delovanja glede na potrebe stanovalca ob ustreznem upoštevanju razpoložljivosti prijaznosti do uporabnika, ohranjanje zdravih notranjih klimatskih pogojev in sposobnost poročanja o porabi energije ter
 - (c) prilagodljivost skupnih potreb stavbe po električni energiji, vključno z njeno sposobnostjo, da omogoči udeležbo pri aktivnem in pasivnem ter implicitnem in eksplicitnem odzivu na povpraševanje, glede na omrežje, na primer s prilagodljivostjo in zmožnostjo prenosa obremenitve.
3. Pri metodologiji se lahko upoštevata še:
 - (a) interoperabilnost sistemov (pametni števc, avtomatizacija stavb in nadzorni sistemi, vgrajeni gospodinjski aparati, naprave za samoregulacijo za uravnavanje temperature zraka v zaprtih prostorih v stavbi ter senzorji za merjenje kakovosti zraka v zaprtih prostorih in prezračevalne naprave) in
 - (b) pozitiven vpliv obstoječih komunikacijskih omrežij, predvsem obstoj stavbne fizične infrastrukture, primerne za visoke hitrosti, kot je prostovoljna oznaka „pripravljeno za širokopasovno povezavo“ ter obstoj dostopne točke v večstanovanjskih stavbah v skladu s členom 8 Direktive 2014/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta (*).
4. Metodologija ne sme negativno vplivati na obstoječe nacionalne sheme certificiranja energetske učinkovitosti in temelji na s tem povezanih pobudah na nacionalni ravni, pri čemer upošteva načelo lastništva stanovalca, varstvo podatkov, zasebnost in varnost v skladu z ustreznim pravom Unije o varstvu podatkov in zasebnosti ter najboljšimi razpoložljivimi tehnikami za kibernetsko varnost.
5. Metodologija določa najustreznejši format parametra indikatorja pripravljenosti na pametne sisteme ter mora biti preprosta, pregledna in enostavno razumljiva za porabnike, lastnike, vlagatelje ter udeležence na trgu odziva na povpraševanje.

(*) Direktiva 2014/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o ukrepih za znižanje stroškov za postavitev elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti (UL L 155, 23.5.2014, str. 1).“;

(3) Priloga II se spremeni:

- (a) v točki 1 se prvi odstavek nadomesti z naslednjim:

„Pristojni organi ali telesa, na katera so pristojni organi prenesli pristojnost za izvajanje neodvisnih nadzornih sistemov, opravijo naključni izbor med vsemi letno izdanimi energetskimi izkaznicami in jih preverijo. Vzorec mora biti dovolj velik, da se zagotovi statistično pomembne rezultate glede skladnosti.“;

- (b) doda se naslednja točka:

„3. Kadar se v podatkovno zbirko vnesejo informacije, se nacionalnim organom omogoči, da za namene spremljanja in preverjanja identificirajo avtorja vnosa.“

ISSN 1977-0804 (elektronska različica)
ISSN 1725-5155 (tiskana različica)

Urad za publikacije Evropske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

SL